

Συνέντευξη

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Το «φύγετε» να εκφραστεί σε όλες τις κάλπες

Ο γραμματέας της ΝΔ προειδοποιεί τους -αρκετούς- «γαλάζιους αντάρτες» των αυτοδιοικητικών εκλογών να έχουν αίσθηση αλληλεγγύης στον β' γύρο.

ΣΤΟΝ ΣΠΥΡΟ ΜΟΥΡΕΛΑΤΟ
smourelatos@ethnos.gr

ΜΗΝΥΜΑ προς τους «γαλάζιους αντάρτες», εν όψει των αυτοδιοικητικών εκλογών, «να υπάρχει σεβασμός στους κανόνες και στο ήθος της παράταξης και αίσθηση ευθύνης και αλληλεγγύης στον β' γύρο» απευθύνει ο γραμματέας της Νέας Δημοκρατίας, Λευτέρης Αυγενάκης. Αναφερόμενος στη Συμφωνία των Πρεσπών, ο κ. Αυγενάκης κάλεσε τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ να αναλογιστούν το εύρος της εθνικής ζημιάς που συντελείται και να μην κυρώσουν τον συμβιβασμό στη Βουλή, ενώ δεσμεύεται ότι η αριανή κυβέρνηση της ΝΔ θα είναι αμείλικτη απέναντι σε κάθε μορφή βίας και ανομίας.

Το κόμμα σας επμένει πως δεν θα κυρώσει τη Συμφωνία των Πρεσπών. Μπορείτε και με ποιον τρόπο να εξουδετερώσετε τα αρνητικά τελεωσμένα της; Συσχετίζετε τη στάση κομμάτων ή μεμονωμένων βουλευτών επί του Σκοπιανού με την προοπτική μετεκλογικής συνεργασίας;

Η συμφωνία Τσίπρα - Ζάεφ είναι μια κακή συμφωνία. Η αποδοχή της «μακεδονικής γλώσσας» και της «μακεδονικής εθνότητας» συνιστούν μη αποδεκτή εθνική υποχώρηση. Οι παραχωρήσεις αυτές, που απορρίπτονταν από όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις, έγιναν αποδεκτές με την υπογραφή φαρδιά-πλατιά του κ. Τσίπρα.

Η Νέα Δημοκρατία θα καταψηφίσει τη συμφωνία. Και αν τελικά η συμφωνία που υπέγραψε ο ΣΥΡΙΖΑ καταψηφιστεί από την ελληνική Βουλή, εμείς έχουμε διαμνύσει ότι τότε θα πρέπει η άλλη πλευρά να γνωρίζει ότι η διαπραγμάτευση ξεκινά από την αρχή.

Καλούμε τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ να αναλογιστούν το εύρος της εθνικής ζημιάς, τις επιπτώσεις της Συμφωνίας των Πρεσπών, να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να μην την κυρώσουν στη Βουλή. Αναλαμβάνουν ατομικά την ευθύνη.

Μήπως είναι υπερβολική η κριτική που ασκείτε κατά της κυβέρνησης στο θέμα της ασφάλειας; Επμένετε πως με την ανοχή της κυβέρνησης εξυφάνεται σχέδιο για πρόκληση γενικευμένης αναταραχής σε βάρος της επόμενης κυβέρνησης;

Οι απανωτές δολοφονικές επιθέσεις κατά

αστυνομικών στο κέντρο της Αθήνας, η πρόσφατη τρομοκρατική επίθεση με 10 κιά εκρηκτικών στα γραφεία του ΣΚΑΪ και της «Καθημερινής», οι «Ρουβίκωνες», η νέα γενιά τρομοκρατών και οι τραμπούκοι που έχουν καταλάβει τα πανεπιστήμια της χώρας μας αλλά και τα δεκάδες κρούσματα βίας που καταγράφονται καθημερινά ανά την επικράτεια πιστεύω πως κάθε άλλο παρά επιβεβαιώνουν τα περί υπερβολής. Ωστόσο, το ζήτημα δεν είναι ποιος είναι υπερβολικός ή όχι, αλλά πώς οι πολίτες αυτής της χώρας θα βιώσουν ξανά ασφάλεια στα σπίτια τους, στις γειτονιές τους. Και αυτό είναι κάτι για το οποίο η ΝΔ δεσμεύεται. Θα είμαστε αμείλικτοι απέναντι σε κάθε μορφή βίας και ανομίας. Κανείς δεν θα μπορεί να το παίξει επαναστάτης σε βάρος της Δημοκρατίας και της ασφάλειας των πολιτών.

Την ώρα που η ΝΔ εγκალεί τον ΣΥΡΙΖΑ για την εφαρμογή μιας προεκλογικής στόχευσης επιδοματικής πολιτικής, ο κ. Μπιστοπάκης προανήγγειλε από το Συνέδριό σας βοήθεια ύψους 2.000 ευρώ σε νέες οικογένειες για κάθε νέο παιδί που γεννιέται. Δεν είναι οξύμωρο; Η δέσμευση της ΝΔ προβλέπει βοήθεια 2.000 για κάθε παιδί που θα γεννιέται στην Ελλάδα, με πολύ διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια, και θα περιλαμβάνεται στον πρώτο προϋπολογισμό μας. Και επειδή είδαμε και κάποιους να μας

ασκούν κριτική, το μέτρο που ανακοίνωσε ο κ. Μπιστοπάκης δεν είναι ένα επίδομα σαν αυτά που δίνει ο ΣΥΡΙΖΑ. Ενθαρρύνει τους νέους Έλληνες να κάνουν παιδιά. Αυτό όμως είναι μόνο ένα από τα μέτρα που αποβλέπουν στην ανασχεση της υπογεννητικότητας και την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, όπως και το αφορολόγητο 1.000€ για κάθε παιδί κ.ά.

Προτείνουμε ένα επίδομα για όλους τους Έλληνες που θα ωφεληθεί την πατρίδα και την ελληνική οικογένεια! Και, βέβαια, εμείς στηρίζουμε και τις πολυτέκνες οικογένειες, στις οποίες και θα επαναφέρουμε τα επιδόματα που έκοψε η σημερινή κυβέρνηση.

Ποια είναι η στρατηγική της ΝΔ στον δρόμο προς τις αυτοδιοικητικές εκλογές; Φοβάστε διασπάσεις και αλληλοεξοντώσεις;

Αυτό το «φύγετε» που εκφράσαμε από την πρώτη στιγμή ως αντιπολίτευση πρέπει να εκφραστεί σε κάθε κάλπη, όπου και αν αυτή στηθεί. Σε πολλούς δήμους οι δυνάμεις μας είναι ενωμένες γύρω από μία υποψηφιότητα και εκεί ασφαλώς δίνουμε όλοι μαζί τη μάχη για τη νίκη.

Σε δήμους, όμως, όπου υπάρχουν περισσότερα στελέχη που διεκδικούν το δημοκρατικό αξίωμα, θα πρέπει να υπάρχει σεβασμός στους κανόνες και στο ήθος της παράταξης και αίσθηση ευθύνης και αλληλεγγύης στον β' γύρο. Αυτό απαιτούμε από τα στελέχη μας.

Δεν είναι η ώρα να σκεφτούμε τι κάνει το κόμμα για εμάς, ή τι έκανε το κόμμα για εμάς, ή ποια πικρία μπορεί να έχουμε. Είναι η ώρα να σκεφτούμε τι θα κάνουμε εμείς για το κόμμα. Και εμείς ξέρουμε τι πρέπει να κάνουμε. Πρέπει και επιβάλλεται να δουλέψουμε όλοι μας για τη μεγάλη νίκη και την επικράτηση της ΝΔ.

Σε ό,τι αφορά τις περιφέρειες, ο στόχος μας είναι να μην πέσει καμία περιφέρεια στον έλεγχο του ΣΥΡΙΖΑ και να είναι και οι 13 περιφέρειες «γαλάζιες»!

Αυτονομία ή κυβέρνηση συνεργασίας; Ποια εκδοχή υπηρετεί αποτελεσματικότερα τα συμφέροντα του τόπου;

Ανεξαρτήτως αποτελέσματος, αυτό που υπηρετεί τα συμφέροντα της χώρας είναι άμεσα πολιτική αλλαγή και στη συνέχεια μια ευρεία κοινωνική και κοινοβουλευτική συμμαχία. Στόχος μας είναι, με αφετηρία τα κοινά σημεία μας με άλλες πολιτικές δυνάμεις, να «συναντηθούμε» σε ένα κοινό μέτωπο, ώστε να κάνουμε πράξη το μεταρρυθμιστικό μας πρόγραμμα που ξεφεύγει από τη μνημονιακή ή αντιμνημονιακή ατζέντα. Το δικό μας πρόγραμμα έχει το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον. Είμαστε βέβαιοι για τη νίκη, η οποία δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι το μέσο για να πάμε τη χώρα μπροστά.

Ποια είναι τα μήνυμα που εξέπεμψε το 12ο Συνέδριο της ΝΔ;

Το 12ο Συνέδριό μας εξέπεμψε μήνυμα ελλογικής και πολιτικής ετοιμότητας, μήνυμα αισιοδοξίας, ενότητας και ελπίδας. Στο Συνέδριο δόθηκε το βήμα σε πολλά νέα πρόσωπα, καθώς και σε ανθρώπους που δεν είναι μέλη του κόμματός μας. Ενα Συνέδριο εξωστρεφές και ανοικτό στην κοινωνία έδωσε βήμα σε προσωπικότητες που προσθέτουν στην προσπάθεια της ΝΔ. Και αυτό είναι το βαθύτερο μήνυμα. Στη ΝΔ χωράνε όλοι. Η προσπάθειά μας πρέπει να είναι ομαδική και συλλογική. Μπορούμε και πρέπει να τα καταφέρουμε. Ελλάδα, μπορούμε! Μπορούμε να κάνουμε την πατρίδα μας ξανά δυνατή και δημιουργική και τους Έλληνες ξανά υπερήφανους. ●

Καλούμε τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ να αναλογιστούν το εύρος της εθνικής ζημιάς και να μην κυρώσουν τη Συμφωνία των Πρεσπών στη Βουλή.

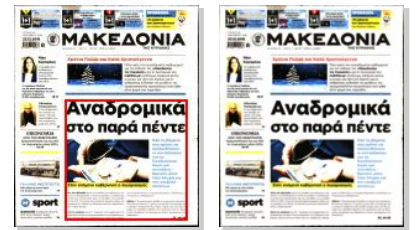

2. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ

Μέσο: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .23/12/2018

Σελίδα: 1

Αναδρομικά στο παρά πέντε

Στην επόμενη κυβέρνηση ο λογαριασμός

Όλα τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν οι συνταξιούχοι για να διεκδικήσουν δώρα και συντάξεις - Έμειναν μόνο λίγα 24ωρα για την υποβολή αιτήσεων

Μόλις μία εβδομάδα έμεινε για χιλιάδες συνταξιούχους που θέλουν να διασφαλίσουν ότι θα εισπράξουν αναδρομικά τα ποσά που περικόπηκαν από τις συντάξεις τους μεταξύ 2012 και 2015. Λογιστικά και δικηγορικά γραφεία, καθώς και τα γραφεία των ειδικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης, έχουν «πάρει φωτιά».

Μετά την απόφαση του ΣΤ΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας να κρίνει αντισυνταγματική την κατάργηση των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και του επιδόματος αδειάς

μετά το 2012 στους εν ενεργεία δημοσίους υπαλλήλους, οι ηλικιωμένοι αναθάρρησαν.

Βέβαια η δημοσιονομική βόμβα σε περίπτωση δικαίωσης θα είναι μεγάλων. Ο χρόνος μετρά ήδη αντίστροφα και η επόμενη κυβέρνηση θα κληθεί να βρει από πού θα καλύψει την πρόσθετη δαπάνη που προκύπτει από τις δικαστικές αποφάσεις που δικαιώνουν όσους προσέφυγαν στη δικαιοσύνη.

23, 24-26

2. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ

Μέσο: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/12/2018

Σελίδα: 23

Η προετοιμασία για τις κάλπες έχει αρχίσει ήδη από τώρα, αν κρίνουμε από τις παροχές και τις υποσχέσεις για επιδόματα, ευνοϊκές ρυθμίσεις και προσλήψεις που θα γίνουν τους επόμενους μήνες

Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΧΕΙ ΑΡΧΙΣΕΙ ΗΔΗ Μελομακάρονα και κάλπες

Μπορεί οι πρόωρες εκλογές να μην προαναγγέλλονται, αλλά όπως όταν το σπίτι μυρίζει μελομακάρονα ξέρεις ότι έφτασαν τα Χριστούγεννα, έτσι και όταν η εκάστοτε κυβέρνηση αρχίζει τις παροχές ξέρεις ότι ετοιμάζεται για τις κάλπες

M της Σοφίας Χριστοφορίδου

Το 2019 είναι ούτως ή άλλως προεκλογική χρονιά - με δημοτικές, περιφερειακές εκλογές και ευρωεκλογές, αλλά και εθνικές, είτε γίνουν πρόωρα μέχρι την άνοιξη, είτε η κυβέρνηση εξαντλήσει τη θητεία της που λήγει τον Σεπτέμβριο. Πάντως η προετοιμασία για τις κάλπες έχει αρχίσει ήδη από τώρα, αν κρίνουμε από τις παροχές και τις υποσχέσεις για επιδόματα, ευνοϊκές ρυθμίσεις και προσλήψεις που θα γίνουν τους επόμενους μήνες.

Ήδη η χρονιά κλείνει με τη χορήγηση του κοινωνικού μερίσματος σε περίπου 1,5 εκατομμύριο δικαιούχους, αλλά και την καταβολή των αναδρομικών στους ενστολους και όσους αμείβονται με ειδικά μισθολόγια.

Κατώτατος μισθός: Στα μέσα Ιανουαρίου η κυβέρνηση θα προχωρήσει στην αύξηση του κατώτατου μισθού, παράλληλα με την κατάργηση των ηλικιακών κριτηρίων που είχαν ως αποτέλεσμα την καταβολή υποκατώτατου. Η υπουργός Εργασίας Έφη Αχτσιόγλου είπε κατά τη διάρκεια επίσκεψής της στη Θεσσαλονίκη ότι η διαδικασία βρίσκεται στο τελικό στάδιο, καθώς μετά την έκθεση του ΚΕΠΕ εκκρεμεί η έκθεση των εμπειρογνομώνων και η αύξηση

θα γίνει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου. Τι ποσό θα δοθούν; Η υπουργός δεν θέλησε να γίνει πιο συγκεκριμένη, αν δηλαδή θα φτάσει τα 751 ευρώ, όπως ήταν η δέσμευση της κυβέρνησης, αλλά υπενθύμισε τις προτάσεις των εργοδοτών: του ΣΕΒ (που ξεκάθαρα απορρίπτει) για αύξηση 1%, και της ΕΣΣΕ που προτείνει να φτάσει ο κατώτατος μισθός στα 751 ευρώ το 2022.

Ρύθμιση οφειλών: Οι περιπτώσεις «120 δόσεις» για τη ρύθμιση

οφειλών προς την εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία, τις οποίες περίμεναν οι επιχειρήσεις ήδη από την προεκλογική περίοδο του 2014 και πάντως αμέσως μετά την εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ - και για αυτό πολλοί σταμάτησαν να πληρώνουν, περιμένοντας τη γενναία ρύθμιση - επανέρχονται στο τραπέζι. Η κυβέρνηση υπόσχεται ότι εντός των πρώτων μηνών του 2019 θα προχωρήσει σε νέα ρύθμιση σε έως και 120 δόσεις, για περιπτώσεις που δεν εμπί-

πτουν στον εξωδικαστικό συμβιβασμό. Παράλληλα, η εφαρμογή του εξωδικαστικού συμβιβασμού επεκτείνεται και το 2019, έχοντας προχωρήσει στην απλοποίηση της διαδικασίας, γεγονός που έχει επιταχύνει την επίλυση περισσότερων υποθέσεων, ενώ ταυτόχρονα μελετούμε νέες προτάσεις για την περαιτέρω απλοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας.

Πρώτη κατοικία: Με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου η οποία θα έρθει έως το τέλος του χρόνου

θα υπάρξει παράταση του νόμου Κατολέη, όπως είπε ο υπουργός Οικονομίας Πάνης Δραγασάκης στη Βουλή. Ο δε πρωθυπουργός από το βήμα της Βουλής υποσχέθηκε «ένα νέο, μόνιμο πλαίσιο προστασίας, με τη συμβολή του κράτους μέσω του προϋπολογισμού». Επίσης εντός του Ιανουαρίου θα δοθεί στεγαστικό επίδομα ύψους 410 εκατ. ευρώ στους δικαιούχους.

Προσλήψεις: Συνολικά 15.000 προσλήψεις στην εκπαίδευση ως το 2021 ενέκρινε την εβδομάδα που πέρασε το υπουργικό συμβούλιο. Από αυτούς, οι 4.500 εκπαιδευτικοί (Ειδικής Εκπαίδευσης) θα προσληφθούν για την επόμενη σχολική χρονιά 2019 - 2020, πράγμα που σημαίνει ότι η προκήρυξη θα πρέπει να γίνει εντός των πρώτων μηνών του 2019. Το υπουργείο Παιδείας εκτιμά ότι για τις 4.500 θέσεις οι υποψήφιοι θα είναι περίπου 35.000, ενώ για τις επόμενες 10.500 θέσεις που θα είναι για τη Γενική Εκπαίδευση οι υποψήφιοι θα είναι περίπου 100.000. Μάλιστα σύμφωνα με πληροφορίες που είδαν το φως της δημοσιότητας, το νέο σύστημα διορισμού δεν προβλέπει διορισμούς εκπαιδευτικών με γραπτό διαγωνισμό αλλά με μοριοδότηση και εποπτεία από το ΑΣΕΠ.

2. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ

Μέσο: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/12/2018

Σελίδα: 24

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Δημοσιονομική βόμβα τα αναδρομικά

Η δαπάνη για τα αναδρομικά από τις περικοπές στις συντάξεις και την κατάργηση των δώρων και επιδομάτων στους συνταξιούχους μπορεί να φτάσει ακόμα και τα 10 δισ. ευρώ, ή και σε πολλαπλάσιο ποσό αν τα δικαστήρια αποφανθούν ότι οι συντάξεις που θα καταβάλλονται εφεξής, θα πρέπει να επιστρέψουν στα προ κρίσης επίπεδα.

Σχετική αναφορά καταγράφηκε και στην έκθεση της Κομισιόν με τις φθινοπωρινές εκτιμήσεις για την ευρωπαϊκή οικονομία, όπου σε σχέση με την Ελλάδα χαρακτηρίζει το θέμα των δικαστικών αποφάσεων ως το «μεγαλύτερο κίνδυνο» για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Περικοπές συνταγματικές και αντισυνταγματικές

Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε συνταγματικούς τους πρώτους μνημονιακούς νόμους που επέβαλλαν περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, για «λόγους υπέρτερου κοινωνικού συμφέροντος». Τον Ιούνιο του 2015 όμως το ΣτΕ εξέδωσε μία απόφαση «βόμβα», κρίνοντας ότι οι περικοπές συντάξεων ήταν αντισυνταγματικές κατά τη διετία 2010 - 2011, αλλά αντισυνταγματικές όσες έγιναν από το 2012 και έπειτα. Ειδικότερα, οι σύμβουλοι Επικρατείας με μια σειρά αποφάσεων τους (2287- 2290/2015)

Με δημοσιονομική βόμβα που λειτουργεί με ωρολογιακό μηχανισμό μοιάζει η υπόθεση των αναδρομικών των συνταξιούχων και των εν ενεργεία δημοσίων υπαλλήλων. Ο χρόνος μετρά αντίστροφα και η επόμενη κυβέρνηση θα κληθεί να βρει από πού θα καλύψει την πρόσθετη δαπάνη που προκύπτει από τις δικαστικές αποφάσεις που δικαιώνουν όσους προσέφυγαν στη δικαιοσύνη

της **Σοφίας Χριστοφορίδου**

της Ολομέλειας έκριναν ότι οι περικοπές των συντάξεων που έγιναν το 2012 προσκρούουν σε συνταγματικές αρχές της αναλογικότητας, της ισότητας στα δημόσια βάρη και του δικαιώματος της κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή τη χορήγηση στο συνταξιούχο παροχών τέτοιων που να του επιτρέπουν να διαβιώνει με αξιοπρέπεια. Στη συνέχεια, το 2016, ψηφίστηκε ο νέος ασφαλιστικός νόμος, που έμεινε να λέγεται «νόμος Κατρούγκαλου», ο οποίος είναι επίσης υπό την κρίση του ΣτΕ.

Η «λυπητερή»

Προς το παρόν, λοιπόν, υπάρχει ένα χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ΣτΕ έκρινε ότι οι περικοπές που έγιναν ήταν αντισυνταγματικές και τα ποσά των περικοπών πρέπει να επιστραφούν. Αν οι

περικοπές του νόμου Κατρούγκαλου κριθούν συνταγματικές, το «παράθυρο» κλείνει μόνο για το διάστημα 2012-2015, με ετήσιο κόστος στα 2,5 δισ. ευρώ, δηλαδή 10 δισ. ευρώ για την τετραετία. Βέβαια, το δημόσιο αναγνωρίζει αυτήν τη στιγμή αναδρομικά μόνο για το διάστημα από τον Ιούνιο του 2015, οπότε και δημοσιεύτηκε η κρίση του ΣτΕ έως και τον Μάιο του 2016, υποστηρίζοντας ότι δεν έχει αναδρομική ισχύ από το 2011.

Ακόμη και έτσι όμως η επιστροφή αναδρομικών έστω και ενός έτους στους συνταξιούχους ισοδυναμεί με μια πρόσθετη δαπάνη της τάξης των 2,3 - 2,5 δισ. ευρώ. Αν όμως και οι περικοπές που έγιναν με το νόμο Κατρούγκαλου κριθούν αντισυνταγματικές, τα ποσά που πρέπει να επιστραφούν αναδρομικά αλλά και τα αυξημένα ποσά για συντά-

ξεις που δεν θα περιλαμβάνουν εφεξής τις περικοπές αυξάνονται υπέρογκα.

Χιονοστιβάδα προσφυγών

Μετά την απόφαση του ΣτΕ, το 2015, ακολούθησαν εκατοντάδες προσφυγές στα δικαστήρια από συνταξιούχους και δημοσίους υπαλλήλους, που διεκδικούν την επιστροφή των αναδρομικών από τις περικοπές που έγιναν στις αποδοχές τους. Ήδη η πρώτη απόφαση έχει εκδοθεί σε α' βαθμό από το πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, δημιουργώντας δεδικασμένο, ενώ η έφεση του δημοσίου θα εκδικαστεί τον Φεβρουάριο του 2019.

Αν τελεσιδικήσουν θετικά όλες οι υποθέσεις όσων προσέφυγαν στη δικαιοσύνη, σε συνδυασμό με το ενδεχόμενο να κριθεί αντισυνταγματικός ο νόμος Κατρούγκαλου κατά την επικείμενη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο λογαριασμός για το δημόσιο εκτιμάται ότι μπορεί να φθάσει ακόμη και πάνω από τα 10 δισ. ευρώ για το σύνολο των 2,5 εκατομμυρίων συνταξιούχων.

Επομένως, η επόμενη κυβέρνηση θα κληθεί να διαχειριστεί το πρόβλημα και να καλύψει τη «μαύρη τρύπα», είτε με ένα νέο ασφαλιστικό νόμο με επώδυνα μέτρα για συνταξιούχους είτε με αύξηση της φορολογίας. Είτε έτσι είτε αλλιώς, το λογαριασμό θα πληρώσουν οι νυν ασφαλισμένοι και φορολογούμενοι.

2. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ

Μέσο: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/12/2018

Σελίδα: 25

Μόλις μια εβδομάδα έμεινε για χιλιάδες συνταξιούχους που θέλουν να διασφαλίσουν ότι θα εισπράξουν αναδρομικά τα ποσά που περικόπηκαν από τις συντάξεις τους το διάστημα 2012 - 2015. Ήδη οι αιτήσεις προς τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑ-ΕΠ) προσεγγίζουν το 1,5 εκατομμύριο.

Λογιστές, δικηγόροι και ειδικοί σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης έχουν... δουλειές με φούντες αυτές τις ημέρες. Είτε οι ίδιοι οι συνταξιούχοι προσφεύγουν σε αυτούς αναζητώντας τη βοήθειά τους είτε οι ίδιοι τηλεφωνούν στους πελάτες τους, ενημερώνοντάς τους ότι αν δεν καταθέσουν τις σχετικές αιτήσεις προς τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ θα παραγραφούν τα ποσά που μπορούν να διεκδικήσουν αναδρομικά για το διάστημα 2012 - 2015. Πρόκειται για τις περικοπές επί των κύριων και επικουρικών συντάξεων, αλλά και τα επιδόματα Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειάς.

Αν και υπάρχουν αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) από τον Ιούνιο του 2015 (2287-2090/2015) που κρίνουν αντισυνταγματικούς τους νόμους για τις περικοπές, αυτοί δεν εφαρμόζονται αυτόματα. Ο κάθε συνταξιούχος ατομικά ή μέσω συλλόγων και σωματείων θα πρέπει να προσφύγει στη δικαιοσύνη με αγωγές, για να του επιδικαστούν τα ποσά που διεκδικεί. Αυτό έπραξε ένας συνταξιούχος από τη Θεσσαλονίκη που δικαιώθηκε από το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης με την απόφαση 3037/2018. Πάνω σε αυτήν την απόφαση θα «πατήσουν» χιλιάδες εργαζόμενοι, που θα διεκδικήσουν αναδρομικά τα ποσά που περικόπηκαν από τις συντάξεις τους.

Πρώτα όμως θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι δεν θα παραγραφούν τα ποσά που διεκδικούν από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ, λόγω συμπλήρωσης πενταετίας, καταθέτοντας τις σχετικές αιτήσεις. Φυσικά, οι συνταξιούχοι μπορούν να καταθέσουν τις σχετικές αιτήσεις και μόνοι τους. Μπαίνοντας κανείς στον ιστότοπο του ΕΦΚΑ efka.gov.gr, επιλέγει κάτω δεξιά της οθόνης το πεδίο «υπηρεσίες για συνταξιούχους» και στην επιλογή «ηλεκτρονική αίτηση συνταξιούχων στον ΕΦΚΑ για τις μειώσεις στις κύριες και επικουρικές συντάξεις». Κάνοντας κλικ στην επιλογή, μπορεί ο συνταξιούχος με τους κωδικούς του taxisnet να προχωρήσει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες.

Αμέσως μετά ανοίγει η σελίδα με την ηλεκτρονική αίτηση που έχει καταχωρισμένα τα στοιχεία τους (ονοματεπώνυμο, ΑΦΜ, διεύθυνση κατοικίας, τηλέφωνο).

Στην ηλεκτρονική αίτηση υπάρχει προ-συμπληρωμένο κείμενο (σημείο Α) που λέει «Παρακαλώ να μην εφαρμοστούν οι μειώσεις που έχουν καθοριστεί με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 και υποπαρ. ΙΑ.6 του ν. 4093/2012 στην κύρια και την επικουρική σύνταξη που

Τα βήματα για τη διεκδίκηση

Οδηγίες συμπλήρωσης αίτησης

Όμως επειδή για τους περισσότερους ηλικιωμένους η διαδικασία μοιάζει βουνό, την αναθέτουν συνήθως στο λογιστή τους, ο οποίος θα τους ζητήσει για τη συμπλήρωση των στοιχείων και της αίτησης ένα ποσό της τάξης των 10 - 20 ευρώ. Αυτό όμως δεν αρκεί. Στη συνέχεια, εντός εξαμήνου θα πρέπει να καταθέσουν και αγωγή, για να επιδικαστούν τα διεκδικούμενα ποσά. Συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις κατατίθενται ομαδικές αγωγές, ώστε το κόστος να είναι μικρό- της τάξης των 30 - 60 ευρώ ανά άτομο, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των εναγόντων- ενώ υπάρχει και μια πρόβλεψη για αμοιβή των δικηγόρων με ποσοστό 6% επί του ποσού που θα επιδικαστεί.

λαμβάνω». Στο αμέσως επόμενο πεδίο οι συνταξιούχοι θα επιλέξουν την περιφερειακή υπηρεσία του ΕΦΚΑ από την οποία συνταξιοδοτούνται.

- Όσοι έχουν σύνταξη ΙΚΑ θα επιλέξουν το υποκατάστημα Μισθωτών της περιοχής ή της πόλης που διαμένουν και από το οποίο λαμβάνουν τη σύνταξη (π.χ. Β' Υποκατάστημα Μισθωτών Κορινθίας με έδρα την Κόρινθο, ή Ε' τοπικό Υποκατάστημα Μισθωτών Ανατολικής Αττικής κ.λπ.).

- Το ίδιο θα πράξουν όσοι είναι συνταξιούχοι του δημοσίου, της ΔΕΗ, του ΟΤΕ, των τραπεζών και του ΝΑΤ.

- Όσοι είναι συνταξιούχοι του ΟΑΕΕ, του ΣΤΜΕΔΕ, του ΤΣΑΥ, του Ταμείου Νομικών και του ΟΓΑ θα επιλέξουν στην ενότητα

των «Μη Μισθωτών» το υποκατάστημα της περιοχής ή της πόλης που διαμένουν και παίρνουν τη σύνταξη.

- Όσοι παίρνουν και επικουρική, συμπληρώνουν το πεδίο (Α2) που αφορά την αίτηση για το ΕΤΕΑΕΠ, επιλέγοντας το Ταμείο από το οποίο παίρνουν σύνταξη.

Στο τέλος της αίτησης, στο πεδίο Β, μπορούν να προσθέσουν το δικό τους κείμενο, για ανάλυση των περικοπών από το 2013 ως το 2018, αναδρομική επιστροφή των μειώσεων από το 2013 και μετά, ή από την ημερομηνία που έκρινε το Συμβούλιο της Επικρατείας αντισυνταγματικές τις μειώσεις (10/6/2015) και ότι διατηρούν κάθε επιφύλαξη για την άσκηση κάθε νόμιμου δικαιώματός τους.

Επειδή για τους περισσότερους ηλικιωμένους η διαδικασία μοιάζει βουνό, την αναθέτουν συνήθως στο λογιστή τους, ο οποίος θα τους ζητήσει για τη συμπλήρωση των στοιχείων και της αίτησης ένα ποσό της τάξης των 10 - 20 ευρώ. Στη συνέχεια, εντός εξαμήνου θα πρέπει να καταθέσουν και αγωγή, για να επιδικαστούν τα διεκδικούμενα ποσά. Συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις κατατίθενται ομαδικές αγωγές, ώστε το κόστος να είναι μικρό- της τάξης των 30 - 60 ευρώ ανά άτομο

2. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ

Μέσο: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/12/2018

Σελίδα: 26

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

Ολική επαναφορά δώρων και επιδομάτων

Αντισυνταγματική έκρινε το ΣΤ' τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας την κατάργηση των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και του επιδόματος αδείας μετά το 2012 στους εν ενεργεία δημοσίους υπαλλήλους

Κρίσιμο θέμα για το οποίο θα αποφανθεί η ολομέλεια του ΣτΕ είναι από πότε θα οφείλονται αναδρομικά.

Κάτω του επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης

Οι περικοπές επιβλήθηκαν από 1-1-2013 και σύμφωνα με τους συμβούλους Επικρατείας «ο νομοθέτης όφειλε αποφαινόμενος τεκμηριωμένα για την αναγκαιότητα του μέτρου να εξετάσει την ύπαρξη τυχόν εναλλακτικών επιλογών και να συγκρίνει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της καθεμίας για τον επιδιωκόμενο δημόσιο σκοπό

της δημοσιονομικής προσαρμογής, καθώς και εάν οι επιπτώσεις της συγκεκριμένης περικοπής αποδοχών στο βιοτικό επίπεδο των θιγόμενων, αθροισόμενες με τις επιπτώσεις από τα ήδη ληφθέντα μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης και συνδυαζόμενες με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες οδηγούν σε ανεπίτρεπτη μείωση του επιπέδου ζωής των υπαλλήλων, κάτω του επιπέδου της αξιοπρεπούς διαβίωσης».

Από πότε και σε ποιους θα δοθούν τα αναδρομικά

Κρίσιμο θέμα για το οποίο θα αποφανθεί η ολομέλεια τώρα είναι από πότε θα οφείλονται αναδρομικά. Από το 2013, από τότε δηλαδή που εφαρμόστηκαν οι περικοπές, ή από το 2015 όταν και εκδόθηκε η προηγούμενη απόφαση της ολομέλειας, καθώς και αν η απόφαση επεκτείνεται μέχρι και το 2018 και εφεξής, αν δηλαδή από εδώ και πέρα το δημόσιο υποχρεωθεί να επαναφέρει.

Επίσης αν οι αποφάσεις που εκδίδονται θα έχουν γενική ισχύ, δηλαδή θα αφορούν όλους τους ενδιαφερόμενους ή μόνο εκείνους που είχαν την πρόνοια να προσφύγουν στα δικαστήρια.

Αν η ολομέλεια του ΣτΕ κρίνει ότι τα επιδόματα πρέπει να καταβληθούν αναδρομικά από την 1-1-2013, δικαιούχοι αναδρομικών για την εξετία 2013 - 2018 μπορούν να καταστούν οι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, που από τον Οκτώβριο του

2011 έως τις 31-12-2015 αμείβονταν με το ενιαίο μισθολόγιο του ν. 4024/2011 και από την 1η/1/2016 μέχρι και σήμερα αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο του νόμου 4354/2015.

Σε αυτούς περιλαμβάνονται:

- Οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, που υπηρετούν στα υπουργεία, στην Προεδρία της Δημοκρατίας, στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, που δεν έχουν νομική προσωπικότητα και στη Βουλή των Ελλήνων.
- Οι υπάλληλοι των Ανεξαρτήτων Διοικητικών Αρχών με νομική προσωπικότητα.
- Οι υπάλληλοι των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης.
- Οι υπάλληλοι των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου

- και δεύτερου βαθμού (δήμοι, περιφέρειες).
- Οι υπάλληλοι των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ).
- Οι υπάλληλοι των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), που ανήκουν στο κράτος ή σε ΝΠΔΔ ή σε ΟΤΑ.
- Οι υπάλληλοι των Δημοσίων Επιχειρήσεων, Οργανισμών και Ανώνυμων Εταιρειών. Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι υπάλληλοι της Γραμματείας των δικαστηρίων και Εισαγγελιών, των έμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας.
- Οι γιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και οι μόνιμοι αγροτικοί γιατροί.
- Οι υπάλληλοι των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) και Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (ΠΕΔ) της Κεντρικής Ένωσης Δήμων

Στο πολυσέλιδο σκεπτικό τους οι δικαστές αναγνωρίζουν ότι ο νομοθέτης, εκτιμώντας τις κρατούσες κοινωνικές συνθήκες, μπορεί να προβαίνει σε μείωση του βασικού μισθού ή των επιδομάτων στο πλαίσιο του δημοσίου συμφέροντος, ωστόσο επισημαίνουν ότι: «Με την επίμαχη διάταξη επιχειρείται νέα, για πολλοστή φορά, περικοπή την αποδοχών, της ίδιας ακριβώς ομάδας θιγόμενων, ειδικότερα, δε, θεσπίζεται πλέον με αυτήν, όχι περαιτέρω μείωση αλλά κατάργηση των ετήσιων αποδοχών».

Και προσθέτουν ότι «επίδομα, εορτών και αδείας συνδέονται από τη φύση τους με τις αυξημένες ανάγκες που ανακύπτουν κατά τις εορταστικές περιόδους και κατά την περίοδο των θερινών διακοπών, οι οποίες ανάγκες συντρέχουν για όλους τους υπαλλήλους ανεξάρτητα από το μισθό του καθενός».

Οι ανώτατοι δικαστές καταλήγουν τονίζοντας ότι «ο νομοθέτης δεν δικαιολογείτο πλέον να προχωρήσει στην υποθέτηση του επίμαχου καταργητικού μέτρου, χωρίς προηγουμένως να έχει εκτιμήσει την προσφορότητα του μέτρου ενόψει και της διαπίστωσης ότι τα αντίστοιχα μέτρα που είχε λάβει έως τότε δεν είχαν αποδώσει τα αναμενόμενα και ότι η οικονομική ύφεση είχε ενταθεί με ρυθμούς που είχαν ανατρέψει τις αρχικές προβλέψεις».

- Ελλάδος (ΚΕΔΕ) και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ).
- Οι υπάλληλοι των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων.
- Το προσωπικό των νομικών προσώπων της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, των εξομιοούμενων προς αυτά των λοιπών εκκλησιών, δογμάτων και γνωστών θρησκειών, που επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.
- Οι λοιποί υπάλληλοι και λειτουργοί του δημοσίου: Οι αμειβόμενοι με ειδικά μισθολόγια, δηλαδή οι στρατιωτικοί, οι αστυνομικοί, οι πυροσβέστες, οι λιμενικοί, οι γιατροί του ΕΣΥ, οι καθηγητές ΑΕΙ και ΤΕΙ, οι ερευνητές, οι διπλωματικοί υπάλληλοι για χρονικές περιόδους από την 1-1-2013 και μετά, κατά τις οποίες οι ακαθάριστες μηνιαίες αποδοχές τους δεν υπερβαίνουν το ποσό των 3.000 ευρώ.
- Οι υπάλληλοι της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ).

Με επαγγελματικά ταμεία η «επόμενη μέρα» για τις επικουρικές συντάξεις

Η ανυπαρξία του δεύτερου πυλώνα του ασφαλιστικού συστήματος και η καταβολή... φιλοδωρημάτων αφήνει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης του θεσμού

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΣ

Τα επικουρικά ταμεία κατέρρευσαν, τα επαγγελματικά ταμεία έρχονται. Η ανυπαρξία του δεύτερου πυλώνα του ασφαλιστικού συστήματος – με την πλήρη χρεοκοπία των επικουρικών ταμείων και την καταβολή... φιλοδωρημάτων αντί συντάξεων – αφήνει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης των επαγγελματικών ταμείων. Τρία στοιχεία συνηγορούν προς τη διαπίστωση ότι η «επόμενη μέρα» για τον δεύτερο πυλώνα της ασφάλισης στη χώρα μας εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τα επαγγελματικά ταμεία.

Πρώτον, η ιδιαίτερη κατεβύθιση και το μεγάλο ενδιαφέρον που δείχνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τον συγκεκριμένο θεσμό, εντάσσοντάς τον στον σχεδιασμό του ευρωπαϊκού ασφαλιστικού συστήματος. Μια οδηγία και ένας κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έρχονται και στη χώρα μας ενισχύουν – περαιτέρω – το θεσμικό πλαίσιο των συγκεκριμένων Ταμείων. Η οδηγία αφορά τους κανόνες διαφάνειας και εποπτείας των επαγγελματικών ταμείων και ο κανονισμός τα ατομικά συνταξιοδοτικά συμβόλαια που θα ισχύουν και θα μεταφέρονται σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρώπης ζει και απασχολείται ο ασφαλισμένος.

Δεύτερον, το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που δείχνουν οι κοινωνικοί εταίροι – ΓΣΕΕ και εργοδοτικοί φορείς – για τη δημιουργία εθνικού επαγγελματικού Υπερταμείου, το οποίο θα καλύπτει το σύνολο των εργαζομένων και ενδοχόμενως και τους αυτοαπασχολούμενους. Στόχος είναι το εν λόγω Ταμείο να παρέχει παροχές που θα συμπληρώνουν τις υγιεινές επικουρικές συντάξεις.

Τρίτον, η ανακινούμενη πρόθεση της Νέας Δημοκρατίας να ενισχύσει την προοπτική ένταξης των επαγγελματικών ταμείων ή ακόμη των ιδιωτικών ασφαλιστικών στον δεύτερο πυλώνα ασφάλισης.

Συζήτηση

Οι αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, είτε με την κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου, είτε με «εισαγωγή» νέων θεσμών και προϊόντων ασφάλισης, είναι προ των πυλών.

Χαρακτηριστική είναι η αναφορά για τις επερχόμενες αλλαγές του ομίλου καθηγητή του Πανετίου Πανεπιστημίου κ. Σ. Ρομπόλη. «Η συζήτηση – επιστημονική, πολιτική, κοινωνική – για το κοινωνικο-ασφαλιστικό σύστημα κατά τη μεταμνημονιακή περίοδο έχει ήδη ξεκινήσει». Και προσθέτει: «Σε αυτή προτείνεται η διατήρηση της εθνικής και της αναπεδοτικής σύνταξης όπως έχει διαμορφωθεί με τις μνημονιακές πολιτικές της περιόδου 2010-2021 και επιπλέον διατυπώνεται η πρότα-

ση της πλήρους αναμόρφωσης της επικουρικής ασφάλισης προκειμένου να κατλήξει σταδιακά σε ένα περισσότερο ευέλικτο σύστημα και με δυνατότητα επιλογών: α) μιας επικουρικής ασφάλισης για όλους και με κίνητρο συμμετοχής, β) κεφάλαιοποίησης των εισφορών των νέων ασφαλισμένων, ώστε οι εισφορές να αποκτήσουν χαρακτήρα αποταμίευσης, και γ) εννοποίησης των εισφορών της επικουρικής και της εφάπαξ παροχής σε μία ενιαία εισφορά, με καταγραφή στον ατομικό λογαριασμό κάθε ασφαλισμένου».

Ας δούμε όμως τα γεγονότα που αναμένεται να επιταχύνουν τις εξελίξεις γύρω από την ευρύτερη εφαρμογή των επαγγελματικών ταμείων.

Η ενδεχόμενη κυβερνητική αλλαγή μετά τις εκλογές του 2019 θα σημάει αλλαγές – εκ νέου – στο ασφαλιστικό σύστημα. Η Νέα Δημοκρατία έχει προαναγγείλει την κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου και την υιοθέτηση ενός συστήματος που θα επιτρέπει στα επαγγελματικά ταμεία και στις ιδιωτικές εταιρείες να δραστηριοποιούνται στον δεύτερο πυλώνα ασφάλισης.

Συγκεκριμένα, το νέο Ασφαλιστικό που προτείνεται από την αξιωματική αντιπολίτευση βασίζεται σε τρεις πυλώνες ως εξής: ο ΕΦΚΑ θα εξακολουθήσει να είναι ο φορέας για τον πρώτο πυλώνα που θα είναι υποχρεωτικός, δημόσιος και αναδιανεμητικός. Στον δεύτερο πυλώνα, που θα είναι επίσης υποχρεωτικός, οι πολίτες θα αποταμιεύουν σε έναν προσωπικό τους κομμάτι μέρος των εισφορών τους έχοντας τη δυνατότητα να επιλέξουν είτε έναν δημόσιο φορέα, είτε ιδιωτικά συνταξιοδοτικά ταμεία. Και στον τρίτο πυλώνα – ο οποίος είναι προαιρετικός – θα μπορεί κανείς να επιλέξει και μια συμπληρωματική ιδιωτική ασφάλιση, κάτι που ισχύει και σήμερα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Σημαντικές τομές επιφέρει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο καθεστώς λειτουργίας των επαγγελματικών ταμείων, αλλά

Οι παροχές των επαγγελματικών ταμείων θα συμπληρώνουν τις χαμηλές επικουρικές συντάξεις. Στη φωτογραφία, συγκέντρωση ασφαλισμένων έξω από τα γραφεία του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ)

και στην επίλυση του προβλήματος ασφάλισης των πολιτών, σε συνδυασμό με την κινητικότητα τους μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ.

Οι αλλαγές που δημιουργούν μια νέα «αρχιτεκτονική» των ευρωπαϊκών συντάξεων της επόμενης δεκαετίας προέρχονται από μια οδηγία για τις υποχρεώσεις των επαγγελματικών ταμείων, αλλά και έναν κανονισμό για τα λεγόμενα ατομικά συνταξιοδοτικά συμβόλαια.

Η οδηγία πρόκειται να κυρωθεί εντός του Ιανουαρίου από τη χώρα μας, ενώ ο κανονισμός είναι δεσμευτικός για όλες τις χώρες και πρόκειται να υιοθετηθεί εντός του επομένου έτους.

Με την οδηγία καθίσταται υποχρεωτική η παροχή της απαραίτητης πληροφόρησης από τα Ταμεία στους ασφαλισμένους, τόσο για τις αποδόσεις των εισφορών τους, όσο και για τα δικαιώματά τους αλλά και τους επενδυτικούς κινδύνους. Η ενημέρωση θα πρέπει να είναι τακτική, έγγραφη και κατανοητή.

Σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή της εταιρείας Prudential κ. Κ. Νικολάου, η ενημέρωση περιλαμβάνει το

ποσό που έχει συγκεντρώσει μέχρι την ημέρα της ενημέρωσης ο κάθε ασφαλισμένος, πόσα χρήματα προβλέπεται να έχει συγκεντρώσει μέχρι τη συνταξιοδότησή του, το προβλεπόμενο ύψος της μελλοντικής σύνταξης τόσο από την κοινωνική ασφάλιση, όσο και από το επαγγελματικό ταμείο. Επίσης δίνεται η δυνατότητα στον ασφαλισμένο, εφόσον το προβλεπόμενο ποσό σύνταξης δεν επαρκεί, να καταβάλλει επιπρόσθετο ποσό εισφορές ώστε να φτάσει στο επιθυμητό ύψος συνολικής σύνταξης.

Συμβόλαια

Στην άλλη πλευρά το πρωτοποριακό πανευρωπαϊκό ατομικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα (PEPP), το οποίο ζητείται αυτή την περίοδο στα όργανα της ΕΕ και αναμένεται να εγκριθεί εντός του 2019, σπέρνει τους ασφαλισμένους προς τα συμπληρωματικά ατομικά ασφαλιστικά συμβόλαια που θα έχουν ενιαία ισχύ σε όλες τις χώρες της Ένωσης. Το πρόγραμμα μπορούν να προσφέρουν όσοι φορείς ασχολούνται με προγράμματα ασφάλισης, ως εκ τούτου και τα επαγγελματικά τα-

μεία. Εντάσσεται στον τρίτο πυλώνα ασφάλισης, δηλαδή στα εθελοντικά προγράμματα, και θα εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες με κοινές παραμέτρους. Διασφαλίζει την ισχύ και τη μεταφορά του προγράμματος σε οποιαδήποτε χώρα μετακινείται ο ασφαλισμένος. Με τη λήξη του θα παρέχει ένα εφάπαξ ποσό ή σύνταξη στον ασφαλισμένο.

ΓΣΕΕ - εργοδότες

Τέλος, προ των πυλών είναι η δημιουργία – κατόπιν συμφωνίας εργοδοτών και ΓΣΕΕ – ενός Υπερταμείου επαγγελματικής ασφάλισης για περισσότερους από 2.000.000 εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα και αυτοαπασχολούμενους, με συμπληρωματικές παροχές, είτε εφάπαξ βοήθηματος, είτε συμπληρωματικής επικουρικής μηνιαίας σύνταξης. Πρόκειται για το Εθνικό Επαγγελματικό Ταμείο, το οποίο πρωτοαναφέρθηκε στην τελευταία Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, τον Μάρτιο του 2018, όταν οι κοινωνικοί εταίροι συμφώνησαν να διερευνήσουν τη δυνατότητα σύστασής του.

Οι συζητήσεις μεταξύ ΓΣΕΕ και εργοδοτικών οργανώσεων – σε καθαρά τεχνικό επίπεδο – έχουν προχωρήσει αρκετά και παρά τις όποιες ενστάσεις κυρίως από την πλευρά των εργοδοτών γύρω από το κόστος χρηματοδότησης του εγχειρήματος, θεωρείται εξαιρετικά πιθανό το ενδεχόμενο το νέο Ταμείο να τεθεί σε λειτουργία ακόμη εντός του 2019.

Οι ενστάσεις των εργοδοτών επικεντρώνονται στην επιπλέον επιβάρυνση του μη μισθολογικού κόστους που θα προκύψει με τη νέα εισφορά, η οποία θα προβλεφθεί για τη χρηματοδότηση του Ταμείου. Ωστόσο, οι δύο πλευρές φαίνεται να έχουν καταλήξει σε ένα πρώτο «κείμενο θέσεων και προτάσεων» και το επόμενο διάστημα αναμένεται να αναθεωρηθούν – από κοινού – την εκπόνηση αναλυτικής μελέτης.

ΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ 52.000 ΑΤΟΜΑ

11 Ταμεία λειτουργούν σήμερα

Σήμερα, 16 χρόνια μετά την ψήφιση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου για τα επαγγελματικά ταμεία (νόμος 3029/2002), λειτουργούν μόνο έντεκα Ταμεία που ασφαλίζουν περίπου 52.000 ασφαλισμένους, δηλαδή μετά βίας το 0,8% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Σύντομα αναμένεται να προστεθούν άλλα έξι, ενώ ενδιαφέρον υπάρχει σε μια σειρά επαγγελματικών χώρων για δημιουργία Ταμείου.

Πάντως τα Επαγγελματικά Ταμεία που λειτουργούν σήμερα είναι:

1. Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (ΝΠΙΔ).
2. Ασφάλισης Οικονομολόγων.
3. Προσωπικού ΕΛΑΤ.
4. Γεωτεχνικών.
5. Προσωπικού Καζίνο.
6. Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας Ελλάδος.
7. Ελληνικού Τμήματος Διεθνούς Ενώσεως Αστυνομικών.
8. Προσωπικού των εταιρειών Johnson and Johnson Ελλάς ΑΕΒΕ και Janssen-Cilag Φαρμακευτική ΑΕΒΕ.
9. Προσωπικού Interamerican.
10. Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών (ΤΕΑ - ΣΟΕΛ).
11. Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (ΤΕΑ - ΙΣΘ).

4. ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/12/2018

Σελίδα: 4

ΦΟΡΟΔΟΞΙΕΣ

Γνωρίζετε ότι...

• **Δεν συμψηφίζεται ο φόρος** που παρακρατήθηκε με τον κύριο φόρο που προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος, εφόσον η δήλωση υποβληθεί μετά την παρέλευση τριετίας από τη λήξη προθεσμίας υποβολής της (γνωμοδότηση 408/2011 Νομικού Συμβουλίου του Κράτους). Όπως έγινε δεκτό στην εν λόγω γνωμοδότηση, η αξίωση για συμψηφισμό του φόρου εξομειώνεται με την αξίωση επιστροφής του φόρου, η οποία, για τα διαχειριστικά έτη μέχρι και το 2013, εμπίπτει στην τριετή παραγραφή που προβλέπει ο προϊσχύσας Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994). Με την πρακτική αυτή, την οποία εφαρμόζει η διοίκηση από την αποδοχή της γνωμοδότησης (Π.Ο.Λ. 1068/2012) μέχρι και σήμερα, ο φορολογούμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που υποβάλλει εκπρόθεσμα δήλωση φόρου εισοδήματος τρία έτη μετά την προθεσμία της εμπρόθεσμης υποβολής της, καλείται ουσιαστικά να καταβάλει δεύτερη φορά τον ίδιο φόρο.

• **Η διπλή αυτή καταβολή** του φόρου εγείρει ερωτήματα ως προς τη συνταγματικότητα της, υπό το πρίσμα της αρχής της φορολογικής ισότητας και ειδικότερα της αρχής της απαγόρευσης της διπλής φορολόγησης. Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι, παρά την μοιόμορφη εφαρμογή της διοικητικής αυτής πρακτικής επί σειράν ετών, δεν έχει παγιωθεί αντίθετη νομολογία. Με τον ισχύοντα Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για την αξίωση επιστροφής φόρου προβλέπεται πλέον πενταετής παραγραφή για τα φορολογικά έτη από το 2014 και μετά, χωρίς να έχουν εκδοθεί νεότερες οδηγίες ειδικά για τον συμψηφισμό του παρακρατηθέντος φόρου. Λαμβάνοντας υπόψη την τάση εξορθολογισμού των προθεσμιών της παραγραφής εν γένει, βάσει και των πρόσφατων αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, η ερμηνεία των νέων διατάξεων περί παραγραφής ευλόγως αναμένεται να αντιμετωπίσει το ζήτημα του συμψηφισμού του παρακρατηθέντος φόρου πιο ευνοϊκά για τον φορολογούμενο.

• **Το δικαίωμα της πίστωσης** του φόρου αλλοδαπής εμπίπτει επίσης στην προθεσμία της τριετούς παραγραφής του προϊσχύσαντος ΚΦΕ (ν. 2238/1994) για τις χρήσεις μέχρι και το 2013, σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα πρακτική της φορολογικής διοίκησης κατά την εκκαθάριση των δηλώσεων φόρου εισοδήματος. Η πρακτική αυτή αμφισβητείται, κατά τη γνώμη μας, δικαιολογημένα, ειδικά από τη θέση σε ισχύ του νέου ΚΦΕ (με ισχύ από το 2014 και μετά) που προβλέπει την πίστωση του φόρου αλλοδαπής χωρίς τους περιορισμούς του προηγούμενου φορολογικού κώδικα, δηλαδή ακόμη και αν ο φόρος αλλοδαπής έχει καταβληθεί σε κράτος μη συνεργάσιμο ή με προνομαϊκό φορολογικό καθεστώς. Και αυτό διότι: **α)** Η σχετική διάταξη (άρθρο 9 του ΚΦΕ) αναφέρεται πλέον σε μείωση

του φόρου, έννοια διαφορετική από την επιστροφή ή τον συμψηφισμό **β)** το δικαίωμα πίστωσης δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται συλλήβδην ως αξίωση επιστροφής, αφού στην πράξη ο φόρος αλλοδαπής δεν αποτελεί φόρο που καταβλήθηκε στο ελληνικό κράτος, ώστε να αξιώνεται η επιστροφή του και **γ)** ειδικά στην περίπτωση που ο φόρος καταβλήθηκε σε κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει συνάψει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και η πίστωση του φόρου αυτού προβλέπεται από τη σύμβαση, πρόκειται για εφαρμογή υπερεθνικής διάταξης που δεν νοείται να εμπίπτει στον περιορισμό των διατάξεων περί παραγραφής.

• **Μέχρι 31.12.2018 πρέπει να έχει ενσωματωθεί** στο εσωτερικό μας δικαίωμα οδοντία κατά τις φοροαποφυγής, με την οποία τίθενται μέτρα κατά του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού (οδοντία 2016/1164). Συγκεκριμένα, με την οδοντία προβλέπονται σημαντικοί περιορισμοί στην εκπαιστικότητα των τόκων, ενισχύεται το πλαίσιο επιτήρησης των ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιρειών, ενώ παράλληλα εισάγεται γενικός κανόνας απαγόρευσης των καταχρηστικών πρακτικών. Η οδοντία προβλέπει και την επιβολή φόρου κατά τη μεταβολή κατοικίας («έξοδο» - exit tax). Τα νέα μέτρα θα ισχύουν από 1.1.2019 και εφεξής. Ειδικά όσον αφορά τους κανόνες για φορολόγηση κατά την έξοδο, η προθεσμία μεταφοράς των μέτρων στο εσωτερικό μας δικαίωμα παρατείνεται έως και τις 31.12.2019.

• **Από 1.1.2019 οι κανόνες** ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιρειών θα καταλαμβάνουν και το εισόδημα από εταιρείες τιμολόγησης, οι οποίες αποκομίζουν έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών που αγοράζονται και πωλούνται σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις και δεν προσθέτουν καμία ή προσθέτουν ελάχιστη οικονομική αξία. Το παραπάνω δεν θα έχει εφαρμογή όταν η ελεγχόμενη αλλοδαπή εταιρεία αποδεδειγμένα ασκεί ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα, που υποστηρίζεται από προσωπικό, εξοπλισμό, περιουσιακά στοιχεία και εγκαταστάσεις. Μέχρι σήμερα, οι κανόνες για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες καταλαμβάνουν μόνο το παθητικό εισόδημα, εισόδημα από κινητά και ασφαλιστικές, τραπεζικές ή συναφείς δραστηριότητες. Επί εφαρμογής των κανόνων, το μη διανεμηθέν εισόδημα της αλλοδαπής εταιρείας, κατά το μέρος που αναλογεί στον φορολογούμενο, φορολογείται στην Ελλάδα.

• **Την τροποποίηση της παραπάνω** οδοντίας κατά τις φοροαποφυγής ενέκρινε το Συμβούλιο της Ε.Ε. Η τροποποίηση εισάγει κανόνες για την αντιμετώπιση των ασυμφωνιών στη μεταχείριση υβριδικών μέσων μεταξύ της Ε.Ε. και τρίτων χωρών. Οι «ρυθμίσεις για ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων» χρησιμοποιούνται συχνά από πολυεθνικές εταιρείες. Ως ημερομηνία εφαρμογής της τροποποιημένης οδοντίας ορίστηκε η 1η Ιανουαρίου 2020.

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυριάκος Μητσοτάκης με τον ανεξάρτητο βουλευτή Χάρη Θεοκάρη. Μετά τη συνάντησή τους η Ν.Δ. ανακοίνωσε την ένταξη του βουλευτή στην Κοινοβουλευτική της Ομάδα

Στην τελική ευθεία για τις κάλπες το επιτελείο του Κυριάκου Μητσοτάκη προετοιμάζει την επόμενη μέρα - Παραδοξότητα να υπόσχεται περισσότερα η κυβέρνηση από την αντιπολίτευση που διεκδικεί την εξουσία

«Τρίτη φορά κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με Τσίπρα ή πρώτη φορά κυβέρνηση Ν.Δ. με Κυριάκο». Σε αυτό το δίλημμα θα εσπαστεί η εκλογική στρατηγική που έχει χαράξει η ηγεσία της αξιωματικής αντιπολίτευσης και θα αρχίσει να ξεδιπλώνεται από τις αρχές του καινούριου χρόνου.

του Γρηγόρη Τζιοβάρη
gtziouaras@hotmail.com

Η πεποίθηση που επικρατεί στον στενό πυρήνα του επιτελείου του προέδρου της Νέας Δημοκρατίας **Κυριάκου Μητσοτάκη** είναι ότι με την έλευση του νέου έτους η χώρα μπαίνει στην τελική ευθεία προς τις βουλευτικές κάλπες, για τις οποίες εκτιμούν ότι ο απότερος χρόνος διεξαγωγής τους είναι ο Μάιος.

«Όσο νωρίτερα, τόσο καλύτερα», είναι η απάντηση που δίνει σε συνομιλίες του ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης όταν ερωτάται για την επιθυμία του σχετικά με τον χρόνο των εκλογών. Ο ίδιος, πάντως, επισημαίνει ότι θα είναι «ευκός έργο» να προηγηθούν οι βουλευτικές εκλογές, διότι έτσι η νέα κυβέρνηση «θα αλλάξει αμέσως το εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής στην Αυτοδιοίκηση που είναι καταστροφική για τους δήμους και τις περιφέρειες».

Χωρίς να αποκλείουν εντελώς έναν αφιρδιάσμό, τον οποίο μπορεί να καταστήσουν αναπόφευκτο για το Μέγαρο Μαξίμου τα ευρήματα των οψυχομετρήσεων της κοινής γνώμης που δείχνουν ότι «δεν αποδίδει το τρίπτυχο της κυβερνητικής πολιτικής που συνθέτουν, δηλαδή η παρακολογία, η υποσχολογία και η σκανδαλοθηρία», θεωρούν ότι η κατάθεση της Συμφωνίας των Πρεσπών τον επόμενο μήνα στη Βουλή των Ελλήνων θα σηματοδοτήσει την αντίστροφη μέτρηση προς τις εκλογές.

«Ακόμη και αν βρει τους 151 βουλευτές για να περάσει τη συμφωνία για το Σκοπιανό, στην περίπτωση που φύγει πράγματι ο Πάνος Καμμένος από την κυβέρνηση ο Αλέξης Τσίπρας δεν πρόκειται να βρει καινούργια πλειοψηφία», υποστηρίζουν «γαλάζιοι» αξιωματικοί, που σε κάθε ευκαιρία θα επισείουν το δικαίωμά τους να υποβάλουν πρόταση δυσπιστίας, προ-

καλώντας ταυτοχρόνως το Μέγαρο Μαξίμου να αποδείξει ότι διαθέτει τη «δεδηλωμένη» εμπιστοσύνη της Βουλής.

«Απονομιμοποιημένη κυβέρνηση»

Υπό αυτές τις συνθήκες, θεωρούν ότι θα προκύψει αδήρτη η ανάγκη για προσοχή (και σε βουλευτικές εκλογές, οι οποίες θα γίνουν ταυτόχρονα με τις αυτοδιοικητικές και τις ευρωεκλογές». Κι αυτό διότι, όπως λένε, σε αντίθετη περίπτωση, «ο κ. Τσίπρας θα ηγείται σε κυβέρνηση μειοψηφίας που θα βρίσκεται σε απόλυτη δυσαρμονία με τη λαϊκή βούληση».

«Η παράταση αυτής της παρακαμακίας κατάστασης με μια απόλυτα απονομιμοποιημένη κυβέρνηση στην ηγεσία της χώρας κοστίζει πολύ ακριβά σε όλους τους Έλληνες», υποστηρίζουν «γαλάζιοι» ιηνγές. «Υπονομεύει κάθε μέρα την οικονομία και παραλείπει την αβεβαιότητα στο επενδυτικό πεδίο, αφού κανείς δεν δεσμεύει σήμερα τα λεφτά του στην Ελλάδα», εσηγούν.

Την ίδια ώρα σημειώνουν ότι «όπως έδειξε το κρεσέντο με τις ρουσφετολογικές (ν)ηρωπολογίες της προηγούμενης εβδομάδας στη Βουλή, η κυβέρνηση ετοιμάζει στην παλιά κακή συνταγή που οδήγησε την Ελλάδα στην κρίση». «Με αποτέλεσμα», συμπληρώνουν, «να μην αποκλιμακώνεται το κόστος δανεισμού, η Ελλάδα να μην έχει πρόσβαση στις αγορές και τελικά οι μεγάλες επιχειρήσεις να μη βρίσκουν εύλογα επιτόκια δανεισμού ώστε να επεκταθούν και να δημιουργήσουν δουλειές».

Επισημαίνουν επιπλέον την «παραδοξότητα να υπόσχεται περισσότερα η κυβέρνηση από την αντιπολίτευση που διεκδικεί την εξουσία». Ο κ. Μητσοτάκης επιμένει ότι ο ίδιος, με εξαίρεση το επίδομα των 2.000 ευρώ για κάθε παιδί που γεννιέται και το οποίο ανακοίνωσε στο τελευταίο Συνέδριο της Ν.Δ. και σχετίζεται με τη δημογραφική ανάκαμψη της χώρας, δεν πρόκειται να υποσχεθεί επιδόματα αλλά περικοπές φόρων και εισφορών.

«Εμπροσθοβαρής μείωση φόρων και εισφορών»

Το «γαλάζιο σχέδιο», επιμένουν επιτελείς της Πειραιώς, «στριζέται σε εμπροσθοβαρή μείωση φόρων και εισφορών»

και, κατά την εκτίμησή τους, «είναι το μόνο που μπορεί να ανατάξει την οικονομία». Προς επίρρωση της θέσης τους επικαλούνται την ενδιάμεση έκθεση της Τραπέζης της Ελλάδος για το 2018. Σύμφωνα με αυτήν, εφόσον μειωθούν κατά 1% φόροι και εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων, τότε δημιουργείται αυτομάτως ανάπτυξη που θα αυξήσει το ΑΕΠ κατά τουλάχιστον 4,5% ή 7 δισ. ευρώ σε μια τριετία και η δημοσιονομική επιβάρυνση θα είναι μόλις 0,7% ή περίπου 800-900 εκατ. ευρώ.

Το πρόγραμμα της Ν.Δ., σημειώνουν συνεργάτες του κ. Μητσοτάκη, είναι ακόμη πιο τομήρο, καθώς προβλέπει μεγαλύτερες μειώσεις φόρων και εισφορών, γεγονός που θα δημιουργήσει ραγδαίες προοιτικές ανάπτυξης σε όφελος όλων των Ελλήνων. «Η απόδοση των μέτρων που θα λάβουμε σε συνδυασμό με το σχέδιό μας για σταχευμένη ανάπτυξη θα αποδώσει πολλαπλάσια οφέλη στον κρατικό προ-ϊπολογισμό», τονίζουν.

Και με αυτή την επιχειρηματολογία, επιμένουν ότι η Ελλάδα χρειάζεται μια άλλη κυβέρνηση που θα δημιουργήσει εμπιστοσύνη στους επενδυτές, θα φέρει ασφάλεια στην καθημερινότητα του πολίτη, θα καθιερώσει ποιοτική εκπαίδευση με εφόδια ώστε τα παιδιά να μπορούν να ανταπεξέλθουν στον διεθνή ανταγωνισμό από το νηπιαγωγείο μέχρι το πανεπιστήμιο, θα δείξει φροντίδα για τα νέα ζευγάρια που θέλουν να κάνουν οικογένεια, θα δώσει κίνητρα για την άνοδο του κατώτατου μισθού, «γι' αυτό και συνδέουμε την αύξηση του με τον ρυθμό ανάπτυξης» επισημαίνουν από την Πειραιώς.

Με γνώμονα και τα ευρήματα των δημοσκοπήσεων, που δείχνουν ότι δεν αποδίδει η προσπάθεια της κυβέρνησης να πολώσει το κλίμα για να δώσει την αίσθηση ότι «οι εκλογές μπορεί να γίνουν ντέρμπι», «γαλάζιοι» αξιωματικοί διαβεβαιώνουν ότι η Ν.Δ. δεν θα ακολουθήσει τη στρατηγική της έντασης που χάραξε ο κ. Τσίπρας με την πρόσφατη ομιλία του στη Θεσσαλονίκη. Στον αντίποδα, λένε, ο κ. Μητσοτάκης, αν και δεν θα αφήνει αναπάντητες τις προκλήσεις, όπως έκανε με τον πρόεδρο της Βουλής **Νίκο Βούτση**, θα αναδεικνύει διαρκώς τις θετικές προτάσεις της Ν.Δ. και τα κοινωνικά μέτρα που σχεδιάζει, αποβέβοντας στη στήριξη πρωτίστως της μεσαίας τάξης και της μέσης ελληνικής οικογένειας, αλλά και των πλόνων αδύναμων οικονομικά πολιτών.

6. ΓΙΑΤΙ Ο ΡΑΜΑ ΤΡΑΒΑΕΙ ΤΟ ΣΧΟΙΝΙ

Μέσο: ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .23/12/2018

Σελίδα: 19

Το «Green Coast» είναι το πρώτο τουριστικό χωριό που ξεκίνησε να χτίζεται στην περιοχή-φιλέτο των Δρυμάδων στη Χειμάρρα. Εκτείνεται σε 185.000 τ.μ. που αν και ανήκε σε ομογενείς πέρασε στα χέρια μεγαλοεργολάβων με την έγκριση της κυβέρνησης Ράμα και του ελεγχόμενου δημάρχου Γκόρου

κατά της μειονότητας. Η αρχή έγινε πέρυσι με την αφαίρεση της ελληνικής ιθαγένειας από τον δήμαρχο Χειμάρρας **Γιώργο Γκόρο** και δρομολογείται ανάλογη αντιμετώπιση και για στενοούς του συνεργάτες ελληνικής καταγωγής.

Ξεφυτρώνουν resorts

Σύμφωνα με δημοσιεύματα αλβανικών εφημερίδων, στην παραθαλάσσια περιοχή της Χειμάρρας και σε εκτάσεις που έχουν ήδη καταπατηθεί η Εθνική Υπηρεσία Πολιτοδομίας έχει δώσει το ΟΚ για την κατασκευή δέκα μεγαλεπίβολων τουριστικών συγκροτημάτων από εταιρείες που διατηρούν ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με την κυβέρνηση Ράμα.

Πρόκειται για τα περιβόητα «τουριστικά χωριά» έκτασης 7.000-10.000 στρεμμάτων με 300 διώροφες μεζονέτες, 140 τ.μ. η καθεμία, που στόχο δεν έχουν μόνο την καλοκαιρινή αναψυχή εύπορων γόνων των Τυράνων, αλλά ουσιαστικά την ανατροπή του δημογραφικού status quo στην περιοχή-φιλέτο. Εκτιμάται πως όταν ολοκληρωθεί η κατασκευή των υπερσύγχρονων συγκροτημάτων θα μπορούν να εγκατασταθούν και μόλιμα 14.000 νέοι κάτοικοι, Αλβανοί από άλλες περιοχές της χώρας ή και το Κόσοβο, ανατρέποντας τη σημερινή πλειοψηφία του ελληνικού πληθυσμού.

Στο χωριό Παλάσια, στη φάση ολοκλήρωσής του είναι το συγκρότημα «Green Coast» της εταιρείας ομίλου Ballin, που από το 2016 αξιολογήθηκε ως στρατηγικός επενδυτής με απόφαση της αλβανικής κυβέρνησης. Το συγκρότημα εκτείνεται σε 185.000 τ.μ. Αν και από την πρώτη στιγμή υπήρξαν καταγγελίες για

παράνομη υφαρπαγή της έκτασης, το υπουργείο Οικονομικών Ανάπτυξης συνεχίζει να καλύπτει τις αυθαιρέτες ενέργειες της εταιρείας, η οποία ξεκίνησε ήδη να πουλάει... βίλες δίπλα στη θάλασσα με μύτο «*Ζήστε τη φαντασία σας με σπίτι στη Μεσόγειο*». Άλλη χαρακτηριστική περίπτωση αυθαιρέσις είναι αυτή της εταιρείας Edil Al-It Shpk, που καταπάτησε αυθαίρετα έκταση 40.000 τ.μ. στην περιοχή Περιβόλιος των Δρυμάδων, αλλοιώνοντας το φυσικό περιβάλλον και κατεδαφίζοντας τέσσερις κατοικίες ομογενών.

Το αυτοδιοίκτο

Η Χειμάρρα δεν αναγνώρισε την οθωμανική κατοχή και εξουσία διατηρώντας σημαντικά προνόμια που παραχώρησε στην περιοχή ο σουλτάνος Βαγιαζίτ τον 15ο αιώνα προκειμένου να έχει ήσυχο το κεφάλι του από τις συνεχείς εξεγέρσεις των ατίθασων Χειμαρριωτών: απαλλαγή από φορολογία και στράτευση, δικαίωμα αυτοδιοίκησης, απονομή δικαιοσύνης κ.ά. αναγνωρίζοντας μόνο την κυριαρχία του σουλτάνου. Αυτό το ιδιόμορφο καθεστώς η Χειμάρρα το διατήρησε έως το 1912, το τέλος της Τουρκοκρατίας και την ένταξή της στο αλβανικό κράτος, παρά την αντίθεση και τους αγώνες του ελληνικού πληθυσμού της. Εξαιτίας της απουσίας της οθωμανικής διοίκησης στην περιοχή δεν υπήρχουν επίσημα στοιχεία για την ακίνητη περιουσία πριν από τον 19ο αιώνα. Η πρώτη σοβαρή καταγραφή της περιουσίας των Ελλήνων στην περιοχή θα πραγματοποιηθεί την περίοδο 1946-1952 και μετά την επικράτηση του κομμουνιστικού καθεστώτος του *Ενβέρ Χότζα*,

στο πλαίσιο της περιβόητης Αγροτικής Μεταρρύθμισης (Reforma Agrare). Σύμφωνα με εκείνη την καταγραφή, η ιδιοκτησία των ομογενών τεκμηριώθηκε σχεδόν κατά 90% και σήμερα αποτελεί αξιόπιστο δεδομένο. «*Εκείνη η καταγραφή είναι αρχειοθετημένη στο δημαρχείο της Χειμάρρας, στην Περιφέρεια Αιτωλίας και στα κεντρικά αρχεία του κράτους στα Τίρανα. Από την καταγραφή προκύπτει ότι όλοι οι τότε ιδιοκτήτες -και στα επτά χωριά της Χειμάρρας- είναι γηγενείς Έλληνες κάτοικοι. Δεν υπάρχει κανένας Ξένος παλιός ιδιοκτήτης. Τα ονόματα των ιδιοκτητών που εμφανίζονται σε αυτή την καταγραφή ταυτίζονται κατά 100% με το ληξιαρχείο. Αυτοί λοιπόν είναι οι πραγματικοί ιδιοκτήτες της γης στη Χειμάρρα και οι ίδιοι ή οι απόγονοί τους είναι αποκλειστικά δικαιούχοι*», λέει στο «ΘΕΜΑ» ο πρόεδρος της Ένωσης Χειμαρριωτών της Αθήνας **Σπύρος Κούτουλας**.

Εως το 1963 όλες οι περιουσίες των ομογενών πέρασαν στη δικαιοδοσία των συνεταιρισμών του κομμουνιστικού καθεστώτος, που το καταστατικό τους όριζε πως «*σε περίπτωση διάλυσης του ο κάθε ιδιοκτήτης θα λάμβανε την έκταση που παρέδωσε*». Μετά την πτώση του κομμουνισμού στην Αλβανία και με τον νόμο 7501 του 1991 «*Περί γεωργικής γης*», οι περιουσίες δεν αποδόθηκαν στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους, αλλά τους διανεμήθηκαν αγροτεμάχια γης. Οι ομογενείς αρνήθηκαν να αποδεχθούν τη ρύθμιση του νόμου, ζητώντας να τους αποδοθεί η περιουσία που τους ανήκε πριν από την επιβολή του κομμουνιστικού καθεστώτος, με το θέμα να εκκρεμεί από τότε. Πρόκειται ουσιαστικά για μία προσπάθεια επανάληψης όσων πέτυχαν τα Τίρανα νοτιότερα τα προηγούμενα χρόνια, και συγκεκριμένα στην περιοχή των Αγίων Σαράντα, όπου οι ομογενείς είναι πλέον μειοψηφία. «*Τις τρεις τελευταίες δεκαετίες συντελείται μια μεθοδική και όχι τόσο εμφανής εθνοκάθαρση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο εποικισμός στην παραλιακή ζώνη των Αγίων Σαράντα, απέναντι από την Κέρκυρα, όπου το κράτος φαινομενικά καταπολεμούσε την αυθαιρέτη δόμηση αλλά από την άλλη διευκόλυνε τους καταπατητές*», λέει από την πλευρά του ο κ. **Λεωνίδας Παπιάς**, πρώην πρόεδρος της οργάνωσης «Ομόνοια».

Τι επιδιώκει ο Ράμα

Το τι επιδιώκει ο Ράμα στην περιοχή-φιλέτο της Χειμάρρας το περιέγραψε πριν από περίπου έναν χρόνο ο διακεκριμένος καθηγητής του Πανεπιστημίου των Τυράνων **Ρομέο Χαντζάρι** με άρθρο του στην εφημερίδα «Panorama», μιλώντας ευθέως για όσα όλοι γνωρίζουμε, αλλά λίγοι τολμούν δημόσια να υποστηρίξουν σε μια χώρα που χρειάζεται πολύ δρόμο ακόμη για να προσεγγίσει τα ευρωπαϊκά στάνταρ. «*Τι είναι η Χειμάρρα για την εξουσία και τη μαφία των οικοπέδων και των ναρκωτικών; Γι' αυτούς είναι ένα μεγάλο ανεκμετάλλετο οικόπεδο που πρέπει να απαλλαγεί από τους Χειμαρριώτες. Γι' αυτό έχει επιστρατευθεί η εξουσία κατά των Χειμαρριωτών, οι οποίοι καθ' όλη τη διάρκεια της Ιστορίας τους δεν χρειάστηκαν ούτε υιοθηκοφυλακεία, ούτε τίτλους ιδιοκτησίας για τα αιώνια σπίτια τους. Η εξουσία έχει λαχάρησει να αποκτήσει τα εδάφη της Χειμάρρας χαρακτηρίζοντάς τα άγνητη γη προκειμένου να εγκαταλειφθούν από τους Χειμαρριώτες*».

Μπουμέρανγκ γίνονται τα προεκλογικά πυροτεχνήματα του υπουργού Παιδείας Κώστα Γαβρόγλου, καθώς οι εκπαιδευτικοί αντιδρούν έντονα στο νέο καθεστώς μοριοδότησης και ετοιμάζουν κινητοποιήσεις, απεργίες αλλά και μινύσεις

«ΟΛΟΙ ΘΑ ΜΠΕΙΤΕ, ΟΛΟΙ ΘΑ ΔΙΟΡΙΣΤΕΙΤΕ»

Κρεσέντο προεκλογικής παροχολογίας από τον υπουργό Παιδείας σε φοιτητές και εκπαιδευτικούς - Τάζει ελεύθερη πρόσβαση στα ΑΕΙ και χιλιάδες απευθείας διορισμούς καθηγητών και δασκάλων χωρίς διαγωνισμό ΑΣΕΠ

«Εμπόριο ελπίδας» στη μεγάλη οικογένεια των εκπαιδευτικών και των υποψηφίων φοιτητών κάνει η κυβέρνηση. Με το βλέμμα στραμμένο στις κάλπες, το υπουργείο Παιδείας προχωρά μέσα στα Χριστούγεννα σε φιλολαϊκές παροχολογίες στην Παιδεία, όπως οι 15.000 διορισμοί εκπαιδευτικών χωρίς γραπτό διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, καθώς και η ελεύθερη πρόσβαση στα πανεπιστήμια, όχι βέβαια σε όλα, αλλά σε περιφερειακές σχολές χαμηλής ζήτησης, όπου οι υποψήφιοι εισάγονται σήμερα ακόμα και με βαθμούς 3 και 4.

Τατιά Λαμίνη
Χορολαμποπούλου
ismnihar@yahoo.gr

Μέσα στον προεκλογικό πυρετό ο υπουργός Παιδείας Κώστας Γαβρόγλου ανακοίνωσε, επίσης, και την υποχρεωτική διχρονη προσχολική εκπαίδευση παράλληλα με τη μείωση του αριθμού μαθητών ανά τμήμα σε Νηπιαγωγείο και Δημοτικό, καθώς και την ίδρυση νέων Νομικών στην Πάτρα, για την οποία ήδη αντιδρούν οι δικηγόροι σύλλογοι. Αν και θεωρητικά οι κερδιζόμενοι από τις μεταρρυθμίσεις είναι οι δάσκαλοι και οι καθηγητές, εντούτοις οι ίδιοι βλέπουν μεγάλο μπερδέμα λόγω των νέων κοινωνικών κριτηρίων και, όπως δηλώνει στο «ΘΕΜΑ» ο πρόεδρος της ΔΟΕ **Θανάσιος Κικανής**, ήδη βρίσκονται «στα κάγκελα». Αιχμή του δόρατος η προϋπηρεσία, η οποία «από προσόν γίνεται απλά ένα από τα κριτήρια», όπως δηλώνουν χαρακτηριστικά. «Θεωρούνται απαράδεκτα και ρατσιστικά την προμηδότηση των πολιτικών έναντι συναδέλφων που εργάζονται χρόνια και δεν έχουν ασθενή στην οικογένειά τους ή έχουν πολλά παιδιά. Θα αντιδράσουμε με κινητοποιήσεις, απεργίες και μινύσεις», επισφαιρίζει ο κ. Κικανής.

Παρά τις υπουργικές δηλώσεις για 15.000 προσλήψεις εκπαιδευτικών, εκατοντάδες δάσκαλοι και καθηγητές αμφισβητούν τον τελικό αριθμό. Ο κ. Γαβρόγλου, πάντως, έσπευσε να ανακοινώσει ότι «ον Ιανουάριο θα κατατεθούν οι αιτήσεις των υποψηφίων εκπαιδευτικών για τις 4.500 θέσεις που θα προκηρυχθούν για την Ειδική Αγωγή, ενώ την άνοιξη του 2019 θα ακολουθήσουν οι προκηρύξεις για τις υπόλοιπες 10.500 θέσεις στη γενική εκπαίδευση».

«Ψεύδεται ο κ. Γαβρόγλου» λέει μέσα από το «ΘΕΜΑ» ο πρόεδρος της ΟΛΜΕ **Νικηφόρος Κωνσταντίνου**, ενώ χαρα-

κτηρίζει φρέσκα τις δηλώσεις του υπουργού, καθώς «ενώ μιλά για 15.000 προσλήψεις τελικά ξεκινά με 4.500 για τις οποίες, σύμφωνα με πληροφορίες, θα χρειαστεί περίπου ένας χρόνος για να εξεταστούν οι αιτήσεις, οι οποίες, σύμφωνα με εκτιμήσεις, θα 'ναι πάνω από 200.000». Όπως τονίζει ο ίδιος: «Ο υπουργός αναρπεί τους υπάρχοντες πίνακες μοριοδότησης για πρόσληψη στην εκπαίδευση βάζοντας κριτήρια τόσο ακαδημαϊκά όσο και κοινωνικά». Ως προς τα ακαδημαϊκά κριτήρια, ο πρόεδρος της ΟΛΜΕ επισφαιρίζει ότι «ως τώρα οι πίνακες βασίζονται στην προϋπηρεσία, ενώ τα ασαφή μέχρι στιγμής κοινωνικά κριτήρια θέτουν υπό αμφισβήτηση το τελικό αποτέλεσμα».

Δάσκαλοι και καθηγητές γύρισαν ήδη την πλάτη στον υπουργό Παιδείας, ο οποίος χωρίς διάλογο, όπως καταγγέλλουν οι ομοσπονδίες, θέλησε απλώς να ενημερώσει τους εκπαιδευτικούς αφού είχε ήδη ανακοινώσει στη Βουλή το νέο σύστημα προσλήψεων. Ενδεικτικά της στάσης που θα κρατήσουν είναι η ένταση που επικράτησε την περασμένη Πέμπτη το μεσημέρι έξω από το υπουργείο Παιδείας, όταν εκπαιδευτικοί που διαμαρτύρονταν για το εργασιακό καθεστώς και το νέο σύστημα διορισμών επιχείρησαν να σπύσουν τον αστυνομικό κλούβι και να μπουν μέσα. «Τα κάλπικα του κ. Γαβρόγλου μάς οδήγησαν στα κάγκελα», είναι οι εκπαιδευτικοί.

«Η κυβέρνηση που επί 4 χρόνια δεν έχει κάνει ούτε μία πρόσληψη μόνιμων εκπαιδευτικών μιλάει τώρα για 15.000 προσλήψεις που θα κάνει ως επόμενη κυβέρνηση. Χρειάζεται πολύ μεγάλο θράσος» λέει στο «ΘΕΜΑ» ο βουλευτής του ΚΙΝ.ΑΛ. και πρόην υπουργός Παιδείας **Ανδρέας Λοβέρδος**, ο οποίος επισφαιρίζει με νόημα πως «ακόμη δεν έχουν καθοριστεί αν οι μαθητές των Ανθρωπιστικών Σπουδών θα δώσουν Λατινικά ή Κοινωνιολογία». Την ίδια ώρα «κάνουν λόγο για ελεύθερη πρόσβαση σε σχολές που μπαίνουν τώρα υποψήφιοι με 3 και 4. Νομίζουν πως γονείς και υποψήφιοι είναι ανόητοι», καταλήγει ο κ. Λοβέρδος.

Οι «πράσινες» και οι «κόκκινες» σχολές

Διαστικό και με πολλά κενά είναι και το νέο -δύο ταχυτύπων- σύστημα εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση που προσηγγίζει ο κ. Γαβρόγλου. Αν και η κυβέρνηση αρχικά είχε σπκώσει ψηλά το θέμα της ελεύθερης πρόσβασης στα πανεπιστήμια, τελικά η ρύθμιση κατέληξε να δίνει το πράσινο φως μόνο για χαμηλής ζήτησης τμήματα. Όπως είπε ο υπουργός, «από το 2020 θα λάβει χώρα μια μεγάλη τομή στο σύστημα των Πανελλαδικών Εξετάσεων. Συγκεκριμένα, για τις

σχολές ΑΕΙ που δεν έχουν μεγάλη ζήτηση, οι υποψήφιοι δεν θα δίνουν εξετάσεις, αλλά θα εισέρχονται σε αυτές με το Εθνικό Απολυτήριο Λυκείου». Ως εκ τούτου, Πανελλαδικές Εξετάσεις θα δίνουν οι υποψήφιοι που επιθυμούν να εισέλθουν σε σχολές με υψηλές βάσεις και επομένως κρίνονται ως αυξημένης ζήτησης. Αυτές οι δύο κατηγορίες σχολών που προσδιορίζονται ανάλογα με τις βάσεις και την απήχηση που έχουν στους υποψήφιους θα καθορίζονται στα μηχανογραφικά και με διαφορετικό χρωματικό προσδιορισμό: οι «πράσινες» σχολές θα είναι αυτές που έχουν τη μικρότερη ζήτηση και θα έχουν ελεύθερη πρόσβαση- ενώ οι «κόκκινες» θα είναι αυτές με τη μεγαλύτερη ζήτηση. Στην ουσία πρόκειται για σχολές δύο ταχυτύπων, αν και το υπουργείο επισφαιρίζει ότι το φαινόμενο παρατηρείται και σήμερα και προκαλείται από τη διαφορά στις προτιμήσεις των υποψηφίων και όχι από το ίδιο το σύστημα εισαγωγής. Το χρώμα δεν θα είναι μόνιμο, αλλά η εκάστοτε σχολή θα χρωματίζεται κάθε χρόνο, ανάλογα με τη ζήτηση. Τα «πράσινα» τμήματα θα δίνουν το «πράσινο» στους υποψηφίους ότι μπορούν να εισαχθούν ελεύθερα, μόνο με τον βαθμό του Απολυτηρίου.

Ο υπουργός Παιδείας ανέφερε ότι μέχρι το τέλος Ιανουαρίου θα έρθει προς ψήφιση στη Βουλή το νομοσχέδιο που αλλάζει τον τρόπο εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Με βάση τον κυβερνητικό σχεδιασμό οι αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα θα τρέξουν τη σχολική χρονιά 2019- 2020, δηλαδή θα αφορούν όσους θα δώσουν Πανελλαδικές το καλοκαίρι του 2020.

Τι αντικαθιστά τον διαγωνισμό του ΑΣΕΠ

Το νέο σύστημα προσλήψεων προβλέπει ενιαία μοριοδότηση με κριτήρια ακαδημαϊκά, κοινωνικά (πολυτέκνοι, μόνιμη αναπηρία 67% και άνω του υποψηφίου ή του/της συζύγου ή τέκνου) και προϋπηρεσίας (μία μονάδα ανά μήνα πραγματικής εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας μέχρι τους 120 μήνες, καθώς το ανώτατο συνολικό όριο μονάδων από προϋπηρεσία είναι 120 μονάδες).

Διορισμοί θα γίνονται κάθε 2 χρόνια μέσω προκήρυξης, την ευθύνη της ουσίας αναλαμβάνει το ίδιο το ΑΣΕΠ, ενώ το ενιαίο σύστημα μοριοδότησης θα ισχύει τόσο για τον διορισμό μόνιμων όσο και για την πρόσληψη αναπληρωτών εκπαιδευτικών. Επίσης, προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις για την εξασφάλιση της Παιδαγωγικής Ειάρκειας όσων εκπαιδευτικών δεν τη διαθέτουν.

Οικονομική κρίση και ψυχική υγεία

*

Του Παναγιώτη Λιαργκόβα

Συμμετείχα πρόσφατα σε μια δημόσια συζήτηση με θέμα τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία των συμπολιτών μας. Τα στοιχεία που αναδύθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης ήταν συγκλονιστικά. Η οικονομική κρίση που βίωσε -και βιώνει- η χώρα μας είναι μοναδική στην πρόσφατη παγκόσμια οικονομική ιστορία: πτώση της παραγωγής κατά περίπου 25%, ραγδαία αύξηση της ανεργίας που διαμορφώθηκε στο 27,5% το 2013 (19,9% σήμερα) από 7,5% το 2008, έκρηξη της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και του δημόσιου και ιδιωτικού χρέους. Τέτοιου είδους κρίσεις μόνο σε καιρό πολέμου εμφανίζονται.

Οι συνέπειες της κρίσης δεν θα μπορούσαν να αφήσουν ανέπαφη την ψυχική κατάσταση των συνανθρώπων μας. Στα χρόνια της κρίσης οι περισσότεροι Έλληνες, σε ποσοστό 55%, δηλώνουν ότι η διάθεση και η ψυχική τους κατάσταση χειροτέρεψε. Η κρίση είχε ως συνέπεια την αιώλεια θέσεων εργασίας, τη μείωση του εισοδήματος και την εργασιακή ανασφάλεια. Η απώλεια της εργασίας συνοδεύεται από ψυχικές διαταραχές, προβλήματα εξάρτησης και εθισμού σε ουσίες, καθώς και υιοθέτηση μη υγιεινού τρόπου ζωής με αυξανόμενη κατανάλωση τροφής χαμηλής διατροφικής αξίας, καπνού και οινόπνευματος. Η απουσία από την εργασία και η αποχή από την παραγωγική εργασία αυξήθηκαν σημαντικά εξαιτίας του στρες, του άγχους, της αγωνίας, της ανησυχίας για το μέλλον, της θλίψης, της απελπισίας, της αίσθησης αδιεξόδου και ενοχών, της κακής διάθεσης και εν γένει της κατάθλιψης. Κλινικές έρευνες έδειξαν ότι ενώ το ποσοστό κατάθλιψης στον συνολικό πληθυσμό ήταν μέχρι το 2006 σε πολύ χαμηλά επίπεδα, δηλαδή 3,3%, από το 2013 και ύστερα διαμορφώθηκε στο 12,3%. Κάτι αντίστοιχο συνέβη και με την κατανάλωση αντικαταθλιπτικών, όπου μετά το 2008 και 2011 αυξήθηκε κατά 35%.

Έχει επίσης ενδιαφέρον να δει κανείς τα δημογραφικά της κατάθλιψης. Τα μεγαλύτερα ποσοστά εμφανίζονται σε γυναίκες 55-64 ετών, ακολουθούν οι γυναίκες 45-64 ετών και τρίτη κατηγορία είναι οι άνδρες 35-44 ετών. Στην τελευταία περίπτωση προφανώς ανήκουν νέοι άνθρωποι που εξαιτίας της ανεργίας και της οικονομικής δυσπραγίας

δυσκολεύονται να εξυπηρετήσουν τον κοινωνικό και οικογενειακό τους ρόλο, με αποτέλεσμα να επηρεαστεί η ψυχική τους υγεία.

Ακραία περίπτωση επηρεασμού της οικονομικής κρίσης είναι η αυτοκτονία ή η απόπειρα αυτοκτονίας. Κατά την προηγούμενη δεκαετία οι θάνατοι που αποδίδονταν στις αυτοκτονίες ήταν γύρω στους 370-400 τον χρόνο. Από το 2010 ο αριθμός αυτός αυξήθηκε και έκτοτε διαμορφώθηκε στους 550 περίπου. Είναι χρήσιμη η διεθνής σύγκριση. Είτσι, σε σχέση με τις χώρες του ΟΟΣΑ ο αριθμός αυτοκτονιών είναι τρεις φορές λιγότερος στην Ελλάδα. Το ίδιο συμβαίνει και σε σχέση με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Ελλάδα έχουμε 4,2 αυτοκτονίες ανά 100.000 πληθυσμού έναντι 13 αυτοκτονιών στον μ.ό. της Ε.Ε. Όμως η ανοδική εξέλιξη δημιουργεί ανησυχία. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στο ποσοστό των αυτοκτονιών φαίνεται να επιφέρονται κυρίως μέσω της ανεργίας. Έχει βρεθεί ότι κάθε αύξηση κατά 1% της ανεργίας οδηγεί σε αύξηση κατά 0,79% στις αυτοκτονίες στην Ευρώπη και κατά 0,99% στις ΗΠΑ. Στην περίπτωση κατά την οποία ο δείκτης ανεργίας αυξάνεται πλέον του 3% για μακρά περίοδο η επίπτωση στη θνησιμότητα από αυτοκτονίες ανέρχεται σε 4%-4,5%. Επίσης, παρατηρείται υψηλή θνησιμότητα από κατάκρηση οινόπνευματος, διαπίστωση η οποία θεμελιώνει αρκούντως την υπόθεση ότι η ανεργία συνδέεται με ψυχολογικές διαταραχές.

Με τον τερματισμό της κρίσης θα αναστραφούν οι δυσμενείς αυτές εξελίξεις; Η απάντηση δεν είναι εύκολη καθώς η ψυχική υγεία επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες. Αυτό όμως που θα πρέπει να γίνει είναι να αναιτιχτεί η Πολιτεία δομές και πολιτικές κοινωνικής συνοχής προκειμένου να αντιμετωπίσει τις οικονομικές μεταβολές. Τέτοιες δομές είναι τα κοινωνικά δίκτυα τα οποία χαρακτηρίζονται από ευελιξία και αμεσότητα, διαθέτουν μηχανισμούς άμεσης προσαρμογής στις εξελίξεις και τα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα, ενώ δύνανται να αποτελούν, σε συνδυασμό με το κράτος, την αγορά και τα τοπικά, φορείς παραγωγής και κατανάλωσης κοινωνικής προστασίας.

9. ΒΑΘΙΑ ΑΠΡΟΣΠΟΙΗΤΗ ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/12/2018

Σελίδα: 31

Γεσθημανή Αγγελόγλου, Γιώτα Βράχα, μητέρες στα Παιδικά Χωριά SOS

Τα παιδιά καταλαβαίνουν αν τα νοιαζόμαστε αληθινά

Δεν τα φροντίζουμε απλώς, αλλά επουλώνουμε και τα τραύματά τους

Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Ζουν σ' ένα σπίτι γεμάτο παιδιά. Δεν τα έχουν γεννήσει, αλλά για τις ίδιες αυτό δεν έχει καμιά σημασία. Καθημερινά τους προσφέρουν απλόχερα ό,τι προσφέρει μια «κανονική» μαμά στα δικά της: αγάπη, φροντίδα, τρυφερότητα, μόρφωση, παιχνίδι. Η έγνοια τους είναι αυτά τα παιδιά, που για διάφορους λόγους δεν μπορούν να ζήσουν με τους βιολογικούς τους γονείς, να μεγαλώσουν σ' ένα περιβάλλον ασφάλειας που θα καλύπτει όλες τις φυσικές, ψυχοσυναισθηματικές και κοινωνικές τους ανάγκες, ώστε, όταν ενηλικιωθούν, να ενταχθούν ως ανεξάρτητα και δημιουργικά άτομα στην κοινωνία. Η Γιώτα Βράχα και η Γεύση (Γεσθημανή) Αγγελόγλου είναι Μπότερες SOS, στα Παιδικά Χωριά Βάρνης και Πλαγιάριου Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα. Τις συνάντησα πριν από λίγες μέρες και κουβεντιάζοντας μαζί τους συνειδητοποίησα πόσο δικό είχε η πρωτοπόρος Αμερικανίδα παιδαγωγός και συγγραφέας Ντόροθι Κάνφιλντ Φίσερ όταν έλεγε πως «Η λέξη “μητέρα” είναι ρήμα. Είναι αυτό που κάνεις, όχι απλώς αυτό που είσαι»...

Η Αθηναία Γιώτα Βράχα εργαζόταν επί είκοσι χρόνια ως γραμματέας

«Τις γιορτές θα τις περάσουμε με τα παιδιά στα Χωριά SOS», λένε η Γεσθημανή (Γεύση) Αγγελόγλου (αριστερά) και η Γιώτα Βράχα.

Η συνάντηση

Φόγαμε σε ένα από τα σπίτια του Παιδικού Χωριού SOS Βάρνης, που φιλοξενεί 88 παιδιά. Η Γεύση Αγγελόγλου ταξίδεψε στην Αθήνα αυθημερόν από τη Θεσσαλονίκη. Η οικοδέσποινα, Γιώτα Βράχα, είχε ετοιμάσει κοτόπουλο στον φούρνο. Το συνοδεύσαμε με ρύζι και μια πλούσια πράσινη σαλάτα. Την περίοδο των εορτών, οι δύο μητέρες δεν θα πάρουν ρεπό ή άδεια. «Θα περάσουμε όλες τις μέρες με τα παιδιά. Θα φτιάξουμε γλυκά, θα παίξουμε μαζί, θα κάνουμε βόλτες, θα πάμε στον κινηματογράφο ή σε κάποια θεατρική παράσταση, θα έρθουν οι συγγενείς μας - δική μας και των παιδιών - να φάμε μαζί. Όπως κάθε οικογένεια...». Τι θα έλεγαν σε μια γυναίκα που σκέφτεται να κάνει την ίδια δουλειά/λεπτούργημα; «Ότι είναι ένα ταξίδι αυτογνωσίας. Μετράς τις αντοχές σου. Αλλά ατζέι τον κόπο. Κερδίζεις σε εμπειρίες. Δίνεις αγάπη και τα παιδιά σου την επιστρέφουν - σε εκατονταπλάσια ποσότητα!».

9. ΒΑΘΙΑ ΑΠΡΟΣΠΟΙΗΤΗ ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/12/2018

Σελίδα: 31

σε αλυσια φροντιστηριων. Σταμα-
τησε να δουλεύει για να βρίσκεται
στο πλευρό της μοναχοκόρης της,
που θα έδινε Πανελλαδικές, και πριν
από έξι χρόνια, όταν εκείνη άρχισε
τις σπουδές της, αναζήτησε νέα
δουλειά. «Είχα όμως στο μυαλό μου
κάτι που να συνδυάζει τον εθελον-
τισμό με την αγάπη μου για τα παι-
διά. Είδα μια αγγελία των Παιδικών
Χωριών SOS και έστειλα το βιογρα-
φικό μου. Έτσι άρχισα όλα...». Η
απασχόληση των Μπτέρων SOS εί-
ναι σε 24ωρη βάση, αφού αναλαμ-
βάνουν εξ ολοκλήρου την ανατροφή
των παιδιών και ζουν μαζί τους –
με 8 ρεπό τον μήνα και την άδεια
που ορίζει ο νόμος. «Δεν ήταν εύ-
κολη επιλογή», λέει η Γιώτα.

Το δίλημμα

«Τέτοιες εργασιακές συνθήκες
ήταν πρωτόγνωρες για μένα. Δεν
ήξερα αν θα μπορούσα να βρω ισορρο-
πία ανάμεσα στα νέα μου καθή-
κοντα και στη ζωή που αναγκαστικά
θα άφηνα πίσω μου – τον σύζυγό
μου και την κόρη μας. Συζητήσαμε
πολύ γι' αυτό οι τρεις μας, γιατί εί-
χαμε συνθηθεί να είμαστε αχώρι-
στοι και δεμένοι, σαν μια γροθιά,
αλλά συγκινηθήκαμε με την από-
φασή μου και με στήριξαν. Τελικά,
κάπως έτσι διαπιστώθηκε κανείς
αν έχει οικοδομήσει τη ζωή του σε γε-
ρές βάσεις, αν αυτό που τον δένει
με τους δικούς του ανθρώπους είναι

**Θα άφηνα πίσω
τον σύζυγό μου
και την κόρη μας,
οι οποίοι συγκινηθήκα-
με την απόφασή μου
και με στήριξαν.**

**Τα παιδιά έχουν ανάγκη
να ανήκουν κάπου και
αυτός είναι ο ρόλος μας,
αλλά δεν μπορείς να υπο-
κριθείς μπροστά τους,
σε «διαβάζουν».**

αμοιβαία κατανόηση, η αγάπη
και ο σεβασμός. Εμείς ως οικογένεια
αυτή τη δοκιμασία την περάσαμε
με επιτυχία».

Η Μακεδονίσσα Γεύση Αγγελό-
γλου είχε δικό της κατάσταση με
αξεσουάρ στη Θεσσαλονίκη, το
οποίο δεν άντεξε τους κλυδωνι-
σμούς της κρίσης και έκλεισε. Το
2012, διαζευγμένη και με μία κόρη,
έπειτα από δύο χρόνια ανεργίας,
έψαχνε απεγνωσμένα δουλειά. Ήμα-
θε για τις θέσεις εργασίας στα Παι-
δικά Χωριά SOS. «Με φόβιζε το ότι
έπρεπε να είμαι εσώκλειστη αλλά
είπα να δοκιμάσω». Όπως και η
Γιώτα, ξεκίνησε ως Θεία, δοκιμα-
στικά δηλαδή, για μερικούς μήνες.
«Κι αυτή η δοκιμαστική περίοδος
είναι αμοιβαία. Από τη μια πλευρά,
οι υπεύθυνοι των Χωριών SOS θέ-
λουν να είναι σίγουροι ότι έχεις τα
προσόντα να ανταποκριθείς στις
απαιτήσεις μιας τέτοιας θέσης κι
από την άλλη εσύ πρέπει να σκε-
φθείς αν αντέχεις, αν βαστάει η
ψυχή σου να το κάνεις, γιατί δεν
σας κρύβω ότι το φορτίο που κου-
βαλάμε, όλη μέρα και όλη νύχτα,
ιδιαίτερα το συναισθηματικό, είναι
πολύ βαρύ», εξηγεί.

Με το που πέρασαν το κατώφλι
του σπιτιού SOS, οι δύο γυναίκες
βίωσαν μια ανεξήγητη οικειότητα.
«Ήνώσαμε ότι ανήκουμε εδώ. Από
την πρώτη στιγμή αρχίσαμε να λει-

τουργούμε όχι ως εργαζόμενες και
επαγγελματίες, αλλά ως μπτέρες,
με βάση κυρίως το ένστικτο και το
συναίσθημα», τονίζουν.

Μιλούν για τα παιδιά τους με
τρυφεράδα και καμιά. Τέσσερα
έχει η Γιώτα Βράχα: «Δύο μικρούλες,
χαρτωμένες αδελφούλες, οκτώ και
εννέα ετών, που είναι η χαρά του
σπιτιού μας! Αεικίνητες, γεμάτες
περίεργα για τα πάντα, δεν στα-
ματάνε να χοροπηδάνε πάνω στην
κοιλιά μου, λες και είναι μωρά. Έχω
επίσης ένα 15χρονο κορίτσι, που
φοιτά στο γυμνάσιο, και ένα 17χρο-
νο αγόρι, μαθητή λυκείου. Τα με-
γάλα παιδιά με γνώρισαν ως θεία
–όταν ήρθα για να αντικαταστήσω
τη μπτέρα τους που συνταξιοδο-
τήθηκε– και εξακολουθούν να με
αποκαλούν έτσι, το συμφωνήσαμε
εξ αρχής. Αυτό ήταν το σωστό, άλ-
λωστε: εκείνη τα φρόντισε από μω-
ρά, ξενύχτησε μαζί τους, έκλαψαν
στην αγκαλιά της», τονίζει.

Πολύτεκνη...

Πέντε παιδιά μεγαλώνει η Γεύση
Αγγελόγλου. «Τον μικρότερο τον
πήρα στα χέρια μου όταν ήταν μό-
λις δύο ετών, με πάνες ακόμα, και
τώρα πηγαίνει στην Α' Δημοτικού.
Μαθαίνουμε το "τι και α, τα", λέει
γελώντας. «Έχω επίσης δύο εφη-
βους – ο ένας είναι καλλιτέχνης,
μεγάλο ταλέντο, ζωγραφίζει και

τραγουδάει υπέροχα, κι ο άλλος
πρώτος στα αθλήματα, από ποδό-
σφαιρο μέχρι παραπέντε– και δύο
κορίτσια. Η μικρή χαρακτηρίζεται
από απίστευτη ευστροφία και διεκ-
δικητικότητα –μια μέρα ίσως γίνει
πρωθυπουργός της Ελλάδας, κα-
θόλου δεν θα εκπλαγώ!– και η άλλη,
η μεγαλύτερη, είναι επίσης πανέ-
ξυπνη. Είναι στην εφηβεία, οπότε
κατάλαβαίνετε πόσο λεπτοί χειρι-
σμοί απαιτούνται από την πλευρά
μου για να υπάρχει ισορροπία μέσα
στο σπίτι».

Διαφορετικές καταβολές και πλι-
κίες, διαφορετικοί χαρακτήρες. Και
μια πληγή αμείωτα: η εγκατά-
ληψη από τη φυσική τους οικογένεια
ή η αδυναμία της να τα κρατήσει.
Το «μείγμα» δεν θέλει και πολύ να
γίνει εκρηκτικό. «Αυτή είναι η πρό-
κληση για εμάς: να βρούμε το συγ-
κοληπτικό υλικό που θα κάνει αυτά
τα παιδιά να αισθανθούν ότι είναι
μέλη μιας πραγματικής οικογένειας.
Να μην τα φροντίζουμε απλώς, αλλά
και να επουλώσουμε τα τραύματά
τους. Να τα στηρίζουμε ώστε να πι-
στέψουν στον εαυτό τους και να εμ-
πιστευθούν ξανά τους ανθρώπους,
να πατάσουν γερά στα πόδια τους,
να αγωνιστούν για ένα καλύτερο
αύριο», συμφωνούν οι δύο μπτέρες.
Υπάρχει τρόπος να απευθυνθούν
όλα αυτά; Υπάρχει: η ειλικρινής,
βαθιά, απροσποίητη αγάπη.

Τρόποι στήριξης

Στα τέσσερα Παιδικά Χωριά SOS (Βάρης, Πλαγιάριου, Θρά-
κης, Κρήτης) και στον Ξενώνα
Βρεφών SOS (το οποίο, σημει-
ωτέον, δεν λαμβάνουν καμία
κρατική επιχορήγηση) ζουν
248 παιδιά, τα οποία μεγαλώ-
νουν 65 μπτέρες, με τη βοή-
θεια 34 παιδαγωγών. Μπορού-
με να βοηθήσουμε είτε κρόνα-
ντας κάποια χρηματική δωρεά
μέσω του www.sos-villages.gr,
είτε αναλαμβάνοντας τα επί-
σημα έξοδα ανατροφής ενός
παιδιού (κάθε «νονός» λαμβά-
νει νέα του παιδιού δύο φορές
τον χρόνο και μπορεί να το επι-
σκεφθεί μία φορά τον χρόνο).
Επίσης, πολύτιμες είναι και οι
προσφορές σε καινούργια παι-
δικά ρούχα και παπούτσια,
γραφική ύλη, είδη σπιτιού,
ηλεκτρικές συσκευές, τρόφιμα
μακράς διάρκειας ή είδη προ-
σωπικής φροντίδας και καθα-
ριότητας. Υπάρχει και ο πιο
απλός τρόπος: μία κλήση στο
19820 από κινητό ή σταθερό
τηλέφωνο. Όλα τα έξοδα πι-
ναίνουν στα Παιδικά Χωριά
SOS για να καλυφθούν οι ανάγ-
κες των παιδιών.

Όταν με φωνάζουν μαμά, βλέπω στα μάτια τους ότι το νιώθουν

Ζτώ από τις δύο γυναίκες να μου
περιγράφουν την καθημερινότητά
τους. Ξεκινά η Γιώτα: «Το εγχειρήριο
για μένα κάθε πρωί είναι στις 6.30.
Ετοιμάζω το πρωινό των παιδιών
και στις 6.45 τα ξυπνάω. "Ναι, μα-
μά, σηκόνεμα!", λένε και μετά ξα-
νακοιμούνται. Ξανά από την αρχή.
Γύρω στις 7 καθόμαστε τελικά στο
τραπέζι. Ντύνονται. Βάζω στις
τσάντες τους το δεκαπεντά τους.
Φιλιάκια και αγκαλιές. Φεύγουν για
το σχολείο. Πίνω τον πρώτο καφέ
της μέρας για να συνέλθω και αρ-
χίζω τις δουλειές: καθαριότητα, συ-
γύρισμα, μπουγάδα, σιδερωμα, μα-
γειρέματα. Το μεσημέρι, όταν επι-
στρέφουν από το σχολείο, τρώμε

και πάλι όλοι μαζί κι έπειτα ξεκι-
νούν τα διαβάσματα και οι δρα-
στηριότητες: Ξένες γλώσσες, φρον-
τιστήρια, αθλήματα, επισκέψεις
σε γιατρούς. Μέχρι το βράδυ, άλλος
μπαίνει, άλλος βγαίνει – χαμός γί-
νεται!» (Γέλια)

Η βραδινή καληνύχτα

«Υπάρχουν μέρες που δεν στα-
ματάμε ούτε λεπτό. Άλλο παιδί θα
θέλαμε βοήθεια στο διάβασμα,
άλλο θα ζητήσει να παίξουμε μαζί,
άλλο θα ζητήσει γιατί θα θεωρήσει
ότι έδωσα περισσότερο χρόνο στα
υπόλοιπα – είναι αρκετές οι φορές
που φθάνω στα όριά μου», παρα-
δέχεται η Γεύση. «Δεν υπάρχει

όμως βράδυ που να πάω να τα σκε-
πάσω και να τα καληνυχτήσω και
να μην ακούσω "Πόσο σ' αγαπάω,
μανούλα μου! Έλα να μου δώσεις
άλλο ένα φιλή". Τα παιδιά έχουν
ανάγκη να ανήκουν κάπου. Κι αυ-
τός είναι ο ρόλος μας. Αλλά αν το
νοιάζομαι και τα συναισθηματικά
δεν είναι γνήσια, το καταλαβαίνουν.
Δεν μπορείς να υποκριθείς μπροστά
στα παιδιά. Σε "διαβάζουν».

Παρά τις δυσκολίες και τον αγώ-
να που δίνουν καθημερινά, καμιά
από τις δύο Μπτέρες SOS δεν σκέ-
φτηκε ποτέ να αφήσει τη δουλειά
της και να επιστρέψει στην κα-
νονικότητα της προηγούμενης
ζωής της. Για τη Γεύση, «η καλύ-

τερη ανταμοιβή είναι να με φω-
νάζουν μαμά. Και να βλέπω στα
μάτια τους ότι το νιώθουν». Το
ίδιο ισχύει και για τη Γιώτα. «Κάθε
μέρα έχει πολλά προβλήματα αλλά
και αμέτρητες γλυκές στιγμές: φι-
λιά, αγκαλιές, τρυφερές κουβέντες.
Κι είναι μεγάλη ικανοποίηση όταν
διαπιστώνουμε πως την τρυφε-
ρότητα που εμείς τους προσφέ-
ρουμε, την δίνουν κι αυτά το ένα
στο άλλο, ιδιαίτερα τα μεγαλύτερα
στα μικρότερα».

Οι βιολογικοί γονείς

Και οι φυσικοί τους οικογένειες;
Είναι θέμα ταμπού, το οποίο απο-
φεύγουν να συζητήσουν με τα παι-

διά: «Και μαζί μας το κουβεντιάζουν,
και μεταξύ τους μιλούν για τους
γονείς τους. Έχουν βέβαια την
ανάγκη να ωραιοποιήσουν κάπως
τις καταστάσεις, να δικαιολογήσουν
την απουσία των γονιών τους. Κι
όσο και να μας αγαπούν, έχω την
εντύπωση ότι από ενοχία μήπως
προβιδούν τους γονείς τους, έχουν
ένα "κράτημα" απέναντί μας»,
απαντά η Γεύση, που πριν από με-
ρικούς μήνες βίωσε μια συγκλονι-
στική εμπειρία.

«Τέθανε η βιολογική μπτέρα των
δύο από τα κορίτσια μου. Τα συ-
νόθευσα στην κηδεία. Το να σε
κρατάνε σφιχτά από το χέρι δυο
παιδιά, ως Μπτέρα SOS, την ώρα

που αποχαιρετούν για πάντα τη
μαμά τους, είναι συναίσθημα που
δεν περιγράφεται με λόγια. Θα το
θυμάμαι όσο ζω».

«Η σύγκριση με τους βιολογικούς
γονείς τους γίνεται πάντα, έστω
και ασυναίσθητα», θεωρεί η Γιώτα.
«Εμείς, με τα λόγια αλλά και τις
πράξεις μας, προσπαθούμε να λέμε
σε κάθε παιδί: όλοι είμαστε εδώ
για σένα, και εμείς, και οι γονείς
σου, σε αγαπάμε, δεν θα σε εγκα-
ταλείψουμε. Θέλουμε, μεγαλώνον-
τας και φεύγοντας από το σπίτι,
να ξέρει ότι μπορεί να μας μιλήσει
για τον πόνο και τη χαρά του, ότι
θα είμαστε πάντα παρούσες στη
ζωή του».

Η «Κ» θέλει τη συνεργασία σας για να ανακαλύψει και άλλους ενδιαφέροντες ανθρώπους ώστε να φιλοξενηθούν σε αυτή τη σελίδα. Στείλτε τις ιδέες σας στο email gevma@kathimerini.gr

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

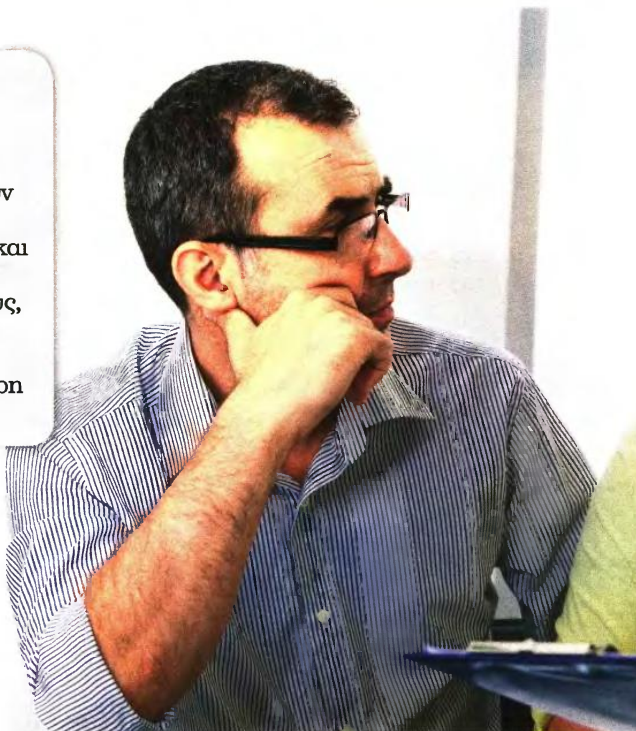
Οι ευνοημένοι

Της **ΑΡΓΥΡΗΣ Κ. ΜΑΥΡΟΥΛΗ**
a.mavrouli@realnews.gr

Περισσότεροι από 100.000 ασφαλισμένοι από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, τις τράπεζες και τις ΔΕΚΟ έχουν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν από την αγορά εργασίας πριν από την εκπνοή του έτους είτε με χαμηλότερα ηλικιακά όρια είτε λαμβάνοντας μειωμένη-πρόωρη σύνταξη. Η ημερομηνία πρόσληψης και τα έτη υπηρεσίας είναι το «κλειδί» για το όριο ηλικίας συνταξοδότησης. Οι κατηγορίες ασφαλισμένων που μπορούν να συνταξοδοτηθούν είναι κυρίως γονείς με ανήλικο τέκνο, άνδρες και γυναίκες που συμπληρώνουν 35 έτη ασφάλισης, γυναίκες με 10.000 έσοδα στο ΙΚΑ, αλλά και ομάδα ασφαλισμένων στο Δημόσιο με 25 έτη ασφάλισης.

Η 1η Ιανουαρίου 2019 θα φέρει νέες αλλαγές στα όρια ηλικίας χιλιάδων ασφαλισμένων σε όλους τους φορείς κύριας ασφάλισης και στο Δημόσιο. Η αύξηση επηρεάζει την ηλικία συνταξο-

Μέχρι το τέλος του χρόνου 100.000 ασφαλισμένοι από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα έχουν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν έως και 12 χρόνια νωρίτερα από την εργασία τους, είτε με χαμηλότερα ηλικιακά όρια είτε λαμβάνοντας πρόωρη σύνταξη

Ποιοι «κλειδώνουν» πρόωρη σύνταξη

οδότησης για όλες τις περιπτώσεις με κατοχυρωμένο ή θεμελιωμένο δικαίωμα σύνταξης, που έχουν τη δυνατότητα αξιοποίησής του με τα παλαιά όρια ηλικίας συνταξοδότησης μέχρι τις 31/12/2022.

Ο δικηγόρος **Διονύσιος Ρίζος** αναφέρει στη Realnews ότι πρόκειται για τους λεγόμενους «παλαιούς ασφαλισμένους» -αυτούς που πρωτασφαλίστηκαν πριν από το 1993- και κατοχύρωσαν συνταξοδοτικό δικαίωμα μέχρι το 2012. Για όλους τους υπόλοιπους η πόρτα πρόωρης εξόδου έχει κλείσει οριστικά και απαιτείται πλέον η συμπλήρωση των 67 ετών ή έστω των 62 με 40 έτη ασφάλισης.

Οι συγκεκριμένες ομάδες ασφαλισμένων μπορούν να συνταξοδοτηθούν ακόμη και 12 χρόνια νωρίτερα, λαμβάνοντας πλήρη σύνταξη σε ηλικίες 58 έως 61 ετών με 35, 36 ή 37 έτη ασφάλισης. Οι πλέον ευνοημένοι είναι κυρίως παλαιοί ασφαλισμένοι, οι οποίοι δεν είχαν μέχρι τις 18/8/2015 θεμελιωμένο συνταξοδοτικό δικαίωμα, καθώς δεν συμπλήρωναν μέχρι τότε τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις (έτη ασφάλισης και όριο ηλικίας) ώστε να συνταξοδοτηθούν με τα παλαιά και άκρως ευνοϊκότερα όρια ηλικίας. Να σημειωθεί ότι ο νόμος προβλέπει σταδιακή αύξηση των ορίων ηλικίας έως το τέλος του 2021.

Δημόσιοι υπάλληλοι

Το παράθυρο συνταξοδότησης στον δημόσιο τομέα αφορά τη μειωμένη-πρόωρη σύνταξη, για τη λήψη της οποίας τα όρια ηλικίας δεν διαφοροποιήθηκαν και μπορούν να την επιλέξουν χιλιάδες υπάλληλοι που είχαν τις προϋποθέσεις να συνταξοδοτηθούν με θεμελίωση μέχρι τις 31/12/2012, αλλά είδαν τα όρια ηλικίας τους να εκτοξεύονται, καθώς δεν είχαν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις που έπρεπε τον Αύγουστο του 2015. Η συμπλήρωση της 25ετίας γίνεται με χρήση των πραγματικών ετών ασφάλισης αλλά και αναγνώριση πλασματικών ετών από τα παιδιά, τον Στρατό, τις σπουδές και όλες τις κατηγορίες του ν. 3865/2011.

- 1. Γυναίκες ασφαλισμένες στο Δημόσιο με τουλάχιστον 25 έτη ασφάλισης το 2010. Οι ασφαλισμένες αυτής της κατηγορίας μπορούν να συνταξοδοτηθούν σε ηλικία 55 ετών με μειωμένη σύνταξη, εάν έχουν πρώτη ημέρα ασφάλισης πριν από την 1η/1/1993, ακόμη κι αν συμπληρώνουν τα 55 στο μέλλον.
- 2. Γυναίκες και άνδρες ασφαλισμένοι στο Δημόσιο με τουλάχιστον 25 έτη ασφάλισης το 2011. Οι ασφαλισμένοι αυτής της κατηγορίας μπορούν να συνταξοδοτηθούν σε ηλικία 56 ετών με μειωμένη σύνταξη, εάν έχουν πρώτη ημέρα ασφάλισης πριν από την 1η/1/1993, ακόμη κι αν συμπληρώνουν τα 56 στο μέλλον.
- 3. Γυναίκες και άνδρες ασφαλισμένοι στο Δημόσιο με τουλάχιστον 25 έτη ασφάλισης το 2012. Οι ασφαλισμένοι αυτής της κατηγορίας μπορούν να συνταξοδοτηθούν σε ηλικία 56 ετών με μειωμένη σύνταξη, εάν έχουν πρώτη ημέρα ασφάλισης πριν από την 1η/1/1993, ακόμη κι αν συμπληρώνουν τα 56 στο μέλλον.
- 4. Δημόσιοι υπάλληλοι με 35ετία.
- 5. Δημόσιοι υπάλληλοι με 37ετία, εφόσον τα 35 χρόνια τα είχαν συμπληρώσει έως το 2010.

**Τη ρύθμιση μπορούν να εκμεταλλευτούν και υπάλληλοι που είχαν θεμελιώσει δικαίωμα ως γονείς ανήλικων, αλλά είδαν το όριο ηλικίας τους να πηγαίνει στα 60 ή και πιο μετά, με βάση το έτος συμπλήρωσης του παλιού ορίου και τους πίνακες του 4336/2015.*

Το ποσοστό μείωσης υπολογίζεται μόνο στο ποσό της εθνικής σύνταξης, ενώ η ανταποδοτική σύνταξη χορηγείται πλήρως. Είναι το ποσό που μειώνεται ποσοστιαία είναι μόνο το ποσό της εθνικής

τυχεροί

Οι πλέον ευνοημένοι είναι οι παλαιοί ασφαλισμένοι, οι οποίοι δεν είχαν μέχρι τις 18/8/2015 θεμελιωμένο συνταξοδοτικό δικαίωμα

10. ΠΟΙΟΙ ΚΛΕΙΔΩΝΟΥΝ ΠΡΩΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Μέσο: REAL NEWS_REAL MONEY

Ημ. Έκδοσης: . . .23/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .23/12/2018

Σελίδα: 7

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

www.real.gr **Realmoney** | 7

Οι ευνοημένοι

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1 Γυναίκα δημόσια υπάλληλος ΠΕ, 57 ετών σήμερα, θεμελιώσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 25 έτη ασφάλισης το 2010. Η εν λόγω ασφαλισμένη μπορεί να αποχωρήσει το 2018 με πρόωπη μειωμένη σύνταξη, καθώς έχει ήδη συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας της. Η μείωση στη σύνταξή της θα είναι 115,2 ευρώ σε σχέση με την πλήρη σύνταξη που θα λάμβανε και θα φτάσει περίπου τα 710 ευρώ.

2 Δημόσιος υπάλληλος ΔΕ κατηγορίας συμπλήρωσε το 2011 τα απαραίτητα 25 έτη ασφάλισης και θεμελιώσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα, ώστε να μπορεί να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 56 ετών με μειωμένη σύνταξη. Είναι σήμερα 59 και μπορεί πλέον να αποχωρήσει με μειωμένη σύνταξη άμεσα. Η σύνταξή του θα είναι μειωμένη κατά 115,2 ευρώ σε σχέση με την πλήρη που θα λάμβανε και θα φτάσει τα 660 ευρώ.

3 Ασφαλισμένη στο ΙΚΑ είχε μέχρι 31/12/2010 συμπληρώσει 6.100 ημέρες ασφάλισης και είναι μητέρα 2 ανήλικων παιδιών, ενώ συμπλήρωσε τα 50 της το 2014. Μπορεί με βάση τις διατάξεις για τις μητέρες ανήλικων να συνταξιοδοτηθεί άμεσα με μειωμένη σύνταξη. Με βάση τις αποδοχές της και τα έτη ασφάλισης που έχει συμπληρώσει, η σύνταξή της θα είναι μειωμένη κατά 115,2 ευρώ σε σχέση με την πλήρη που θα λάμβανε και θα φτάσει τα 765 ευρώ. Στις περιπτώσεις αυτές αποτελεί συμφέρουσα επιλογή η μειωμένη σύνταξη.

υπόθεση για τη συνταξιοδότηση με μειωμένη σύνταξη είναι η ύπαρξη τουλάχιστον 15 ετών ασφάλισης. Ετσι κάποιος μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με μειωμένη σύνταξη στα 62. Για τους νέους ασφαλισμένους ισχύει ειδική πρόσθετη προϋπόθεση να έχουν 750 ημέρες ασφάλισης τουλάχιστον την τελευταία πενταετία πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Συμφέρι η μειωμένη;

Είναι πολλές οι κατηγορίες ασφαλισμένων που συμφέρει να αποχωρήσουν άμεσα με μειωμένη σύνταξη αντί να περιμένουν είτε ως εργαζόμενοι με χαμηλό μισθό, είτε ως άνεργοι για να λάβουν την πλήρη με τα νέα ηλικιακά όρια. Ποιους συμφέρει:

1) Μητέρες ανήλικων με το καθεστώς των 5.500 ημερών ασφάλισης, καθώς το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης αυξάνεται.

2) Γυναίκες με 25έτια στο Δημόσιο, ειδικά από τα 55 και μετά.

3) Ασφαλισμένους στα ταμεία των ΔΕΚΟ και των τραπεζών στα 62. Η μείωση του ποσού περιορίζεται στα 115 ευρώ το ανώτατο.

4) Αποχώρηση με μειωμένη σύνταξη στα 62, αντί για εξαγορά πλάσματος για τη συμπλήρωση των 40 ετών ασφάλισης για τη χορήγηση πλήρους σύνταξης. Με την αύξηση του κόστους για την εξαγορά πλάσματος ετών, είναι προτιμότερο να συνταξιοδοτηθεί κανείς με μειωμένη παρά με πλήρη σύνταξη με 40 έτη ασφάλισης. Η μείωση στη σύνταξη είναι έως 115 ευρώ.

5) Συνταξιοδότηση στα 62 με τα γενικά όρια ηλικίας με μειωμένη σύνταξη αντί αναμονή μέχρι τα 67 για τη λήψη πλήρους σύνταξης.

Ο υφυπουργός Οικονομικών Ασφαλισίας, Γιώργος Αγαπίτος

σύνταξης των 384 ευρώ. Αντίθετα, το υπόλοιπο ποσό που αναλογεί στις εισφορές του ασφαλισμένου και σχηματίζει την ανταποδοτική σύνταξη καταβάλλεται πλήρως χωρίς καμιά ποινή. Συνεπώς το ανώτατο όριο μείωσης σύνταξης σε περίπτωση εξόδου με μειωμένη είναι 115,2 ευρώ, δηλαδή 30%. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί η μείωση να ξεπεράσει το ποσό αυτό. Αυτό το γεγονός καθιστά αρκετά ελκυστική την επιλογή της μειωμένης καθώς η μείωση είναι μικρή, ενώ υπάρχουν οι δυνατότητες εξόδου πολύ νωρίτερα από τα 62, που είναι το γενικό όριο χορήγησης μειωμένης σύνταξη ή με 40 συνολικά έτη ασφάλισης για την πλήρη. Αντίθετα, στην επικουρική σύνταξη η μείωση εξακολουθεί να είναι 30% επί του συνολικού ποσού της σύνταξης.

Ιδιωτικός τομέας

Ανδρες και γυναίκες που ασφαλίστηκαν πριν από το 1993 και συμπληρώνουν 35 έτη ασφάλισης την τριετία 2010-2012. Το μεγαλύτερο μέρος των υποψήφιων συνταξιούχων που επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της 35ετίας ανήκει στην κατηγορία αυτή, ενώ πολλοί έχουν τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθούν με λιγότερα από 40 χρόνια ασφάλισης και πριν από τα 62.

Γυναίκες που ασφαλίτηκαν πριν από το 1993 και συμπληρώνουν 33 χρόνια και 4 μήνες (10.000 ημέρες ασφάλισης) μέχρι το 2012.

Νέοι ασφαλισμένοι

Για τους ασφαλισμένους μετά την 1η/1/1993 απαραίτητη προ-

Επειδή οι οικονομικές εξελίξεις βρίσκονται στην κορυφή του ενδιαφέροντός σας ...

...για να τις κατανοήσετε, σας προτείνουμε το ελληνοαγγλοαγγλοελληνικό ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (2η έκδοση 2018, paperback) του καθ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΓΑΠΗΤΟΥ. Ένα Λεξικό (660 σελίδων), με αναλυτικές ερμηνείες και όλους τους βασικούς-νέους οικονομικούς όρους, μετά το 2008. Είναι χρήσιμο για κάθε μεθητή / φοιτητή / μελετητή της Οικονομικής Επιστήμης και για κάθε απλό πολίτη.

Αποκτήστε το με 45 € (τιμή βιβλιοπωλείου 65 €) και χωρίς έξοδα αποστολής.

Για την παραγγελία σας απευθυνθείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του συγγραφέα:

g.i.agapitos@gmail.com ή στο τηλέφωνο 210.6041130.

**ΜΕΣΑ ΣΤΟ 2019 ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ
Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΕΥΡΩ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ**

Η χρονιά των 10 αναδρομικών ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, ΜΙΣΘΟΥΣ

ΟΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ

για κύριες και επικουρικές
από έξι παράνομες περικοπές

Η ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ

των καταργηθέντων Δώρων
από τους δημοσίους υπαλλήλους

ΤΟ «ΚΛΕΙΔΙ»

που κρύβει η αντισυνταγματικότητα
του νόμου Κατρούγκαλου

Αναδρομικά 10 ταχυτήτων για όλες τις συντάξεις φέρνει το '19

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΠΟΥ ΚΡΙΘΗΚΑΝ ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Αναδρομικά 10 ταχυτήτων για όλες τις συντάξεις ακόμη και για όσους παίρνουν τα 360 ευρώ του ΟΓΑ, φέρνει το 2019, καθώς μέσα στη νέα χρονιά θα καθοριστεί τι επιστρέφεται από παράνομες μειώσεις, σε πόσες δόσεις και για πόσους μήνες.

Μέχρι στιγμής έχουν βγει αντισυνταγματικές 6 περικοπές συντάξεων και εκκρεμεί ακόμη μια, για τις νέες συντάξεις, με την κρίση του ΣτΕ για την αντισυνταγματικότητα ή μη του νόμου Κατρούγκαλου. Προπομπές για τις επιστροφές του 2019 είναι ότι ο ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ θα κληθούν στις 23 Ιανουαρίου 2019 να λογοδοτήσουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας γιατί δεν εφαρμόζουν τις μέχρι τώρα αποφάσεις του, που προβλέπουν διακοπή αντισυνταγματικών μειώσεων με επιστροφές χρημάτων στους συνταξιούχους.

Η χρονιά των 10 αναδρομικών έχει τρεις μεγάλες κατηγορίες δικαιούχων:

1 Τους παλαιούς συνταξιούχους (που είχαν πάρει σύνταξη μέχρι 12/5/2016) οι οποίοι δικαιούνται αναδρομικά από τις μειώσεις που είχαν μετά το 2013 από το δεύτερο Μνημόνιο. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν 2,6 εκατομμύρια συνταξιούχοι.

2 Τους νέους συνταξιούχους με αίτηση από 13/5/2016 και μετά, που ισχύει ο νόμος Κατρούγκαλου. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν ήδη 220.000 νέοι συνταξιούχοι. Διεκδικούν στο Συμβούλιο της Επικρατείας την ίση μεταχείριση με τους παλαιούς συνταξιούχους για τους οποίους η κυβέρνηση ακύρωσε τις περικοπές που θα είχαν το 2019 και διατηρεί τη

μείωση που θα είχαν ως ποσό της «προσωπικής διαφοράς». Οι παλαιοί γλίτωσαν τις μειώσεις Κατρούγκαλου, αλλά την πληρώνουν οι νέοι συνταξιούχοι που έχουν περικοπές ως 20% και μόνον αν η μείωση είναι πάνω από 20%, διατηρούν ένα μέρος της μείωσης ως προσωπική διαφορά, υπό τον όρο ότι συνταξιοδοτήθηκαν από 13/5/2016 ως 31/12/2018. Με αίτηση από το 2019, οι μειώσεις για νέους συνταξιούχους θα φτάνουν και στο 35%, καθώς δεν προβλέπεται καμία προσωπική διαφορά. Ζητούν λοιπόν αναδρομικά την ακύρωση των περικοπών από το 2016 ώστε να έρθουν στην ίδια μοίρα με τους παλιούς που γλίτωσαν από τις περικοπές του νόμου Κατρούγκαλου.

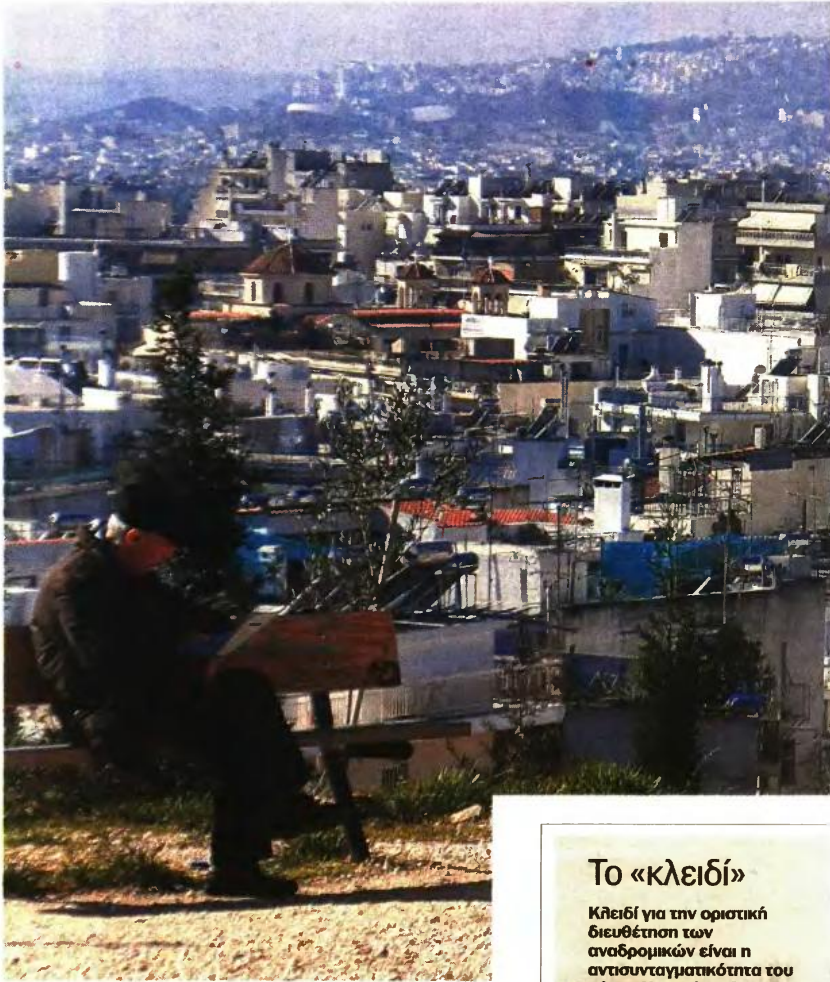
3 Τους μισθωτούς του Δημοσίου που δικαιώθηκαν με την πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για την επαναφορά των Δώρων ύψους 1.000 ευρώ το χρόνο που σταμάτησαν να παίρνουν από το 2013 και μετά. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν περίπου 850.000 υπάλληλοι Δημοσίου και δημοσίων επιχειρήσεων-οργανισμών.

Το δικαίωμα για τα αναδρομικά συντάξεων φτάνει και την πενταετία. Με το σκεπτικό των αποφάσεων 2287-2290/2015 του ΣτΕ, εγείρονται αξιώσεις για αναδρομικά ως και 3,5 ετών, από Ιούνιο 2015 ως Δεκέμβριο 2018.

Οι μειώσεις που κρίθηκαν παράνομες και επιστρέφονται έχουν κλιμάκωση ανάλογη με το ύψος της σύνταξης και για το λόγο αυτό δεν έχουν όλοι τα ίδια αναδρομικά.

Εξί είναι οι περικοπές που επιβάλλονται στα μικτά ποσά συντάξεων, οι οποίες έχουν κριθεί αντισυνταγματικές ή και φέρνουν 8 ειδών αναδρομικά:

● Η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) με τους νό-

ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ θα κληθούν να λογοδοτήσουν στο ΣτΕ γιατί δεν εφαρμόζουν τις μέχρι τώρα αποφάσεις του, που προβλέπουν διακοπή αντισυνταγματικών μειώσεων με επιστροφές χρημάτων στους συνταξιούχους

μους 4002 και 3986 του 2011, που μειώνει τις κύριες συντάξεις άνω των 1.400 ευρώ κατά 3% ως και 14%.

● Η μείωση του νόμου 4051 του 2012 που κόβει τις επικουρικές κατά 10%, 15% και 20% και πιάνει ποσό από 200 ευρώ και πάνω. Επιβάλλεται σε όλες τις συντάξεις πλν του ΝΑΤ.

● Η μείωση 12% του νόμου 4051/2012 στις κύριες συντάξεις που υπερβαίνουν τα 1.300 ευρώ.

● Οι μειώσεις από 5% ως 20% του νόμου 4093 του 2012 που επιβάλλονται από 1/1/2013 είτε σε άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης είτε σε κύρια σύνταξη από τα 1.000 ευρώ και άνω, η κατάργηση των Δώρων 800 ευρώ στις κύριες συντάξεις και η κατάργηση Δώρων στις επικουρικές που ήταν δυο επιπλέον μικτές συντάξεις ετησίως.

● Η μείωση 7% που επιβλήθηκε μόνο στις κύριες συντάξεις του ΝΑΤ με την υπουργική απόφαση 476/2012 (ΦΕΚ Β' 499) από τον Ιούνιο του 2012.

● Η κατάργηση των Δώρων από τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων από το 2013 και μετά με το νόμο 4093 του 2012. ■

Το «κλειδί»

Κλειδί για την οριστική διευθέτηση των αναδρομικών είναι η αντισυνταγματικότητα του νόμου Κατρούγκαλου. Στην περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι πληροφορίες ότι το ΣτΕ θα βγάλει αντισυνταγματικό το νόμο, ιδίως στο σκέλος του επανυπολογισμού των συντάξεων, αυτό θα σημαίνει ότι οι συνταξιούχοι θα πρέπει να πάρουν αναδρομικά για 3,5 χρόνια και όχι για μικρότερο διάστημα!

Στην περίπτωση που το ΣτΕ βγάλει συνταγματικό τον επανυπολογισμό των συντάξεων, τότε αυτό θα οπλίσει τους ισχυρισμούς του υπουργείου Εργασίας ότι από 13/5/2016 ο νόμος συμμορφώνεται με τις παράνομες μειώσεις και τα αναδρομικά περιορίζονται κατά το υπουργείο σε ένα έτος (Ιούνιος 2015-Μάιος 2016). Ακόμη και με αντισυνταγματικό το νόμο Κατρούγκαλου, όμως, οι συνταξιούχοι έχουν τις παράνομες μειώσεις μέχρι και σήμερα και είναι βέβαιο ότι μια ρύθμιση για αντιστροφές ενός μόνο έτους θα ανοίξει νέο γύρο δικαστικών αποφάσεων για πλήρη αναδρομικά 3,5 ετών.

Οι αγώνες τους τώρα δικαιώθηκαν. Από τη Δικαιοσύνη...

ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΘΑ ΔΟΘΟΥΝ

ΑΝΑ ΠΟΣΟ ΜΙΚΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
● ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ 10 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Στα αναδρομικά των 10 ταχυτέρων περιλαμβάνονται, κυρίως, οι συνταξιούχοι με επιστροφές ανάλογες με το ποσό σύνταξης που παίρνουν, οι δημόσιοι υπάλληλοι για τα Δώρα που επιστρέφονται και 5.700 υψηλόμισθοι συνταξιούχοι που είχαν, πέραν των άλλων περικοπών, μεγάλη μείωση λόγω του πλαφόν από μια σύνταξη στις 2.000 ευρώ και από περισσότερες στις 3.000 ευρώ.

Ανά ποσό μικτής σύνταξης τα «10 αναδρομικά» του 2019 είναι:

1 Για όσους έχουν μόνον κύρια σύνταξη από 360 ευρώ έως 1.000 ευρώ τα αναδρομικά είναι μόνον από την κατάργηση των Δώρων, που είναι μια σύνταξη επιπλέον ανά έτος με πλαφόν Δώρων τα 800 ευρώ το χρόνο. Συνταξιούχος με 360 ευρώ από τον ΟΓΑ έχει αναδρομικά 360 ευρώ για ένα έτος ή 1.260 ευρώ για 3,5 έτη. Συνταξιούχος με 1.000 ευρώ έχει λαμβάνειν επιστροφές Δώρων από 800 ευρώ για ένα έτος έως 2.800 ευρώ για 3,5 έτη.

2 Για όσους παίρνουν κύρια σύνταξη έως 1.200 ευρώ, τα αναδρομικά είναι από Δώρα και από τη μείωση του ν. 4093/2012 πάνω από τα 1.000 ευρώ. Συνταξιούχος

με 1.200 ευρώ μικτά έχει λαμβάνειν 800 ευρώ το χρόνο από Δώρα και 60 ευρώ το μήνα, ήτοι 720 ευρώ το χρόνο, από τη μείωση του ν. 4093. Σύνολο 1.520 ευρώ για ένα έτος ή 5.320 ευρώ για 3,5 έτη.

3 Για όσους παίρνουν κύρια μικτή σύνταξη έως 1.400 ευρώ, τα αναδρομικά είναι από Δώρα, από τη μείωση του ν. 4093/2012 και από τη μείωση του νόμου 4051/12, που πιάνει συντάξεις πάνω από τα 1.300 ευρώ. Συνταξιούχος με 1.400 ευρώ μικτά έχει λαμβάνειν 800 ευρώ το χρόνο από Δώρα, 12 ευρώ το μήνα (144 ευρώ το χρόνο) από τη μείωση του ν. 4051 και 69 ευρώ το μήνα (828 ευρώ το χρόνο) από τη μείωση νόμου 4093. Σύνολο 1.772 ευρώ για ένα έτος ή 6.202 ευρώ για 3,5 έτη.

4 Για όσους παίρνουν κύρια μικτή σύνταξη από 1.400 ευρώ έως 2.600 ευρώ, έχουν αναδρομικά από Δώρα, από τις μειώσεις των νόμων 4093 και 4051 και από τη μείωση της ΕΑΣ που πιάνει συντάξεις από τα 1.400 ευρώ και άνω με συντελεστές 3%, 6%, 7% και 8% έως τα 2.600 ευρώ και 9% έως 14% για άνω των 2.500 ευρώ. Συνταξιούχοι που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία έχουν αναδρομικά ανά έτος που κυμαίνονται κατά μέσο όρο από 1.500 ευρώ έως 4.900 ευρώ. Για 3,5 έτη, είναι από 5.250 ευρώ έως 17.150 ευρώ. Η ΕΑΣ κρίθηκε αντισυνταγματική με την απόφαση 244/2017 του Ελε-

Περιλαμβανονται, κυρίως, οι συνταξιούχοι με επιστροφές ανάλογες με το ποσό σύνταξης που παίρνουν, οι δημόσιοι υπάλληλοι για τα Δώρα που επιστρέφονται και 5.700 υψηλόμισθοι συνταξιούχοι που είχαν, πέραν των άλλων περικοπών, μεγάλη μείωση

γτικού Συνεδρίου, αλλά και με την πρόσφατη απόφαση την 1277/2018 που πήρε η Ολομέλεια του σε πρότυπη δική επιδικάζοντας για πρώτη φορά αναδρομικά 13.500 ευρώ σε συνταξιούχο Δημοσίου από την ακύρωση της ΕΑΣ.

5 Για όσους έχουν άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης μέχρι 1.000 ευρώ, στα αναδρομικά παίρνουν και οι παράνομες μειώσεις επικουρικών. Αν η επικουρική είναι από 200 έως 250 ευρώ, δικαιούνται από 5 έως 25 ευρώ επιπλέον κατά μήνα και την επιστροφή Δώρων από δύο επικουρικές το χρόνο (π.χ. άλλα 400-500 ευρώ). Για 3,5 έτη το επιπλέον ποσό αναδρομικών από τις μειώσεις επικουρικών φτάνει στις 2.250 ευρώ, πέραν των αναδρομικών από τα Δώρα κύριας σύνταξης.

6 Συνταξιούχοι με κύρια και επικουρική πάνω από 1.000 ευρώ και μέχρι 1.400 ευρώ έχουν σύνολο αναδρομικών από τα Δώρα στις δύο συντάξεις και την επιστροφή μειώσεων των νόμων 4051 και 4093 και στις δύο συντάξεις. Το ύψος των αναδρομικών για ένα έτος ξεκινά από περίπου 3.000 ευρώ και για 3,5 έτη φτάνει τις 11.000 ευρώ.

7 Συνταξιούχοι με κύρια και επικουρική πάνω από 1.500 ευρώ έχουν σύνολο αναδρομικών από τα Δώρα, από την επιστροφή μειώσεων των νόμων 4051 και 4093 και

Και για το πλαφόν των 2.000 και 3.000 ευρώ

10 Στις παραπάνω 9 ταχύστες αναδρομικών έρχεται να προστεθεί μια 10η. Αφορά σε πλαφόν συντάξεων των 2.000 ευρώ σε όσους έχουν μια σύνταξη και στις 3.000 ευρώ αν πρόκειται για άθροισμα συντάξεων. Ψηφίστηκε στο νόμο Κατρούγκαλου (4387/2016) με εφαρμογή έως το τέλος του 2018. Το Μισοδικείο ακύρωσε κατ'εξίσηση την περικοπή μόνο για συνταξιούχους δικαστικούς με αναπηρία 80%. Οι συντάξεις τους επανήλθαν πάνω από τις 2.000 και 3.000 ευρώ και αρχές Ιανουαρίου θα πάρουν και αναδρομικά από τον Οκτώβριο του 2017 που άρχισε να ισχύει το μέτρο. Εδώ υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά, διότι ουδείς άλλος από τους 650 συνταξιούχους με αναπηρία άνω του 80% που η σύνταξή τους έπεσε κάτω από 2.000 ή 3.000 ευρώ, λόγω του πλαφόν, δεν έχει διακοπή της μείωσης και πολύ περισσότερο δεν τους επείστησαν αναδρομικά. Είναι βέβαιο ότι η απόφαση του Μισοδικείου ανοίγει την πόρτα για αναδρομικά και για τους 5.700 συνταξιούχους ειδικών μισθολογίων (δικαστών, γιατρών ΕΣΥ, πανεπιστημιακών κ.ά.).

στις δύο συντάξεις και αν το μικτό ποσό κύριας είναι πάνω από 1.400 ευρώ παίρνουν και την επιστροφή της ΕΑΣ. Το ύψος των αναδρομικών για ένα έτος είναι περίπου από 4.000 ευρώ και άνω και για 3,5 έτη ξεπερνά τις 25.000 ευρώ.

8 Συνταξιούχοι NAT έχουν λαμβάνειν επιπλέον αναδρομικά και από τη μείωση 7% που επιβλήθηκε στις κύριες συντάξεις ανεξαρτήτως ποσού. Για μια 3ετία (όπως επιδικάζουν δικαστικές αποφάσεις) τα αναδρομικά από το 7% είναι μεταξύ 3.000 και 9.651 ευρώ, (σ.σ.: με τη 1840/2018 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά υπέρ 38 συνταξιούχων).

9 Δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται πλέον και με την σφραγίδα του ΣτΕ τα Δώρα των 1.000 ευρώ το χρόνο (500 ευρώ Χριστουγέννων, 250 ευρώ Πάσχα και 250 ευρώ επίδομα αδείας). Μένει να φανερί, όταν δημοσιευτούν οι επίμαχες αποφάσεις 2626-2635/2018, αν θα τα πάρουν αναδρομικά από το 2013 ή από τον Δεκέμβριο του 2018 και μετά.

Προσοχή: Τα αναδρομικά στις επικουρικές σταματούν στον Ιούνιο του 2016, γιατί τότε επανυπολογίστηκαν και μειώθηκαν εκ νέου όσες ήταν πάνω από 1.300 ευρώ άθροισμα με τις κύριες και μετά τον επανυπολογισμό τους σταμάτησαν να επιβάλλονται οι παράνομες περικοπές των νόμων 4093 και 4051. ■

Μόνιμο πλαίσιο ρύθμισης οφειλών

Η Ελλάδα πέρασε την περίοδο των Μνημονίων και η οικονομία ανακάμπτει, σταδιακά αλλά σταθερά, ωστόσο η οικονομική κρίση κληροδότησε το τεράστιο πρόβλημα του ιδιωτικού χρέους, δηλ. τις οφειλές πολιτών και επιχειρήσεων προς Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, τράπεζες και λοιπούς ιδιώτες, που ξεπέρασε τα 220 δισ. €. Η εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους ρυθμίστηκε σε μεσοπρόθεσμη βάση, αλλά για το ιδιωτικό χρέος δεν κατέστη εφικτό να συμφωνηθεί με τους θεσμούς μια αντίστοιχη συνολική ρύθμιση.

Ειδικά τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα των τραπεζών ξεπέρασαν τα 110 δισ. € στην κορύφωσή τους. Τα τελευταία 2 έτη τα «κόκκινα» δάνεια των τραπεζών μειώνονται σταθερά, για πρώτη φορά μετά από 7 χρόνια ανόδου και έτσι τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα ανέρχονται σήμερα σε ~85 δισ. €.

Η μείωση αυτή επιτεύχθηκε με διάφορα εργαλεία, όπως ρύθμιση οφειλών, εκχώρηση χαρτοφυλακίων σε funds, καθώς και διαγραφές χρέους, ενώ ειδικά για τους στρατηγικούς κακοπληρωτές χρησιμοποιή-

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΡΜΟΥΖΗΣ
Ειδικός Γραμματέας
Διοχείρισης Ιδιωτικού
Χρέους

ούνται οι πλειστηριασμοί. Η κυβέρνηση, με σειρά θεσμικών παρεμβάσεων, ανέπτυξε τα εργαλεία, με σκοπό να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της υπερχρέωσης, με ορθολογικό και κοινωνικά δίκαιο τρόπο. Έτσι, έθεσε προστατευτικές πρόνοιες για όσους έχουν πραγματική οικονομική αδυναμία, από πιθανές επιθετικές πολιτικές των τραπεζών και των funds, ενώ δημιούργησε μια «ομπρέλα» προστασίας της πρώτης κατοικίας, ώστε να μην επηρεαστεί από πλειστηριασμούς.

Παράλληλα έθεσε ειδικές δικλίδες ασφαλείας (όπως άρση τραπεζικού απορρήτου) που αποκλείουν τους στρατηγικούς κακοπληρωτές.

Όσον αφορά σε επιχειρήσεις, ελεύθε-

ρους επαγγελματίες και αγρότες ανέπτυξε τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης όλων των οφειλών τους. Οι λύσεις ρύθμισης οφειλών προς τις τράπεζες περιλαμβάνουν επιμηκύνσεις περιόδου αποπληρωμής σε έως 20 έτη, μειώσεις επιτοκίων, πάγωμα τόκων και διαγραφές οφειλών, κυρίως των μη λογιστικοποιημένων τόκων (τα γνωστά πανωτόκια).

Όσον αφορά στο Δημόσιο και στα ασφαλιστικά ταμεία προβλέπεται η δυνατότητα επιμήκυνσης αποπληρωμών σε έως 120 δόσεις, διαγραφή προστίμων και προσαυξήσεων κατά 85-95% και επιπρόσθετα διαγραφή ακόμης και βασικής οφειλής, σε περιπτώσεις που αυτό κρίνεται απαραίτητο για την επιβίωση της επιχείρησης. Στους ~15 μήνες λειτουργίας έχουν εισέλθει στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ~60 χιλιάδες οφειλότες, με το ~10% να έχει ήδη υποβάλει οριστικά την αίτηση και πάνω από 1.200 οφειλότες να έχουν καταλήξει σε ευνοϊκή ρύθμιση των χρεών τους. Το αυξημένο ενδιαφέρον οδήγησε πρόσφατα στην παράταση της λειτουργίας του κατά 1 έτος, που αρχικά ολοκληρωνόταν στο τέλος του 2018.

Όμως και αυτός ο νόμος ήταν προϊόν της κρίσης και κάποια στιγμή θα τεθεί το ζήτημα της λήξης του. Η βούληση της κυβέρνησης είναι να δημιουργήσει ένα μόνιμο πλαίσιο ρύθμισης, όπου όλοι οι πολίτες και επιχειρήσεις θα μπορούσαν να διευθετήσουν όλα τα χρέη τους, τόσο προς το Δημόσιο όσο και προς τις τράπεζες. Προς το σκοπό αυτό θα αξιοποιησουμε, μεταξύ άλλων, την επερχόμενη Ευρωπαϊκή Οδηγία για το πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης, η οποία θα ψηφιστεί τον Απρίλιο του 2019. Βασική αρχή του πλαισίου αυτού θα είναι η ικανότητα αποπληρωμής, δηλ. ότι καθένας καλείται να πληρώσει μόνο ό,τι περισσεύει, αφού καλύψει τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης του νοικοκυριού και τις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης. Είναι αυτονόητο ότι το εν λόγω πλαίσιο θα περιέχει προστατευτικές πρόνοιες για όσους έχουν πραγματική αδυναμία, ενώ θα αποκλείει, με ειδικές δικλίδες ασφαλείας, τους στρατηγικούς κακοπληρωτές.

Περισσότερες πληροφορίες: ΕΓΔΙΧ: www.keyd.gov.gr, ΚΕΥΔ τηλέφωνο: 2152125730. ■

13. ΜΙΑ ΕΛΠΙΔΑ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ

Μέσο: ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ_IMAGE

Ημ. Έκδοσης: . . . 22/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 22/12/2018

Σελίδα: 125

Ο πρόεδρος της «HOPEgenesis», δρ Στέφανος Χανδακάς, η πριγκίπισσα Τατιάνα, ο πρίγκιπας Νικόλαος και ο Δημήτρης Αθανασόπουλος.

Ελίνα Σμπώκου, Μαίρη Παναγιωτίδη, Αρετή Δαλακούρα

Μια ελπίδα γεννιέται! Η μη κερδοσκοπική οργάνωση HOPEgenesis γιόρτασε τα δύο χρόνια δράσης της την Τετάρτη 7 Φεβρουαρίου, στον χώρο του Ωδείου Αθηνών. Περισσότεροι από 700 φίλοι της από τον επιχειρηματικό, πολιτιστικό και καλλιτεχνικό χώρο ήταν εκεί για να στηρίξουν την προσπάθεια ανατροπής του κλίματος υπογεννητικότητας στην Ελλάδα

Σάντρα Μαρinoπούλου, Αφροδίτη Σημίτη

Χριστίνα Φιλιγκουρίδου, Πέτρος Παυλής

Νίκος Ευαγγελιάτος, Τατιάνα Στεφανίδου

MANATZMENT ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ: ΑΠΟ ΤΟ «ΧΑΟΣ» ΣΤΗΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

Πώς ο **Γιώργος Πατούλης** παρέλαβε το 2007 έναν δήμο που απειλούνταν με ολοκληρωτική καταστροφή, για να παραδώσει το 2019 ένα success story

Ηταν Ιανουάριος του 2007, λίγο πριν ξεσπάσει η μεγαλύτερη κρίση που γνώρισε ποτέ μεταπολεμικά η χώρα, όταν ανέλαβε δήμαρχος στο Μαρούσι ο Γιώργος Πατούλης. Κι αυτό που αντιλήφθηκε από την πρώτη στιγμή ήταν ότι παρέλαβε έναν δήμο έτοιμο να «καταρρεύσει» από τη μια μέρα στην άλλη. Μια ωρολογιακή βόμβα που είχε ήδη ενεργοποιηθεί κι απειλούσε με ολοκληρωτική καταστροφή έναν από τους πιο ισχυρούς δήμους της Ελλάδος.

Έναν δήμο που αποτελούσε το οικονομικό μητροπολιτικό κέντρο του Λεκανοπεδίου, αφού οι επιχειρήσεις που είχαν έδρα στο Μαρούσι δημιουργούσαν το 25% του ΑΕΠ της χώρας.

Πάνω από 350 εκατομμύρια ευρώ τα χρέη του Δήμου Αμαρουσίου το 2007

Από την πρώτη μέρα που ανέλαβε τα καθήκοντά του, ο Γιώργος Πατούλης κλήθηκε να αντιμετωπίσει τις συνέπειες μιας πολύ «βαριάς κληρονομιάς» που του άφησε «προίκα» ο προηγούμενος δήμαρχος, Παναγιώτης Τζανίκος.

Αυτή η «βαριά κληρονομιά» αποτελούνταν από:

- Χρέη και οφειλές σε Δημόσιο και ασφαλιστικά ταμεία, αλλά και απλήρωτα δάνεια σε τράπεζες, που ξεπερνούσαν τα 250 εκατ. ευρώ.
- Υποθηκευμένη την ακίνητη περιουσία του δήμου, λόγω των δανείων που είχαν συναφθεί.
- Οφειλές δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ σε πολίτες, από απαλλοτριώσεις.
- Πίνακα οφειλών σε προμηθευτές και τρίτους που ξεπερνούσε τα 90 εκατ. ευρώ.
- Ένα πολυδαίδαλο, αναποτελεσματικό, σπάταλο κι αδιαφανές μοντέλο λειτουργίας του Ομίλου Δήμος Αμαρουσίου, που αποτελούνταν από τον δήμο και τα 24 (!) Νομικά Πρόσωπα και Δημοτικές Επιχειρήσεις που είχαν συσταθεί από την προηγούμενη διοίκηση.

- Πάνω από 1.200 άτομα προσωπικό, το οποίο εργαζόταν σε ένα καθεστώς εργασιακής ανασφάλειας και ομηρίας, λόγω του μοντέλου προσλήψεων που εφαρμοζόταν από την προηγούμενη διοίκηση.

- Μια πολιτική πολύ υψηλών ανταποδοτικών τελών, που καθιστούσε τον Δήμο Αμαρουσίου ως έναν από τους ακριβότερους, για τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις, δήμους της χώρας.

Σχέδιο άμεσης δράσης από τις πρώτες εβδομάδες

Αντί, από τη νέα δημοτική Αρχή, να σκωθούν τότε «τα χέρια ψηλά» μπροστά στα προβλήματα αυτά, που αναδείκνυαν τον Δήμο Αμαρουσίου ως έναν από τους πιο χρωμένους δήμους της χώρας, καταστρώθηκε γρήγορα ένα σχέδιο άμεσης δράσης, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή.

Το σχέδιο αυτό προέβλεπε τρεις βασικές κινήσεις:

1. Καταρχάς, την αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης, για να υπάρχει πλήρης και σε βάθος γνώμη του μεγέθους του οικονομικού προβλήματος.
2. Την ενημέρωση των κατοίκων του δήμου για την πραγματική οικονομική του κατάσταση. Ο Γιώργος Πατούλης «έδωσε λογαριασμό» στους πολίτες.
3. Την κατάρτιση ενός σχεδίου δράσεων με έμφαση στην αναδιαπραγμάτευση των δανείων, τη ρύθμιση των οφειλών και τη σταδιακή αποπληρωμή των οφειλών προς τρίτους.

Νέο μοντέλο λειτουργίας - Αποπληρωμή οφειλών - Ρυθμίσεις δανείων

Από το 2007 έως σήμερα εφαρμόζεται ένα νέο μοντέλο λειτουργίας του δήμου, που δίνει βάρος στην οικονομική εξυγίανση και

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΤΟΥΛΗΣ

λειτουργική αναδιοργάνωσή του.

Στο πλαίσιο αυτής της νέας πολιτικής διαχείρισης:

- Αποπληρώθηκαν οφειλές προς ιδιώτες προμηθευτές που ξεπερνούν τα 100 εκατ. ευρώ.
- Έπειτα από μακρά κι επίμονη πετυχημένη διεκδίκηση της δημοτικής Αρχής, ρυθμίστηκαν οφειλές προς το κράτος και τα ασφαλιστικά ταμεία και διαγράφηκαν πρόστιμα και προσαυξήσεις, με όφελος για τον δήμο και τους πολίτες του Αμαρουσίου που ξεπερνά τα 50 εκατ. ευρώ.
- Αποπληρώθηκαν πάνω από 25 εκατ. αποζημιώσεις προς συμπολίτες μας από απαλλοτριώσεις.
- Εξοικονομήθηκαν πάνω από 5 εκατ. ευρώ από «κουρέματα» κι επιμυκύνθηκε με επαναδιαπραγμάτευση η περίοδος αποπληρωμής των υφιστάμενων δανείων.
- Μειώθηκαν τα Νομικά Πρόσωπα και οι Επιχειρήσεις του Δήμου, από 24 σε 2.
- Υπήρξε εξορθολογισμός στις δαπάνες λειτουργίας, χωρίς όμως να υποβαθμιστεί η ποσότητα και η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.
- Δόθηκε έμφαση στη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου κοινωνικών δομών, που θα στήριζαν καθημερινά στα χρόνια της κρίσης αυτούς που είχαν ανάγκη.

Βήμα-βήμα, χρόνο με τον χρόνο, το έλλειμμα «γύρισε» σε πλεόνασμα

Η πορεία οικονομικής εξυγίανσης του Δήμου Αμαρουσίου στη 12ετία 2007-2018 αποτυπώνεται ξεκάθαρα στους ισολογισμούς του δήμου. Το 2007 ο ισολογισμός κατέγραψε έλλειμμα ύψους 16 εκατομμυρίων ευρώ. Το 2017 ο Δήμος πέτυχε για τρίτη συνεχής χρονιά να καταγράψει πλεόνασμα, ύψους 9,5 εκατομμυρίων. **Ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα του δήμου, την ώρα μάλιστα που ο πίνακας οφειλών προς τρίτους είχε σχεδόν μηδενίσει, ανέρχονταν στα 20 εκατομμύρια ευρώ.**

Με σταθερά βήματα, συστηματική δουλειά κι εφαρμόζοντας ένα ολοκληρωμένο σχέδιο οικονομικής διαχείρισης, το Μαρούσι πέρασε στην «εποχή των πλεονασμάτων». Με αποτέλεσμα **σήμερα ο Δήμος Αμαρουσίου να «πατά γερά στα πόδια του».**

**Αυξήθηκε η περιουσία της πόλης
ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΩ ΤΩΝ 120 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ**

ΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 2007-2017 αυξήθηκε κατακόρυφα η περιουσία της πόλης. Δεκάδες μεγάλα και μικρά έργα υποδομής εκτελέστηκαν σε όλο το Μαρούσι, σε κάθε γειτονιά του. Τα έργα αυτά αποτελούν σήμερα «προιόκα» της πόλης και των κατοίκων της. Αποτελούν τη «θετική κληρονομιά» που αφήνει στην επόμενη διοίκηση του δήμου ο σημερινός δήμαρχος, Γιώργος Πατούλης.

Το ύψος των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν στην πόλη από πλευράς δήμου ξεπερνά τα 120 εκατ. ευρώ.

Τα χρήματα αυτά δεν προήλθαν από τις τσέπες των δημοτών, αλλά είναι αποτέλεσμα της αποτελεσματικής διεκδίκησης και των ώριμων μελετών της σημερινής δημοτικής Αρχής.

Όλα όσα έγιναν στο Μαρούσι τα χρόνια αυτά, από πλευράς υποδομών, προέρχονται από χρηματοδότηση μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, του ΕΣΠΑ και διαφόρων άλλων προγραμμάτων.

Οι νέοι αθλητικοί και πολιτιστικοί χώροι, η ενίσχυση της αντιπλημμυρικής προστασίας, η κατασκευή νέων παιδικών σταθμών, νέων σχολικών αιθουσών, τα έργα ανάπλασης στο κέντρο και τις γειτονιές της πόλης, οι νέες πεζογέφυρες, το νέο δίκτυο δημοτικού φωτισμού, οι νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, **εξυπηρετούν σήμερα τις ανάγκες των κατοίκων, των επισκεπτών και της επαγγελματίας της πόλης χωρίς να έχουν κοστίσει στον δημοτικό προϋπολογισμό ούτε ένα ευρώ.**

ΜΕΙΩΣΗ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 40% ΣΤΑ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ

Ταυτόχρονα, το ίδιο διάστημα αξιοποιήθηκε και το τελευταίο ευρώ που πληρώνουν μέσω των ανταποδοτικών τελών οι κάτοικοι και επαγγελματίες της πόλης, με την αγορά νέου εξοπλισμού για την υπηρεσία καθαριότητας, νέων οχημάτων για τη δημοτική συγκοινωνία κ.λπ.

Κι όλα αυτά έγιναν χωρίς να αυξηθεί ούτε ένα ευρώ η επιβάρυνση των πολιτών, αντίθετα **μειώθηκε πάνω από 40% το ύψος των ανταποδοτικών τελών.**

Ενώ για μια σειρά από ευπα-

θείς κοινωνικά ομάδες προβλέφθηκε η έκπτωση κατά 50% ή και η πλήρης απαλλαγή από την καταβολή τελών (π.χ., τρίτεκνοι, πολύτεκνοι, άτομα με αναπηρία, άποροι, μακροχρόνια άνεργοι, μονογονεϊκές οικογένειες, νέοι επαγγελματίες κ.λπ.).

Ο Δήμος Αμαρουσίου είναι ο πρώτος δήμος στη χώρα που **εφάρμοσε στοχευμένες μειώσεις στα ανταποδοτικά τέλη σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.**

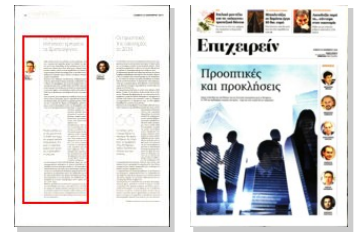
Για το 2019 έχει αποφασιστεί μείωση 20% δημοτικών τελών σε όλα τα καταστήματα του ιστορικού εμπορικού κέντρου και τις κατοικίες και 15% στις εμπορικές επιχειρήσεις.

ΘΕΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, ΜΕ ΙΣΧΥΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΣΗΜΟ

Με αυτά τα δεδομένα επιτεύχθηκε ένα μικρό οικονομικό θαύμα στον Δήμο Αμαρουσίου, σε μια δεκαετία έντονης πολιτικής ρευστότητας, διαρκούς εναλλαγής κυβερνήσεων και σε περιβάλλον σκληρής μνημονιακής δημοσιονομικής πολιτικής, έχοντας μάλιστα στη διάθεσή του σημαντικά λιγότερους πόρους (μείωση της κρατικής χρηματοδότησης στην αυτοδιοίκηση κατά 60% την περίοδο 2010-2018).

“Όμως όχι μόνο τα κατάφερε, αλλά πέτυχε σε περίοδο κρίσης να δημιουργήσει στον δήμο του σημαντικές κοινωνικές δομές και να υλοποιήσει δεκάδες κοινωνικά προγράμματα (μεταξύ άλλων παιδικό σταθμοί, κοινωνικό παντοπωλείο, φαρμακείο, δημοτικό πολιούργειο, κέντρο ημέρας νόσου Αλτσχάιμερ, κέντρο δημιουργικής απασχόλησης ατόμων με αναπηρία, πρόγραμμα καταπολέμησης της φτώχειας, γεύματα αγάπης, δημοτικοί λαχανόκηποι, ΚΕΠ Υγείας κ.λπ.), που αναδεικνύουν το ανθρώπινο πρόσωπο του Δήμου Αμαρουσίου και της δημοτικής του Αρχής.

Γιατί ένας δήμος δεν αρκεί να έχει θετικό οικονομικό πρόσημο. Πάνω από όλα πρέπει να έχει και κοινωνικό, αφού, όπως τονίζει χαρακτηριστικά ο κ. Πατούλης, «αξία δεν έχουν οι αριθμοί, αλλά οι άνθρωποι».

Οι προσδοκίες του ελληνικού εμπορίου τα Χριστούγεννα

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ
**ΠΩΡΤΟΥ
ΚΑΡΑΝΙΚΑ***

Κάθε αλλαγή γεννά την ελπίδα για κάτι καλύτερο. Ετσι και η εορταστική περίοδος μέχρι την αλλαγή του χρόνου γεννά την προσδοκία στους εμπόρους για την ενίσχυση του τζίρου τους. Είναι κάτι που το έχουμε πραγματικά ανάγκη, μέσα σε ένα περιβάλλον στο οποίο η αγορά ασφυκτιά από τους φόρους και τη μείωση των εισοδημάτων. Έχουμε, όμως, λόγους να είμαστε συγκρατημένα αισιόδοξοι.

Η κρίση, στην κλίμακα της δεκαετίας, επέδρασε αρνητικά στις χριστουγεννιάτικες πωλήσεις, δεδομένου ότι ο τζίρος του Δεκεμβρίου στο λιανικό εμπόριο έχει συνολικά μειωθεί από το 2009 πάνω από 36%. Παρ' όλα αυτά, έχουμε την ελπίδα ότι το κλίμα της απαισιοδοξίας που έχει φέρει η συνεχιζόμενη κρίση σιγά-σιγά αλλάζει και η ψυχολογία του κόσμου θα γίνει πιο εορταστική.

Είναι γεγονός ότι καινοφανείς συνήθειες που μας έρχονται από το εξωτερικό, όπως η προωθητική ενέργεια της Black Friday, μας κρατούν συγκρατημένους, καθώς να μεν ενίσχυσε τον τζίρο του Νοεμβρίου, φαίνεται, όμως, πως θα περιορίσει αυτόν του Δεκεμβρίου, έχοντας στην πραγματικότητα επισπεύσει τις χριστουγεννιάτικες αγορές, με τις

μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων λιανικής να βγαίνουν σαφώς ωφελούμενες λόγω της αναδιανομής του τζίρου προς όφελός τους.

Προσδοκούμε πάντως ότι οι καταναλωτές -ιδιαίτερα οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα- θα αφιερώσουν αυτήν τη φορά ένα μέρος του αυξημένου, λόγω δώρου, εισοδήματός τους σε αγορές για τους εαυτούς τους και τις οικογένειές τους. Εμπόδιο μας βάζουν, βεβαίως, όλες οι ασφαλιστικές, φορολογικές, δανειακές και άλλες υποχρεώσεις που έχουν να καλύψουν ειδικά με το τέλος του χρόνου.

Μεγάλη ελπίδα για τη νέα χρονιά είναι να δοθεί ένα τέρμα στη μακρά περίοδο στασιμότητας, έτσι ώστε να εισρεύσει χρήμα στην αγορά και να βελτιωθούν οι ζωές μας

Ας ελπίσουμε ότι θα επαληθευθούμε, αφού για τους μικρομεσαίους εμπόρους οι όποιες πρόσθετες εισπράξεις θα είναι κρίσιμες, καθώς η 31η Δεκεμβρίου σηματοδοτεί και για εμάς την καταληκτική ημερομηνία για την εκπλήρωση πληθώρας φορολογικών υποχρεώσεων, με κυριότερες όλων: την εξόφληση της 6ης και τελευταίας δόσης του Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων, της 4ης δόσης του ΕΝΦΙΑ και την καταβολή των τελών κυκλοφορίας 2019, ύψους άνω του 1 δισ. ευρώ.

Μεγάλη προσδοκία του ελληνικού εμπορίου και όλων των συναδέλφων μου για τη νέα χρονιά είναι να δοθεί ένα τέρμα στη μακρά περίοδο στασιμότητας, έτσι ώστε να εισρεύσει χρήμα στην αγορά, να βελτιωθούν οι δουλειές μας, οι ζωές μας και να μπορέσουμε επιτέλους να παίξουμε τον ρόλο που μας αναλογεί στον κοινό στόχο της ανάπτυξης.

16. ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΜΕ 6.000 ΑΥΛΟΥΣ

Μέσο: ΕΣΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 22/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 22/12/2018

Σελίδα: 11

Συναυλία

Χριστουγεννιάτικο ρεσιτάλ μέ 6.000 αυλούς

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ρεσιτάλ με έπετειακό χαρακτήρα θα δώσει αύριο (8.30μ.μ.) στο Μέγαρο Μουσικής (Αίθουσα «Χρῆστος Λαμπράκης», 210 7282333) ή Ουράνια Γκάσιου, με άφορμή την συμπλήρωση 25 χρόνων από τα έγκαίνια του έκκλησιαστικού όργανου.

Τά έγκαίνια του έκκλησιαστικού όργανου στο Μέγαρο, τά Χριστούγεννα του 1993, σηματοδότησαν την γέννηση ενός όλόκληρου τομέα μουσικής δημιουργίας: συναυλίες, φεστιβάλ, μετακλήσεις ξένων καλλιτεχνών, και φυσικά έκπαιδευσις των πρώτων μαθητών στην χώρα μας, οι όποιοι σήμερα ως σολίστ την έκπροσωπούν διεθνώς. Άνάμεσά τους, ή Ουράνια Γκάσιου, όργανίστα του Μεγάρου και της Γαλλικής Προτεσταντικής έκκλησίας του Λονδίνου, στην καθιερωμένη πλέον συναυλία θα παρουσιάσει ένα πρόγραμμα με κορυφαία έργα κλασσικών και συγχρόνων συνθετών, αλλά και χριστουγεννιάτικα κάλαντα, ξεδιπλώνοντας την έκφραστική παλέτα του βασιλιά των όργάνων.

Ξεχωριστή θέση στο πρόγραμμα της συναυλίας κατέχει ό Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπάχ με δοξαστικά κοράλ για τά Χριστούγεννα. Επίσης, θα άκουσθει τό Πρελούδιο και Φούγκα σε σόλ μείζονα πού, άν και πρώιμο έργο του Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπάχ, άναδεικνύει την συνθετική δεινότητα του Μεγάλου Κάντορος της Λειψίας, καθώς και ή Τρίτη από τίς Έξι σονάτες του Φέλιξ Μέντελσον, ένα από τά σημαντικότερα έργα του παγκοσμίου ρεπερτορίου για έκκλησιαστικό όργανο. Την Γαλλική Σχολή έκπροσωπούν οι Άλεξάντρ Γκυλιάν και Όλιβιέ Μεσιάν με θρησκευτικές συνθέσεις τους αφιέρωμένες στην Γέννηση και τά Χριστούγεννα, καθώς και ό Εύγένιος Ζιγκού, του όποιου θα άκουσθει ή διάσημη Τοκάτα σε σί έλάσσονα. Τό πρόγραμμα συμπληρώνουν τό Σκέρτσο σε σόλ έλάσσονα του Ίταλου Μάρκο Ένρικο Μπότσι, γνωστού όργανίστα, συνθέτου και μουσικοπαιδαγωγού της ρομαντικής έποχής, καθώς και τρία μικρά χριστουγεννιάτικα κομμάτια.

Οί τιμές των εισιτηρίων άνέρχονται στα 7,5 (Φοιτητές, νέοι, άνεργοι, ΑμεΑ, 65+, πολύτεκνοι), 10, 15, 20, 25, 30 και 35 ευρώ.

8 ΤΑ ΝΕΑ ΤΙ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟ 2019

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 22-23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΜΑΡΙΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η ελληνική οικονομία σταθεροποιείται, όμως η ανάπτυξη παραμένει αδύναμη και η χώρα αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις και περιορισμούς, που δεν επιτρέπουν αύξηση των δαπανών, αλλά καθιστούν αναγκαία μέτρα εμσοχικά της ανάπτυξης διαμνύνει ο Κλέμης Φούεστ, διευθυντής του οικονομικού ινστιτούτου του Μονάχου Ifo. Ο γερμανός οικονομολόγος, από τους γνωστότερους διεθνώς, τονίζει επιπλέον ότι κλειδί για την ανάκτηση της αξιοπιστίας της χώρας αποτελεί η σταθερή οικονομική πολιτική, ενώ προειδοποιεί ότι εξελίξεις στην Ευρώπη, όπως η αβεβαιότητα γύρω από την Ιταλία ή η επιβράδυνση της γερμανικής οικονομίας, θα δυσκολέψουν τις προσπάθειες ανάκαμψης των οικονομιών του ευρωπαϊκού Νότου, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Ο διάδοχος του Χανς - Βέρνερ Ζιν, του γνωστότερου γερμανού οικονομολόγου που υποστήριξε την έξοδο της Ελλάδας από την ευρωζώνη, προβλέπει ότι σε μια επόμενη κρίση τα περιθώρια στήριξης αδύναμων χωρών μέσω δημοσιονομικών και νομισματικών πολιτικών θα είναι ελάχιστα.

Τελευταίως ακόμη θετικές απόψεις για την Ελλάδα. Συμμερίζετε την αισιοδοξία; Αν συγκρίνουμε τη σημερινή κατάσταση με αυτή που επικρατούσε πριν από τρία χρόνια, το καλοκαίρι του 2015, τότε βλέπουμε ότι έχουν γίνει σημαντικές βελτιώσεις. Το καλοκαίρι του 2015 η ελληνική οικονομία βρισκόταν σε τροχιά συρρίκνωσης και υπήρχε πολιτική διαφωνία μεταξύ της ευρωζώνης και της ελληνικής κυβέρνησης. Σήμερα οι διαφωνίες έχουν υποχωρήσει και η οικονομική κατάσταση έχει σταθεροποιηθεί. Η ανάπτυξη έχει επιστρέψει, παραμένει αδύναμη, αλλά έχει σταθεροποιηθεί, η ανεργία μειώνεται, υπάρχει πρωτογενές πλεόνασμα, υπάρχουν προσαρμογές στις εξωτερικές συναλλαγές, δεν υπάρχει έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών. Όλα αυτά κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι η Ελλάδα δεν έχει σοβαρές προκλήσεις να αντιμετωπίσει. Ο τραπεζικός τομέας έχει το σοβαρό πρόβλημα του τεράστιου όγκου των μη εξυπηρετούμενων δανείων και δεν είναι καθόλου ξεκάθαρο πώς θα αντιμετωπιστούν. Παράλληλα, το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό. Μπορεί η τελευταία συμφωνία για την ελάφρυνση του χρέους να έχει δώσει περιθώριο για ελιγμούς στην ελληνική κυβέρνηση, αλλά η Ελλάδα θα πρέπει να εμφανίζει πρωτογενή πλεονάσματα, κάτι που αποτελεί πρόκληση και προφανώς η χώρα έχει εξαντληθεί, ύστερα από τόσα χρόνια ύφεσης. Υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις, αλλά σε σύγκριση με το καλοκαίρι του 2015, όταν δεν ξέραμε αν η χώρα θα παρέμενε στην ευρωζώνη, έχουν γίνει σημαντικές βελτιώσεις.

Πώς αξιολογείτε τις προοπτικές ανάπτυξης και πού ακριβώς εντορίζετε πηγές ανησυχίας; Οι προβλέψεις για ανάπτυξη πάνω από 2% είναι θετική εξέλιξη, αλλά το ερώτημα είναι πώς μπορεί η χώρα να αναπτυχθεί με υψηλό δημόσιο χρέος και με τις τράπεζες να αντιμε-

WOMEN'S PAVILION / PAUL KLEE / AICHI PREFECTURAL MUSEUM OF ART

Η Ελλάδα δεν μπορεί να αυξήσει τις δαπάνες

Ο διευθυντής του οικονομικού ινστιτούτου του Μονάχου Ifo θεωρεί ότι η χώρα πρέπει να έχει μια σταθερή οικονομική πολιτική με αλλαγές στους φόρους και μεταρρυθμίσεις

Κλέμης Φούεστ

τοπίζουν σημαντικές προκλήσεις. Η απάντηση βρίσκεται στην υιοθέτηση μεταρρυθμίσεων, ουδέτερων από πλευράς εσόδων. Η Ελλάδα δεν μπορεί να αυξήσει δαπάνες. Χρειάζεται να αναδιαρθρωσει δαπάνες και φορολογικό σύστημα. Οσον αφορά τις δαπάνες, το ΔΝΤ ζήτησε από την Ελλάδα να τις μειώσει, να μειώσει τις συντάξεις και να αυξήσει τις επενδύσεις. Προφανώς, οι αποφάσεις λαμβάνονται από την ελληνική κυβέρνηση και τη Βουλή, αλλά οι περιορισμοί είναι ξεκάθαροι και δύσκολα αντιμετωπίσιμοι. Ο περιορισμός είναι ότι η χώρα δεν μπορεί να αυξήσει τις δαπάνες. Θα πρέπει η χώρα να επικεντρωθεί, όσον αφορά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων, σε αυτούς που τις έχουν ανάγκη, δημιουργώντας ένα αποτελεσματικό σύστημα κοινωνικής προστασίας, ενώ

ταυτόχρονα να προχωρά σε μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη. Το φορολογικό σύστημα μπορεί να αναδιαρθρωθεί, για παράδειγμα, με διέυρυνση της φορολογικής βάσης, ενώ η εμπειρία δείχνει ότι οι φόροι στα ακίνητα είναι λιγότερο επιβλαβείς στην ανάπτυξη από ό,τι είναι οι εταιρικοί φόροι ή οι φόροι στο εισόδημα από εργασία. Επιπλέον, οι δαπάνες θα πρέπει να στοχεύουν στην ανάπτυξη.

Αν γερμανοί επενδυτές ζητούν στην άσπιδά σας για να επενδύσουν στην Ελλάδα τι θα απαντούσατε;

Σίγουρα υπάρχουν επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα, αλλά υπάρχουν και κίνδυνοι, όπως το υψηλό δημόσιο χρέος, κάτι που είναι, όμως, γνωστό, οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποθαρρύνει επενδυτές. Δεν θα ήταν σωστό να πει κανείς μην επενδύσετε στην Ελλάδα επειδή η χώρα έχει οικονομικά προβλήματα. Οι ευκαιρίες, αλλά και οι δυσκολίες, αντικατοπτρίζονται στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων. Σήμερα η Ελλάδα είναι πιο ελκυστικός προορισμός για επενδυτές, διότι οι οικονομικές προοπτικές είναι περισσότερο σταθερές από ό,τι πριν από τρία χρόνια. Είναι σημαντικό η κυβέρνηση να ενισχύσει την αξιοπιστία της χώρας στους επενδυτές, στέλνοντας το μήνυμα ότι υπάρχει σταθερή οικονομική πολιτική.

Είδαμε, όμως, λόγω των εξελίξεων στην Ιταλία, οι επενδυτές να ανησυχούν με νευρικότητα και να επηρεάζονται αρνητικά τα ελληνικά σπρεντ.

Είδαμε τα σπρεντ και άλλων χωρών του ευρωπαϊκού Νότου να επηρεάζονται, αλλά σε μικρό βαθμό. Υπάρχει ξεκάθαρο μια αρνητική μετάδοση από την Ιταλία στην Ελλάδα. Αν η Ιταλία εξέλθει του ευρώ ή αν χρεοκοπήσει η ιταλική οικονομία, τότε θα έχουμε πολύ σημαντικό πρόβλημα. Στην περίπτωση μιας ιταλικής κρίσης, τα περιθώρια για την Ελλάδα θα είναι πιο περιορισμένα. Οι επενδυτές θα έχουν νευρικότητα και θα επιδιώκουν να αποφύγουν κινδύνους. Θα βλέπουν την Ελλάδα, την Πορτογαλία και τις χώρες με υψηλό χρέος με ανησυχία.

Βλέπουμε, πάντως, ότι μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός μεταξύ Ιταλίας και Βρυξελλών. Πώς αξιολογείτε την εξέλιξη;

Αυτό που είναι σημαντικό δεν είναι τόσο τι λένε οι Βρυξέλλες, όσο η οικονομική πολιτική της Ιταλίας, η οποία οδηγεί σε αύξηση του ελλείμματος και μείωση της ανάπτυξης. Οι μεταρρυθμίσεις που προτείνει η ιταλική κυβέρνηση κατευθύνονται προς λανθασμένη κατεύθυνση. Οι αλλαγές στην αγορά εργασίας, αλλά και η έλλειψη αξιοπιστίας, που οδηγεί σε αύξηση των επιτοκίων, μειώνουν την ανάπτυξη. Η πολιτική αυτή είναι παρόμοια, αν και λιγότερο ριζοσπαστική, με την πολιτική στην Ελλάδα το 2015, η οποία έθεσε εν αμφιβόλω την οικονομική σταθερότητα της χώρας. Η ιταλική κυβέρνηση βλέπει σήμερα την ιταλική οικονομία και χρειάζεται να αλλάξει πολιτικά. Το αν θα συμφωνήσει με τις Βρυξέλλες είναι δευτερεύον.

Οικονομία

PIERRE-AUGUSTE RENOIR / DANCE AT LE MOULIN DE LA GALETTE / MUSEE D'ORSAY, PARIS

Το εγχώριο τραπεζικό σύστημα ευελπιστεί εντός του 2019 νέες εκταμιεύσεις δανείων συνολικού ύψους 10 δισ. ευρώ

Τα κόκκινα δάνεια βαρίδι για τράπεζες, νοικοκυριά

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΣΚΟΥΦΟΥ

Η επισήμανση του διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος Γιάννη Στουρνάρα στις αρχές Δεκεμβρίου, μιλώντας στο συνέδριο του Economist στο Βερολίνο, περιέγραψε με τον πλέον ακριβή τρόπο τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. «Όσο δεν αποκαθίσταται πλήρως η επενδυτική εμπιστοσύνη προς την Ελλάδα τόσο θα παραμένει υψηλό το κόστος δανεισμού για ελληνικές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, υποδεικνύοντας ότι η ελληνική οικονομία δεν έχει ξεπεράσει εντελώς την κρίση» τόνισε και πρόσθεσε ότι παρά τις θετικές εξελίξεις που έχουν σημειωθεί στην Ελλάδα, υπάρχει μία σειρά δεικτών του τραπεζικού και χρηματοοικονομικού τομέα που δίνουν μια μεκίτη εικόνα, όπως για παράδειγμα η επίσια μεταβολή των κορηγίσεων

Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΟΚΚΙΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (Α' ΕΞΑΜΗΝΟ 2018)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ
€105,4 δισ.

- Κόκκινα επιχειρηματικά δάνεια **48,3%** των συνολικών επιχειρηματικών δανείων
- Μεγάλες επιχειρήσεις **28,4%** του συνόλου
- Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις **62,3%** του συνόλου
- Ελεύθεροι επαγγελματίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις **69,2%** του συνόλου
- Ναυτιλιακά δάνεια **32,2%** του συνόλου

ΔΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ
€80,5 δισ.

- Κόκκινα δάνεια των νοικοκυριών **47,2%** του συνόλου των δανείων προς νοικοκυριά
- Στεγαστικά **44,3%** του συνόλου
- Καταναλωτικά **57%** του συνόλου

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

προς τον μη χρηματοοικονομικό τομέα που παραμένει σε αρνητικό επίπεδο και τα επιτόκια των τραπεζικών δανείων που αυξήθηκαν τον Σεπτέμβριο.

Ο διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος απήυθε προειδοποίηση για την άρση των δεσμεύσεων που σχετίζονται με το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα που ακολουθεί η χώρα, τονίζοντας ότι δεν θα πρέπει να παρεκκλίνει από τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει και πως η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων είναι απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών. Ωστόσο ιδιαίτερη μνεία έκανε στο θέμα της χρηματοδότησης της οικονομίας, σημειώνοντας ότι η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, στην παρούσα φάση, πραγματοποιείται σε ένα περιοριστικό πλαίσιο τραπεζικής χρηματοδότησης

όπου τα επιτόκια είναι υπερδιπλάσια του μέσου όρου της ευρωζώνης, και όπου η αύξηση στις χρηματοδοτικές ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων εξακολουθεί να είναι μεγαλύτερη της βελτίωσης που σημειώνεται στην πρόσβαση τους στην τραπεζική χρηματοδότηση.

Και όλα αυτά συμβαίνουν την ίδια ώρα που τις ελληνικές τράπεζες εξακολουθεί να «βαραίνει» το υψηλό απόθεμα Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ), το οποίο σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία φτάνει στα 47,8% των χρηματοδοτήσεων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά και αντιστοιχεί 88,9 δισ. ευρώ το α' εξάμηνο του 2018, παρά το γεγονός ότι οι πολιτικές που ακολουθούνται για την αντιμετώπιση του προβλήματος αποδίδουν σύμφωνα με τους στόχους που τους έχουν θεθεί από τον ΣΣΜ.

ΤΑΧΥΤΕΡΟΙ ΡΥΘΜΟΙ. Ωστόσο οι πιο φύλλοδοξοι στόχοι που συμφωνήθηκαν με τον ΣΣΜ έως το 2021 απαιτούν ταχύτερους ρυθμούς και δραστηκές πρακτικές. Η μείωση των ΜΕΑ, αν και επώδυνη για τράπεζες και δανειολήπτες, απαιτείται για να απελευθερωθεί πόρους που σήμερα είναι παγιδευμένοι σε μη βιώσιμες δραστηριότητες, ώστε να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση των επιχειρήσεων και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Αν λάβουμε υπόψη μας τον υφιστάμενο αρνητικό ρυθμό πιστωτικής επέκτασης η επίλυση του προβλήματος της αποτελεσματικής διαχείρισης των κόκκινων δανείων απαιτεί πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς μείωσής τους, δεδομένου ότι η χώρα έχει ολοκληρώσει τον υφεσιακό της κύκλο και η περίοδος ανάκαμψης απαιτεί την αξιοποίηση στο έπακρο των δυνατοτήτων του τραπεζικού συστήματος. Σε θετική κατεύθυνση φυσικά είναι ότι τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί αρκετά βήματα σε επίπεδο νομοθετικών πρωτοβουλιών και ρυθμιστικού πλαισίου για να αρθούν θεσμικά και διοικητικά εμπόδια με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των κόκκινων δανείων, ωστόσο ακόμα η Ελλάδα βρίσκεται στην κορυφή της ΕΕ αναφορικά με το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων με ό,τι σημαίνει αυτό για την οικονομία.

ΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ. Φυσικά το πρόβλημα της χρηματοδότησης της αγοράς δεν επηρεάζεται μόνο από τα «εγκλωβισμένα κεφάλαια» των τραπεζών λόγω των κόκκινων δανείων. Για να δοθούν νέα δάνεια και κατ' επέκταση ρευστότητα στην αγορά αναγκαία συνθήκη είναι να υπάρχουν βιώσιμες επενδυτικές προτάσεις και αξιόχρηστο δανειολήπτες. Η συνθήκη αυτή, όπως λένε τραπεζικά στελέχη, ακόμα ικανοποιείται σε πολύ μικρό βαθμό.

Σε αυτό το περιβάλλον, το οποίο ακόμα δεν έχει βρει τις ισορροπίες του, το εγχώριο τραπεζικό σύστημα ευελπιστεί και στοχεύει εντός του 2019 να επιστρέψει στον πραγματικό του ρόλο, αυτόν του χρηματοδότη των επιχειρήσεων, σχεδιάζοντας νέες εκταμιεύσεις δανείων συνολικού ύψους 10 δισ. ευρώ, χωρίς να αποκλείει και αύξηση του ποσού αυτού, εφόσον οι συνθήκες το ευνοήσουν, δηλαδή τρέξουν με επιτυχία οι δράσεις και ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων που έχουν στα χαρτοφυλάκια τους και παράλληλα οι συνθήκες στις διεθνείς αγορές χρήματος το επιτρέψουν.

Σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη από τα δάνεια ύψους 10 δισ. ευρώ που σχεδιάζουν να ρίξουν στην αγορά οι τέσσερις συστημικές τράπεζες, σχεδόν το σύνολο θα αφορά νέα δάνεια σε νεοεργατικούς τομείς της οικονομίας καθώς και τομείς που εκτιμάται ότι θα έχουν ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια ενώ μόλις το 10% - 15%, δηλαδή δάνεια ύψους 1 - 1,5 δισ. ευρώ, θα διοικητευθεί σε αναδιρθρώσεις επιχειρήσεων που σήμερα αντιμετωπίζουν προβλήματα, αλλά κρίνονται βιώσιμες και οι προβλέψεις για την ανάπτυξή τους είναι θετικές. Κλάδος στον οποίο αναμένεται να επικεντρωθούν το 2019 το ενδιαφέρον τους οι τράπεζες με στόχο την παροχή ρευστότητας μέσω νέων δανείων είναι αυτός του τουρισμού, ο οποίος αποτελεί δυναμικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας που τα τελευταία χρόνια και εντός κρίσης σημείωσε σημαντικά αποτελέσματα και στον οποίο ήδη βρισκόμαστε σε εξέλιξη σημαντικά επενδυτικά προγράμματα στη δημιουργία μεγάλων και μικρών ξενοδοχειακών μονάδων.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΙ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟ 2019

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 22 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΟΥΡΓΙΑΝΑ

Η δημιουργία και διατήρηση πρωτογενών υπερπλεονασμάτων αποτέλεσε στρατηγική επιλογή και βασικό συστατικό της δημοσιονομικής πολιτικής της συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ την τελευταία τριετία. Το αποτέλεσμα ήταν από τη μια να καταγράφονται πρωτογενή πλεονάσματα που υπερβαίνουν τους στόχους και από την άλλη να παρατηρούνται συνεχείς αποκλίσεις προς τα κάτω των ρυθμών ανάπτυξης σε σχέση με τους μνημονιακούς στόχους.

Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους. Την τριετία 2016-2018, ενώ η κυβέρνηση είχε συμφωνήσει με τους δανειστές σε ένα σωρευτικό πρωτογενές πλεόνασμα περίπου 11 δισ. ευρώ, διαμόρφωσε ένα πλεόνασμα-μαμούθ της τάξης των 21,3 δισ. ευρώ.

Μάλιστα, το 2016 σημειώθηκε υπέρβαση κατά τουλάχιστον 8 φορές από τον δημοσιονομικό στόχο του Μνημονίου για το συγκεκριμένο έτος, πετυχαίνοντας το υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα το οποίο είχε καταγραφεί τα τελευταία 22 χρόνια. Η κυβέρνηση είχε υποχρέωση για πρωτογενές πλεόνασμα 0,53% του ΑΕΠ ή 919 εκατ. ευρώ και παρέδωσε 3,87% του ΑΕΠ ή 6,56 δισ. ευρώ!

Με τα υπερπλεονάσματα της τελευταίας τριετίας η ελληνική κοινωνία φορτώθηκε με αχρείαστη λιτότητα που υπερβαίνει τα 10 δισ. ευρώ. Ένας λογαριασμός που αντιστοιχεί σε τρεις ετών βεβαίσεις ΕΝΦΙΑ.

Την ίδια ώρα που η κυβέρνηση δημιουργούσε υπερπλεονάσματα, η ανάπτυξη πλήρωνε το τίμημα. Το 2017 το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 1,5% αντί του προβλεπόμενου 2,7%. Το ίδιο συνέβη και φέτος. Ο αρχικός στόχος της ανάπτυξης 2,5% αναθεωρήθηκε προς τα κάτω στο 2,1%. Όμως ο προϋπολογισμός αναμένεται να κλείσει με πρωτογενές πλεόνασμα 3,98% του ΑΕΠ ή 7,383 δισ. ευρώ, όταν ο στόχος που είχε τεθεί προέβλεπε πρωτογενές πλεόνασμα 3,56% του ΑΕΠ.

Με την υπερφορολόγηση να έχει κτυπήσει κόκκινο, την πραγματική οικονομία να συμπέζεται υπό το βάρος απίληπτων υποχρεώσεων του Δημοσίου και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων να συρρικνώνεται έναντι των προ-

βλέψεων, το υπουργείο Οικονομικών κατάφερε να εμφανίσει πλεονάσματα υπερπολλαπλάσια των δεσμεύσεων του Μνημονίου. Οι αριθμοί ευημερούν, όχι όμως και οι πολίτες.

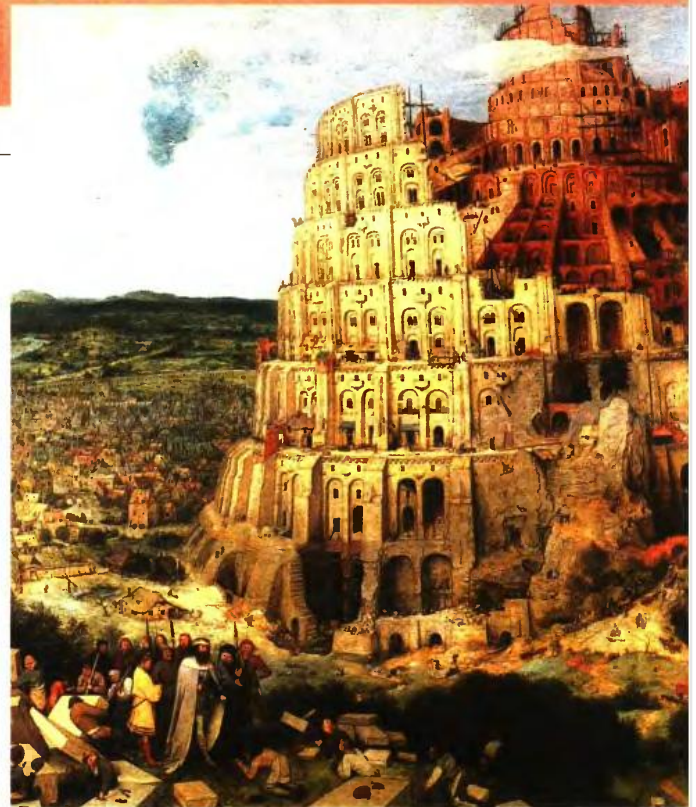
Για κάθε τέσσερα ευρώ μέτρων (φόροι, εισφορές, περικοπές συντάξεων και επιδομάτων) που επέβαλε η κυβέρνηση για να δημιουργήσει τα υπερπλεονάσματα, επέστρεψε ένα ευρώ – και μάλιστα σε μικρό τμήμα του πληθυσμού. Και το ευρώ που επιστράφηκε προήλθε από την εξόντωση της μεσαίας τάξης με τερματιστές φορολογικές επιβαρύνσεις και υψηλές ασφαλιστικές εισφορές, ενώ την ίδια στιγμή εκτινάχθηκαν οι κατασχέσεις, περιορίστηκαν οι δημόσιες επενδύσεις, σταμάτησαν οι πληρωμές των οφειλών του Δημοσίου, καταργήθηκαν προνοιακά επιδόματα, ακόμα και το ΕΚΑΣ. Τα στοιχεία αποκαλύπτουν ότι εκτός από το τσουνάμι μέτρων ύψους 9,5 δισ. ευρώ, η κυβέρνηση έκοψε τις δημόσιες επενδύσεις κατά 1,3 δισ. ευρώ για μοιράσει τα τελευταία τρία χρόνια μέρισμα ύψους 2 δισ. ευρώ.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Στο ερώτημα εάν τα πρωτογενή πλεονάσματα βλάπτουν την πραγματική οικονομία, οικονομικοί αναλυτές απαντούν ότι είναι απαραίτητα προκειμένου να διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις για τη μείωση του χρέους, ενώ λειτουργούν καταλυτικά για την αποκατάσταση της δημοσιονομικής αξιοπιστίας της χώρας.

Ωστόσο, όπως σημειώνουν, τα σημερινά μεγάλα πρωτογενή πλεονάσματα προκαλούν ζημιά στην πραγματική οικονομία. Το κράτος απομυζά όλη τη ρευστότητα. Μέσω φόρων και ασφαλιστικών κρατήσεων απορροφά τους αναγκαίους ιδιωτικούς πόρους, εμποδίζοντας τις επενδύσεις και την κατανάλωση. Για να σχηματιστούν τα μεγάλα πρωτογενή πλεονάσματα, η κυβέρνηση περικόπτει το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, μειώνει τις επιχορηγήσεις νοσοκομείων, αναβάλλει την πληρωμή συντάξεων και καθυστερεί την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η ελληνική οικονομία εγκλωβίζεται σε έναν φαύλο κύκλο λιτότητας.

Τα υπερπλεονάσματα των τελευταίων 3 ετών έχουν προκύψει από την υπερφορολόγηση των νοικοκυριών, την καθυστέρηση πληρωμών του κράτους προς τον ιδιωτικό τομέα και την υποεκτέλεση των δημοσίων δαπανών, παράγοντες που ροκανίζουν την ανάπτυξη και αφαιρούν πόντους από την προσπάθεια ενίσχυσης της αασφάλτησης. Πιο συγκεκριμένα:

– Η καταγίδα φόρων που έχει κτυπήσει τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις τα τελευταία

χρόνια έχει φέρει την Ελλάδα στην πρώτη θέση των χωρών του ΟΟΣΑ με τη μεγαλύτερη αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης και μάλλον αποθαρρύνει αντί να ενθαρρύνει τις επενδύσεις και την ανάπτυξη.

– Η καθυστέρηση στις πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου, όπως εκκρεμείς επιστροφές φόρων και απλήρωτες δαπάνες σε προμηθευτές, στερεί πολύτιμους πόρους από την πραγματική οικονομία.

– Το πάγωμα των δημοσίων επενδύσεων τροπίζει την προσπάθεια υλοποίησης επενδύσεων όταν ο ΣΕΒ επιμένει ότι απαιτούνται 100 δισ. ευρώ τα επόμενα χρόνια για να επιστρέψει η ελληνική οικονομία στα προ κρίσης επίπεδα.

ΧΡΕΟΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΑ. Μπορεί ο ΕΣΜ, που αποτελεί τον βασικό δανειστή του ελληνικού Δημοσίου, να ενέκρινε μετά τα βραχυχρόνια και τα μεσοπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους, τα οποία δυνάμει θα το μειώσουν κατά 30% έως το 2060, ωστόσο το ελληνικό κράτος οφείλει σήμερα το δυσθεώρητο ποσό των 356 δισ. ευρώ. Το στοιχείο αυτό από μόνο

του διαμορφώνει ένα ιδιαίτερα ασφυκτικό πλαίσιο κατά την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής και μεταφράζεται στον ετήσιο στόχο για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ από το 2018 μέχρι το 2022 και 2,2% του ΑΕΠ από το 2023 έως το 2060.

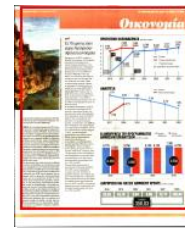
Την ίδια ώρα το ΑΕΠ, σύμφωνα με το Μεσοπρόθεσμο, προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,5% το 2019, 2,3% το 2020, 2,1% το 2021 και στο 1,8% το 2022.

Δύο παράλληλοι στόχοι για υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα και υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης είναι αντίρροποι και η επίτευξη του ενός εξασθενεί την επιτυχία του άλλου, υποστηρίζουν οικονομικοί αναλυτές. Εάν δοθεί έμφαση στα υψηλά δημοσιονομικά πλεονάσματα, ο ρυθμός ανάπτυξης θα συμπιεστεί κι αυτό με τη σειρά του θα επιβαρύνει το κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους. Εάν, από την άλλη, δοθεί έμφαση στην τόνωση του ρυθμού ανάπτυξης, το κόστος χρηματοδότησης θα μειωθεί, αλλά η επίτευξη ενός υψηλού στόχου πλεονάσματος θα είναι αδύνατη. Η Ελλάδα θεωρείται δύσκολο να πετυχαίνει

Υπερπλεονάσματα

Οι αβάστακτοι φόροι δίνουν μερίσματα και σκοιώνουν την ανάπτυξη

Την τριετία 2016 - 2018, ενώ η κυβέρνηση είχε συμφωνήσει με τους δανειστές σε ένα σωρευτικό πλεόνασμα περίπου 11 δισ. ευρώ, διαμόρφωσε ένα πλεόνασμα - μαμούθ της τάξης των 21,3 δισ. ευρώ

ΣΑΒΒΑΤΟΥΡΙΑΚΟ 22-23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΤΙ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟ 2019 ΤΑ ΝΕΑ 5

Οικονομία

PIETER BRUEGEL THE ELDER / THE TOWER OF BABEL / MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN

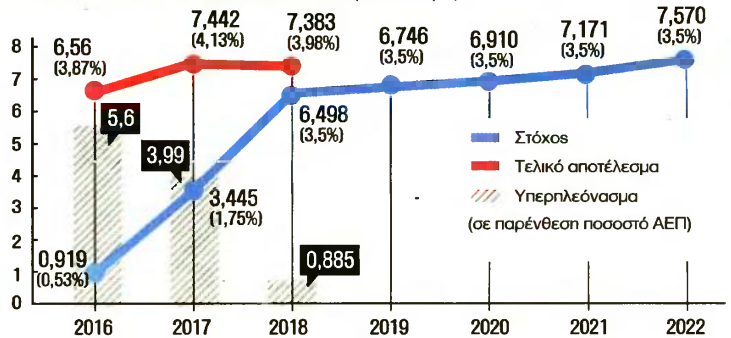
ΔΝΤ Σε 70 χρόνια λίγες χώρες διατήρησαν υψηλά πλεονάσματα

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, ιστορικά η Ελλάδα δεν μπόρεσε να διατηρήσει πρωτογενή πλεονάσματα για παρατεταμένες περιόδους. Η πιο μακρά περίοδος ήταν η διατήρηση πρωτογενούς πλεονάσματος που ξεπερνούσε το 1% του ΑΕΠ την οκταετία 1994-2001, κάτι που έδωσε τη δυνατότητα στη χώρα να επιτύχει το όριο του 3% πριν από την υιοθέτηση του ευρώ. Όμως το πρωτογενές ισοζύγιο «γύρισε» σε έλλειμμα 2% αμέσως μετά την υιοθέτηση του ευρώ (2002-2007) και διευρύνθηκε στο 5%-10% το 2008-2009. Από το 2010 μέχρι το 2015 το πρωτογενές έλλειμμα ήταν κατά μέσο όρο 1½ του ΑΕΠ, με μικρά πλεονάσματα λιγότερο του 1% του ΑΕΠ να καταγράφονται μόνο το 2013 και 2015.

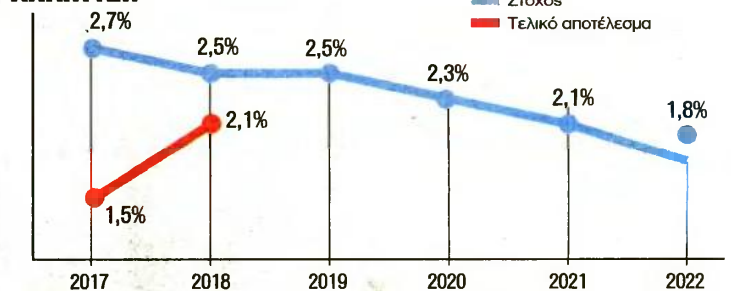
Η κατάσταση βελτιώθηκε το 2016, με ένα μεγάλο πλεόνασμα 3,9%, ωστόσο η κινητήριος δύναμη του πρωτογενούς αυτού πλεονάσματος ήταν προσωρινή, όπως τα έκτακτα έσοδα ή και η υποεκτέλεση των δαπανών του προϋπολογισμού. Ομοίως, το πλεόνασμα του 4,2% το 2017 στηρίχθηκε στις χαμηλότερες του αναμενόμενου δαπάνες, αντί σε ένα πιο διατηρήσιμο μείγμα μέτρων. Το ΔΝΤ, χρησιμοποιώντας παραδείγματα από άλλες χώρες, δείχνει πως στη μεταπολεμική ιστορία ήταν δύσκολο να επιτευχθούν και να διατηρηθούν μεγάλα πρωτογενή δημοσιονομικά πλεονάσματα. Όπως αναφέρει, σε ένα δείγμα 90 χωρών κατά την περίοδο 1945-2015, υπήρξαν μόλις 13 περιπτώσεις όπου επιτεύχθηκαν και διατηρήθηκαν για περίοδο δέκα ή περισσότερων ετών πρωτογενή δημοσιονομικά πλεονάσματα άνω του 1,5% του ΑΕΠ.

Σε τρεις μόλις περιπτώσεις το πρωτογενές πλεόνασμα αυξήθηκε στο 3,5%, ενώ αν εξαιρεθούν οι χώρες που είναι πλούσιες σε φυσικούς πόρους, τότε υπάρχει μία μόνο τέτοια περίπτωση. Η σύγκριση δείχνει επίσης πως είναι πολύ σπάνιο να υπάρξει μέσος όρος δεκαετίας άνω του 3,5% του ΑΕΠ, ενώ σχετικά σπάνιες είναι και οι περιπτώσεις που ο δεκαετής μέσος όρος ήταν άνω του 1,5% του ΑΕΠ.

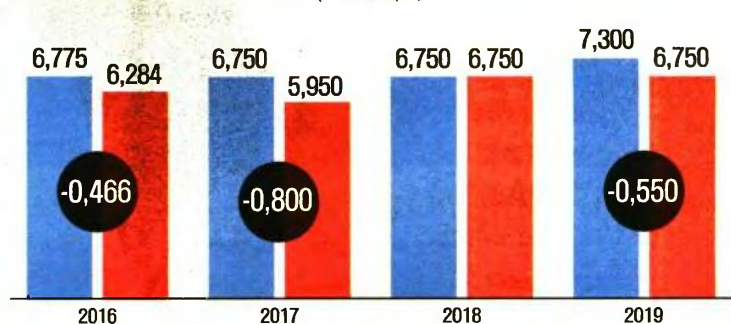
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΑ (σε δισ. ευρώ)

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (σε δισ. ευρώ)

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΛΗΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ (σε δισ. ευρώ)

και υψηλά πλεονάσματα και μεγάλη ανάπτυξη. Είτε θα έχουμε μόνο υψηλά πλεονάσματα, είτε θα έχουμε μόνο μεγάλη ανάπτυξη.

ΤΟ 2019. Στον προϋπολογισμό του 2019 η κυβέρνηση έχει ενσωματώσει φοροελαφρύνσεις και επιδόματα ύψους 910 εκατ. ευρώ και έχει βάλει τον πήχη του πρωτογενούς πλεονάσματος στο 3,6% του ΑΕΠ. Για να χρηματοδοτήσει το πακέτο των παροχών έκοψε τις δημόσιες επενδύσεις κατά 550 εκατ. ευρώ. Η κατάργηση του μέτρου της περικοπής των συντάξεων ακύρωσε και το πακέτο των αναμέτρων που ήταν περισσότερο αναπτυξιακό, καθώς περιλάμβανε μέτρα όπως η εφάπαξ μείωση των συντελεστών φορολόγησης των επιχειρήσεων από το 29% στο 25% και το πρόγραμμα για 30.000 ανέργους, ενώ περιορίστηκε η επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών για τους νέους ηλικίας έως 25 ετών κατά 50 εκατ. ευρώ.

Και δυστυχώς όλα αυτά γίνονται εις βάρος της υγείας, της παιδείας, των επενδύσεων, αλλά και των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Πρόσφατη μελέτη του ΣΕΒ δείχνει ότι στην Ελλάδα έχουμε υψηλότερη φορολογική επιβάρυνση ως ποσοστό του ΑΕΠ, και σε φόρους και σε εισφορές, από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τα συνολικά μας έσοδα να είναι περίπου κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα. Αν και μαζεύουμε περισσότερα έσοδα, γιατί έχουμε να πληρώσουμε 1,2 μονάδα παραπάνω σε τόκους, 3,5 μονάδες παραπάνω σε συντάξεις και κοινωνικές παροχές σε χρήμα και 2 ποσοστιαίες μονάδες παραπάνω σε μισθούς, ξοδεύουμε πολύ λιγότερα (5 ποσοστιαίες μονάδες) απ' ό,τι η μέση ευρωπαϊκή χώρα σε μη μισθολογικές δαπάνες για την παροχή των δημοσίων αγαθών παιδείας, υγείας, άμυνας, τάξης και ασφάλειας, για δικαστήρια, Εφορίες, τελωνεία, συντήρηση γεφυρών, δρόμων, λεωφορείων κ.ο.κ.

Οικονομία

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ εκφράζει την αντίθεση του επιχειρηματικού κλάδου στην παροχολογία θεωρώντας ότι αυτό που χρειάζεται επειγόντως η ελληνική οικονομία είναι στήριξη της παραγωγής και όχι της κατανάλωσης

Θεόδωρος Φέσσας

Ναι στις αυξήσεις μισθών μέσω μείωσης των εισφορών

- Το πλαίσιο εποπτείας της αγοράς, που σε πολλές περιπτώσεις καθορίζεται από απαρχαιωμένες διατάξεις και διοικητικές δομές, ταλαιπωρώντας τις νομοταγείς επιχειρήσεις.
- Την απονομή δικαιοσύνης, που καθυστερεί υπερβολικά.
- Τη χρηματοδότηση, που για την ελληνική επιχείρηση κοστίζει πολύ ακριβότερα από εκείνη των ευρωπαϊκών ανταγωνιστών της.
- Το πλαίσιο για τη διαχείριση των κόκκινων δανείων.
- Και φυσικά το θέμα της φορολογίας. Το ελληνικό κράτος τιμολογεί τις υπηρεσίες που προσφέρει με φόρους υψηλότερους της Σκανδιναβίας, χωρίς η ποιότητα των θεσμών και υπηρεσιών του να ανταποκρίνεται στο κόστος τους. Αναπόφευκτα, οι νέοι με υψηλή εξειδίκευση και οι υποψήφιοι επενδυτές αποφεύγουν να «αγοράσουν» την πρόταση που τους κάνει η χώρα και έτσι μένουν πίσω στην προσέλκυση ανθρώπων και κεφαλαίων, σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον που αλλάζει ραγδαία.

ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΛΩΝΑ

Τον κώδωνα του κινδύνου για την πορεία του δημόσιου ελλείμματος από την προεκλογική παροχολογία κρούει ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θεόδωρος Φέσσας, με συνέντευξή του στα «ΝΕΑ».

Σύμφωνα με τον ίδιο, «τα ελλείμματα αυτά θα κληθούμε να τα πληρώσουμε οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι τους», εκφράζοντας την αντίθεση των επιχειρήσεων στην παροχολογία.

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ απαρτηθεί τα κυριότερα εμπόδια στην επιχειρηματικότητα, ενώ αναφερόμενος στο θέμα των αυξήσεων των μισθών υπογραμμίζει την ανάγκη της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών εργοδοτών κι εργαζομένων.

Κύριε πρόεδρε, η χώρα φαίνεται να έχει μπει σε τροχιά προεκλογικής περιόδου. Οι επιχειρήσεις ανησυχούν για το κλίμα παροχολογίας που διαμορφώνουν κυβέρνηση και αντιπολίτευση;

Παραδοσιακά στην ελληνική οικονομία το δημόσιο έλλειμμα αυξάνεται κατά τις εκλογικές χρονιές. Μέχρι το 2009 το έλλειμμα αυτό καλυπτόταν με αυξημένο δανεισμό. Μετά το 2010, όταν το ελληνικό κράτος πτώχευσε και ο δανεισμός άνευ όρων δεν είναι πλέον επιφύλακτος, οι εταίροι μας, που μας έσωσαν κορηγώντας χαμηλότοκα δάνεια, δεν δέχονται – θεωρητικά – να επαναλάβουμε τις κακές πρακτικές του παρελθόντος... Είναι αυτονόητο ότι το κλίμα παροχολογίας βρίσκει τις επιχειρήσεις αντίθετες, γιατί τα ελλείμματα που θα δημιουργηθούν θα κληθούν να πληρώσουν αυτές κι οι εργαζόμενοι τους,

όπως έχει συμβεί σε μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της κρίσης. Η παροχολογία πιθανόν να δημιουργεί πρόσκαιρη «καταναλωτική ευφορία», όμως αυτό που χρειάζεται επειγόντως η ελληνική οικονομία είναι στήριξη της παραγωγής και όχι της κατανάλωσης. Γιατί τελικά το στρεβλό μοντέλο ανάπτυξης που βασίζεται στην κατανάλωση, τις εισαγωγές και τη φθηνή εργασία δεν είναι βιώσιμο και φτωχοποιεί μεγάλες κοινωνικές ομάδες.

Η πρόσφατη έκθεση της Κομισιόν για την εποπτεία της ελληνικής οικονομίας διαπιστώνει καθυστερήσεις στις μεταρρυθμίσεις. Ποιοί είναι οι τομείς που θεωρείτε ότι πρέπει να υπάρξει επιτάχυνση;

Όλοι οι τομείς που αφορούν την προσέλκυση επενδύσεων, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την αποτελεσματική λειτουργία του κράτους. Απαιτείται συνεπώς εξορθολογισμός στη φορολογία της εργασίας και της επι-

χειρηματικής δραστηριότητας, απλοποίηση των αδειοδοτικών διαδικασιών, επιτάχυνση στην απονομή δικαιοσύνης, ηλεκτρονικοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης, περαιτέρω απελευθέρωση των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών, ολοκλήρωση των ιδιωτικοποιήσεων και πολλά άλλα.

Αναφέρεστε συχνά πυκνά στα εμπόδια στην επενδυτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων. Ποια είναι τα κυριότερα που πρέπει να αρθούν για να ενεργοποιηθούν οι επενδύσεις;

Αναφέρω ενδεικτικά ορισμένα από όσα επαληθευμένα έχουμε αναδείξει μέσα από συνεντεύξεις, μελέτες και δημόσιες παρεμβάσεις του ΣΕΒ, όπως:

■ Το δίδυμο χωροταξικού σχεδιασμού και συστήματος αδειοδότησης, που συχνά δημιουργεί ανατία προβλήματα και αποθάρρυνση παραγωγικών επενδύσεων.

SALVADOR DALI / THE PERSISTENCE OF MEMORY / MOMA THE MUSEUM OF MODERN ART

Επισημαίνετε διαρκώς το θέμα των εργασιακών και ιδίως του Μισθολογικού. Μπορούν οι επιχειρήσεις να σηκώσουν αυξήσεις στους μισθούς υπό τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες;

Όσο η ελληνική οικονομία και οι επιχειρήσεις παραμένουν σε εθραυστή κατάσταση – θυμίζω ότι πολλές επιχειρήσεις παλεύουν με τα κόκκινα δάνεια και η παραγωγικότητά τους είναι φθίνουσα καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης –, η αναγκαία αύξηση μισθών πρέπει να έρθει κυρίως από τη μείωση της υψηλής και μη ανταποδοτικής φορολογίας της εργασίας. Το παράδειγμα ενός εργαζομένου που παίρνει μηνιαία 1.000 ευρώ καθαρά σε μια ελληνική επιχείρηση, όταν της στοιχίζει συνολικά 1.660 ευρώ, ενώ π.χ. σε μια κυπριακή μόλις 1.210 ευρώ, είναι χαρακτηριστικό. Το διαθέσιμο εισόδημα των ελλήνων εργαζομένων θα μπορούσε να αυξηθεί δραστικά αν υπήρχε μια λογική φορολογία της εργασίας. Και όχι μόνον αυτό: αντίστοιχα θα βελτιωνόταν η απασχόληση με νέες δουλειές, η νόμιμη εργασία – δηλαδή τα δημόσια έσοδα – και βέβαια η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Πριν από λίγες εβδομάδες τα κόμματα υπερψήφισαν τη μείωση εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών και κανείς δεν ασχολήθηκε με το μη μισθολογικό άγχος των μισθωτών – που εκτός των άλλων είναι αδύνατο και να φοροδιαφύγουν. Επιβάλλεται για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης να υπάρξει άμεσα ρύθμιση για τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων και εργοδοτών, ώστε να αυξηθεί το διαθέσιμο εισόδημα και να μη δημιουργηθεί ένα τεχνητό «ντόμινο» ονομαστικών αυξήσεων στους μισθούς που θα επιδεινώσει περαιτέρω τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και θα διογκώσει την αδύνατη εργασία.

Συνοψίζοντας, οι μισθοί που δίνονται σε μια οικονομία συνδεδεμένη ευθέως με την παραγωγικότητα, την εξωστρέφεια και την καινοτομία της. Όσο αυτοί οι παράγοντες δεν βελτιώνονται, διότι προτεραιότητα δυστυχώς στην Ελλάδα είναι η κατανάλωση και όχι η παραγωγή και οι εξαγωγές, τόσο η οικονομία θα καθυλώνεται στην κατηγορία των χωρών με χαμηλούς μισθούς και χαμηλές δεξιότητες.

22. ΤΑ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ ΚΑΛΟΥΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ...

Μέσο: ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 22/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 22/12/2018

Σελίδα: 2

ΤΑ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ ΚΑΛΟΥΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΕΡΗΜΩΣΟΥΝ

Να ξαναζωντανέψουν το μικρό νησί τους προσπαθούν οι μόλις 24 κάτοικοι στα Αντικύθηρα.

Η απόφαση της Μητρόπολης Κυθίων και Μονεμβασιάς, η οποία σε συνεργασία με το δήμο και την τοπική κοινότητα δίνει επίδομα 500 ευρώ στέγη αλλά και τρόφιμα σε πολύτεκνες οικογένειες για να εγκατασταθούν στο μικρό νησί του Αιγαίου, ζωντάνεψε ξανά τις ελπίδες των ελάχιστων κατοίκων του νησιού.

«Ο τόπος μας είναι πολύ όμορφος αλλά και δύσκολος τους μήνες του χειμώνα», λέει στο iefimerida.gr, ο πρόεδρος του νησιού Ανδρέας Χαρχαλάκης. «Αναζητάμε πολύτεκνες οικογένειες, για να «αναστήσουμε» το νησί μας. Να μην σβήσει. Να μην ερημωθεί. Πριν από λίγες ημέρες εγκαταστάθηκαν στα Αντικύθηρα τρία μικρά παιδιά με τους γονείς τους, οι οποίοι έχουν καταγωγή από το νησί και ο τόπος ζωντάνεψε.

23. Η ΟΛΥΜΠΟΣ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΕΙ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ...

Μέσο: ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 22/12/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 22/12/2018

Σελίδα: 2

Η Όλυμπος επιβραβεύει τους εργαζόμενους και τους παραγωγούς της -Δίνει μπόνους έως και δύο μισθούς

Η διοίκηση της ΟΛΥΜΠΟΣ, λίγες ημέρες πριν από την ολοκλήρωση μιας γόνιμης και δημιουργικής χρονιάς για την εταιρεία, αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει τους εργαζομένους της και να τους επιβραβεύσει για την καθοριστική τους συμβολή στην επίτευξη των ετήσιων στόχων της εταιρείας.

Το αποτέλεσμα των προσπάθειών τους και η ποιότητα της δουλειάς τους αποκτά ακόμα μεγαλύτερη αξία καθώς επιτυγχάνεται σε ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες τόσο για την αγορά όσο και για τον κλάδο.

Για το λόγο αυτό, η επιχείρηση θα χορηγήσει στους εργαζομένους της και φέτος πρόσθετη αμοιβή επιβράβευσης, έως και δύο μισθούς πέραν των καθιερωμένων.

Επιπλέον, η διοίκηση της εταιρείας συναισθανόμενη τις δραματικές διαστάσεις που τείνει να λάβει το πρόβλημα της υπογεννητικότητας στη χώρα μας, αποφάσισε να θεσμοθετήσει πρόγραμμα επιβράβευσης οικογενειών με παιδιά, αρχίζοντας από τους εργαζομένους στην εταιρεία ως ακολούθως:

Για οικογένειες με ένα παιδί το ποσό είναι 400 ευρώ

Για οικογένειες με δύο παιδιά το ποσό είναι 1.000 ευρώ

Για οικογένειες με τρία παιδιά το ποσό είναι 2.000 ευρώ

Για οικογένειες με τέσσερα παιδιά το ποσό ανέρχεται σε 4.000 ευρώ

Η επιχείρηση θα επιβραβεύσει και την αριστεία στην εκπαίδευση, στηρίζοντας αριστούχους επιτυχόντες σε σχολές θετικής κατεύθυνσης, βάσει του βαθμού εισαγωγής των. Πιο συγκεκριμένα, θα απομείνει χρηματικά έπαθλα ύψους 2.000 ευρώ έκαστο στις περιοχές Λάρισας, Τρικάλων και Ξάνθης.

Η διατροφική αξία των προϊόντων ΟΛΥΜΠΟΣ βασίζεται στην Ελληνική φύση και στους συνεργάτες μας που συλλέγουν καθημερινά τη βασική πρώτη ύλη. Είναι οι δικοί μας προμηθευτές γάλακτος. Άνθρωποι που αγαπάνε τα ζώα, την ελληνική φύση και τον τόπο τους. Μαζί τους, χρόνια τώρα, μοιραζόμαστε τις ίδιες αξίες.

Η ΟΛΥΜΠΟΣ ως έμπρακτη αναγνώριση του μόχθου τους θα επιβραβεύσει φέτος 25 κτηνοτρόφους - γαλακτοπαραγωγούς με χρηματικά βραβεία που κυμαίνονται από 5.000 έως 10.000 ευρώ το καθένα.

★ Συναγερμός στα ελληνοαλβανικά σύνορα

ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ;

γραμμή ζωής

Aurora Mici

ΗΛΙΚΙΑ: 31 ετών
ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΗΚΕ:
17/12/2018
ΑΠΟ: ΚΡΥΣΤΑΛΟΠΗΓΗ,
ΕΛΛΗΝΟΑΛΒΑΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΡΑ
ΜΑΤΙΑ: ΠΡΑΣΙΝΑ
ΥΨΟΣ: 1,60 μ.
ΒΑΡΟΣ: ΑΔΥΝΑΤΗ

Την ημέρα που εξαφανίσθηκε φορούσε μαύρο μπουφάν, τζιν παντελόνι, λευκά αθλητικά παπούτσια, μαύρη τσάντα. Έχει εγκαύματα στο δεξί χέρι. Η ζωή της βρίσκεται σε κίνδυνο.

Ο Συναγερμός ενεργοποιείται κατόπιν εντολής της ΕΛ.ΑΣ..

Αγνοείται μητέρα 5 παιδιών

Αγωνία επικρατεί στην Πυλαία Θεσσαλονίκης, όπου ζει η πολυμελής οικογένεια μίας 31χρονης μητέρας, η οποία αγνοείται από την περασμένη Δευτέρα.

Παράλληλα, έχει σημάνει συναγερμός για την τύχη της στα ελληνοαλβανικά σύνορα, καθώς η Ορόρα Μίτσι, μητέρα 5 παιδιών, εξαφανίστηκε από την Κρυσταλλοπηγή Φλώρινας.

Τα ίχνη της γυναίκας, που αντιμετωπίζει προβλήματα υγείας, χάθηκαν τη Δευτέρα 17 Δεκεμβρίου, οπότε αναμενόταν να επιστρέψει στην Ελλάδα από την Αλβανία, όπου είχε πάει να δει τη μητέρα της. Το προηγούμενο βράδυ επικοινωνήσε τηλεφωνικά με το σύζυγό της από το κινητό τηλέφωνο της μητέρας της, καθώς δεν είχε πάρει μαζί της το δικό της και του είπε ότι θα ταξίδευε στις έξι το πρωί της Δευτέρας.

Από το τελωνείο έχει ήδη διασταυρωθεί ότι η 31χρονη μητέρα πέρασε πεζή τα σύνορα στην Κρυσταλλοπηγή, στις

11:35 το πρωί. Από εκείνη τη στιγμή και μετά, όμως, ουδείς γνωρίζει τι απέγινε η γυναίκα.

Ο σύζυγός της, σύμφωνα με το anikoulouli.gr, απευθύνθηκε στον οδηγό του λεωφορείου, δείχνοντάς του φωτογραφία της, ο οποίος αρχικά είπε ότι κάτι του θύμιζε και ότι υπήρχε μία ξανθιά γυναίκα στο λεωφορείο, αλλά δεν ήταν βέβαιος. Την επόμενη μέρα, που ο οδηγός πήγε στην Κορυτσά, έλεγξαν από τις καταστάσεις ότι πράγματι η νεαρή μητέρα είχε βγάλει εισιτήριο, αλλά δεν επιβιβάστηκε ποτέ στο λεωφορείο. Ο σύζυγός της δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να μπήκε σε κάποιο αυτοκίνητο.

Η Ορόρα αντιμετωπίζει προβλήματα υγείας, λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή και ο σύζυγός της ανησυχεί μήπως κάνει κακό στον εαυτό της. Το ύψος της είναι 1,60μ., έχει ξανθά κατσαρά μαλλιά μέχρι τον ώμο και πράσινα μάτια. Στο δεξί χέρι της έχει σημάδια από εγκαύματα. Όταν χάθηκε, φορούσε μαύρο μπουφάν, τζιν παντελόνι με σκισίματα, λευκά αθλητικά παπούτσια και κρατούσε μία μαύρη τσάντα.

Το Silver Alert για τον εντοπισμό της ενεργοποιήθηκε μετά από εντολή της ΕΛ.ΑΣ.

«Θέλουμε τη θετική ψήφο των πολιτών»

ΣΤΗ Ν.Δ. ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΣΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΑΦΗΝΟΥΝ ΚΑΜΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΝΑΠΑΝΤΗΤΗ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΟΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ
achondropoulos@e-typos.com

«**Ε**μείς θα επιμένουμε μέχρι τέλους στον προγραμματικό μας λόγο. Θέλουμε τη θετική ψήφο των πολιτών», επισημαίνουν στελέχη της Ν.Δ. στον απόηχο του απολύτως επιτυχημένου 12ου Συνεδρίου, το οποίο, εκτός από αφετηρία στην πορεία της Ν.Δ. προς την εκλογική νίκη, αποτελεί και ορόσημο σε ό,τι αφορά την προγραμματική ετοιμότητα, αλλά και την ανάδειξη της κοινωνικής πολιτικής του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Το κλίμα εσωκομματικής ενότητας επιβεβαιώθηκε με τον πιο αδιαμφισβήτητο τρόπο από τα μηνύματα που εστάλησαν στη διάρκεια του Συνεδρίου. Το χειρίσμα της διεύθυνσης -κυρίως προς το χώρο του Κέντρου- δικαιώνεται όπως διεφάνη τόσο από τις σημαντικές παρουσίες στο Συνέδριο προσωπικοτήτων που δεν ανήκουν στη Ν.Δ. όσο και από την περαιτέρω αύξηση των μελών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας μετά την προσχώρηση του **Χάρη Θεοχάρη**. Η ανανέωση εισέρχεται πλέον στο στάδιο της αποτύπωσης της και στα ψηφοδέλτια του κόμματος, αφού από 10 Ιανουαρίου θα ξεκινήσουν οι ανακοινώσεις υποψηφίων που πολιτεύονται για πρώτη φορά. Υστερα απ' όλα αυτά, στη Ν.Δ. αντιμετωπίζουν με ακόμη μεγαλύτερη αισιοδοξία τις επερχόμενες εκλογές που η γαλάζια ηγεσία θεωρεί ως πιθανότερο να διεξαχθούν τον προσεχή Μάιο.

Οι πρόσφατες συζητήσεις στο Κοινοβούλιο, όπου ο **Κυριάκος Μητσοτάκης** μίλησε ευθέως για κυβέρνηση όχι μόνο «των φόρων και της βαριάς και μακροχρόνιας λιτότητας», αλλά και των «απαράδεκτων εθνικών υποχωρήσεων», των σκανδάλων και της διαπλοκής»,

«Τρίτη φορά με ΣΥΡΙΖΑ και Αλέξη Τσίπρα ή πρώτη φορά με Ν.Δ. και Κυριάκο Μητσοτάκη;» είναι το δίλημμα που θα τίθεται διαρκώς από την Πειραιώς

Οι πρόσφατες συζητήσεις στο Κοινοβούλιο έκαναν σαφές ότι η Νέα Δημοκρατία θα απαντά σε κάθε πρόκληση από την πλευρά της κυβέρνησης. Αυτό φάνηκε και από την αντιπαράθεση του προέδρου του κόμματος, Κυριάκου Μητσοτάκη, με τον Πρόεδρο της Βουλής, Νίκο Βούτση.

den άφησαν καμία αμφιβολία ότι τίποτα δεν πρόκειται να μείνει αναπάντητο από την Πειραιώς. Αυτό φάνηκε και από την αντιπαράθεση με τον Πρόεδρο της Βουλής, **Νίκο Βούτση**, που οδήγησε ακόμη και σε σκέψεις για πρόταση μομφής εναντίον του.

Οι σκληρές απαντήσεις που είναι αποφασισμένες να συνεχίσει να δίνει η γαλάζια ηγεσία δεν αναρρούν, ωστόσο, τη βασική στρατηγική να προτάσσει το μήνυμα του δικού της προγραμματικού λόγου, καθώς θεωρεί ότι έτσι ανταποκρίνεται σε αυτό που επιζητά η ελληνική κοινωνία.

«Οι πολίτες θα πειστούν να έρθουν κοντά στη Ν.Δ. με το θετικό μας μήνυμα ότι μπορεί να αλλάξει κάτι σημαντικά στην Ελλάδα», επισημαίνουν, αναγνωρίζοντας ως «αντίπαλο» για το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης την αίσθηση που εξακολουθεί να υπάρχει σε τμήμα της κοινωνίας ότι «όλοι θα κάνουν τα ίδια». Σε αυτούς τους πολίτες θα απευθύνεται ολοένα και περισσότερο η Ν.Δ. στην προσπάθεια να διευρύνει την επιρροή της.

Στην Πειραιώς δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Ν.Δ. θα κερδίσει στις εκλογές. Αλλά ζητούμενο για εκείνη παραμένει να πείθει όσο του δυνατόν περισσότερους πολίτες που δεν την έχουν ψηφίσει επιδιώκοντας να καταφέρει να συγκεντρώσει το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό στις εκλογές. Διατηρώντας, ωστόσο, τη θέση ότι ακόμη και αν έχει αυτο-

δυναμία θα επιδιώξει τις μεγαλύτερες δυνατές συναινέσεις.

Εκ διαμέτρου αντίθετη θεωρούν ότι θα παραμείνει η στρατηγική της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ για τον οποίο πιστεύουν ότι εναποθέτει στην πόλωση τις τελευταίες ελπίδες για να συσπειρώσει κάποιους πρώην ψηφοφόρους, ώστε να τον εμπιστευτούν για τρίτη φορά. Και έχει ιδιαίτερη σημασία αυτό, καθώς ένα συγκεκριμένο δίλημμα θα τίθεται διαρκώς από την Πειραιώς: «Τρίτη φορά με ΣΥΡΙΖΑ και Αλέξη Τσίπρα ή πρώτη φορά με Ν.Δ. και Κυριάκο Μητσοτάκη;».

«Πόλωση»

«Η Ν.Δ. ξέρει ότι η πόλωση είναι σκόπιμη αλλά θα επιδιώξει να κατασκευάσει την κοινωνική της ατζέντα, η οποία απευθύνεται στους πολλούς. Και να πείσει τους πολλούς ότι η συνολική ανάπτυξη της οικονομίας θα διαχυθεί με δίκαιο τρόπο σε όλους», τονίζουν στην Πειραιώς και επαναλαμβάνουν: «Λιγότεροι φόροι και εισφορές, περισσότερες δουλειές».

Ο αντίκτυπος στην κοινωνία των προγραμματικών θέσεων της Ν.Δ. εκτιμάται, πάντως, ότι είναι ήδη σημαντικός. Και στην Πειραιώς δεν θεωρούν τυχαίο που ο κ. **Τσίπρας** αφιέρωσε -όπως τονίζουν- μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας του για τον προϋπολογισμό στο να επικριθεί η αποδομική το σχέδιο της Ν.Δ.

«Είναι η πρώτη φορά που ενεργεία πρωθυπουργός στη συζήτηση του προϋπολογισμού δεν αντιλαμβάνεται καν την ανάγκη να μιλήσει για το τι προτίθεται να κάνει η κυβέρνησή του, αλλά γιατί δεν πρέπει να εμπιστευτούν οι πολίτες την αξιωματική αντιπολίτευση», επισημαίνουν χαρακτηριστικά στην Πειραιώς.

Με τα μηνύματα τερματισμού της υπερφορολόγησης, εξορθολογισμού των δημόσιων δαπανών, νοικοκυρέματος του κράτους να έχουν ήδη περάσει στην κοινωνία και με τη μεταρρυθμιστική αξιοπιστία της Ν.Δ. να αναγνωρίζεται τόσο εντός όσο και εκτός Ευρώπης, η αξιωματική αντιπολίτευση θα δίνει έμφαση το επόμενο διάστημα στην κοινωνική πολιτική. Μετά την Παϊδεία θα ακολουθήσει, στις αρχές του 2019, η Υγεία, ενώ προτεραιότητα δίνεται και στο δημογραφικό, που αποτέλεσε και ένα εκ των βασικών ζητημάτων στο 12ο Συνέδριο. Εμβληματική θεωρείται, μάλιστα, η εξαγγελία για το επίδομα 2.000 ευρώ για κάθε παιδί που γεννιέται, η οποία εντάσσεται σε ένα συνολικό πλαίσιο πολιτικών για την αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας.

Μετά τις γιορτές αναμένεται να συνεδριάσει η νέα Πολιτική Επιτροπή, όπου ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα εισηγηθεί την παραμονή του **Λευτέρη Αυγενάκη** στη θέση του γραμματέα μέχρι τις επόμενες εθνικές εκλογές. ■

